

Службен весник

на Република Македонија

Број 180

5 декември 2014, петок

година LXX

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
5568. Закон за изменување и дополнување на Законот за водите.....	2	5575. Закон за вршење на работи за застапување во царинските постапки	17
5569. Закон за изменување и дополнување на Законот за јавните набавки	2	5576. Закон за затворање на сметките кои се преземени во Управата за јавни приходи од поранешната Агенција за работа со блокирани сметки на учесниците во платниот промет, чии иматели се субјекти кои по организациона форма не се трговски друштва или трговци поединци	31
5570. Закон за претворање на побарувањата на Република Македонија по основ на платени обврски кон странски кредитори во траен влог во ЈП МЖ Инфраструктура Скопје ...	6	5577. Закон за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување .	8
5571. Закон за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување .	8	5578. Закон за изменување и дополнување на Законот за социјална заштита..	10
5572. Закон за изменување и дополнување на Законот за социјална заштита..	10	5578. Указ број 11 од Претседателот на Република Македонија	37
5573. Закон за изменување на Законот за минимална плата во Република Македонија.....	12	5579. Правилник за начинот на полагање на радиоаматерскиот испит, радиоаматерски класи, технички параметри и други услови за употреба на радиоаматерски станици и опрема.....	37
5574. Закон за изменување и дополнување на Законот за продажба и давање под закуп на деловните згради и деловните простории на Република Македонија	13		

	Стр.		Стр.
5580. Програма за полагање на радиоа-матерски испит.....	60	5584. Правилник за условите, начинот и постапката за чување и бришење снимки на радио и телевизиски програмски сервиси.....	88
5581. Правилник за обврските за емитување изворно создадена програма, музика, документарна и играна програма.....	84	5585. Правилник за условите, начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија	89
5582. Правилник за емитување европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти	86	Огласен дел.....	1-68
5583. Правилник за нивелација на тонот на аудиовизуелна содржина	87		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

5568.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОДИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за водите, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4447/1
1 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОДИТЕ

Член 1

Во Законот за водите (“Службен весник на Република Македонија” број 87/2008, 6/2009, 161/2009, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13 и 163/13) во членот 182 став (1) точка 1) зборовите: “и на предметите и материјалите што доаѓаат во контакт со храна” се бришат.

Член 2

Во членот 183 став (4) по зборовите: “од областа на здравството” се става запирка и се додаваат зборовите: “на предлог на Агенцијата за храна и ветеринарство”, а зборовите: “ги утврдува” се заменуваат со зборовите: “ги пропишува”.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR UJËRA

Neni 1

Në Ligjin për ujëra ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 87/2008, 6/2009, 161/2009, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13 dhe 163/13) në nenin 182 paragrafi (1) pika 1) fjalët: "dhe të lëndëve dhe materialeve që vijnë në kontakt me ushqimin" shlyhen.

Neni 2

Në nenin 183 paragrafi (4) pas fjalëve: "nga sfera e shëndetësisë" vihet presje dhe shtohen fjalët: "me propozim të Agjencisë për Ushqim dhe Veterinari", kurse fjalët: "i konstaton" zëvendësohen me fjalët: "i përcakton".

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5569.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за јавните набавки, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4454/1
1 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ****Член 1**

Во Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ број 136/07, 130/08, 97/10, 53/11, 185/11, 15/13, 148/13, 28/14, 43/14 и 130/14), во членот 3 по точка 38 се додаваат две нови точки 39 и 40 кои гласат:

„39. „Превентивно одржување“ е:

- следење на софтверското решение и дијагностицирање на неговата моментална состојба, односно препознавање на сите евентуални технички и системски дефекти и нивно проактивно разрешување,

- интервенции во податоци за отстранување на настанатите грешки во податоците заради проблемите предизвикани од грешка во податоци или од ненамерна грешка при рутинска работа на корисниците,

- отстранување на грешки направени од носителот на набавката при развојот на кодот,

- одржување, вклучително и тестирање, следење, прилагодување и замена на компоненти со цел спречување на потенцијални испадни на системите,

- мерење, снимање и анализа на релевантни параметри и преземање соодветни мерки со цел да се обезбеди оптимална и доверлива работа на софтверското решение и минимизирање на можноста од дефект и/или

- решавање на проблеми врз база на пријавени инциденти на софтверското решение;

40. „Адаптивно одржување“ се измени и надградби во софтверското решение кои не се грешки во неговата работа, а се изведуваат на барање на договорниот орган;“.

Точките 39 и 40 стануваат точки 41 и 42.

Член 2

Во членот 8 алинејата 2 се менува и гласи:

„- се однесуваат на купување, развој, продукција или копродукција на програмски материјали од страна на радио и телевизиски куќи или од независни продукциски куќи наменети за јавно прикажување во кино или за радио или телевизиско емитување на програма, како и закуп на простор на медиуми и електронски портали;“.

Член 3

Во членот 14 став (4) по зборот „согласност“ се додаваат зборовите: „предвидени со овој и друг закон“.

Во ставот (5) зборот „пет“ се заменува со зборот „седум“.

Член 4

Во членот 15 став (2) точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите „а кај набавката на интелектуални услуги за осмислување, дизајнирање и изработка на идејни и други креативни решенија може да се склучат договори со повеќе понудувачи.“.

Член 5

Во членот 17 ставот (7) се менува и гласи:

„Вредноста на договорот за услуги за превентивно одржување на софтверско решение на годишна основа не смее да надмине 20% од вкупната вредност на договорот за јавна набавка на услуга за изработка на софтверското решение за потребите на договорниот орган и вредноста на адаптивното одржување. Услугите за адаптивно одржување се набавуваат во одделна постапка од услугите за изработка на софтверското решение.“

Член 6

Во членот 36-а по ставот (3) се додаваат четири нови става (4), (5), (6) и (7) кои гласат:

„(4) Договорниот орган ја спроведува анализата од ставот (3) на овој член на тој начин што задолжително се обраќа со официјален допис или по електронски пат (електронска пошта) до производителите или економските оператори во Република Македонија и во странство што потенцијално можат да ги исполнат барањата од техничките спецификации или критериумите за утврдување на способност за поединечен дел кај постапката, во зависност од правниот основ за барање согласност од овој член.

(5) Доколку анализата на пазарот се однесува и за барањата од техничките спецификации и за критериумите за утврдување на способност, договорниот орган ја спроведува на тој начин што во посебен допис се обраќа за произнесување во однос на барањата од техничките спецификации и во друг посебен допис за критериумите за утврдување на способност.

(6) Во обраќањето до производителите или економските оператори од ставот (5) на овој член, договорниот орган треба да побара одговор од нивна страна дали ги исполнуваат или не ги исполнуваат барањата од техничките спецификации или критериумите за утврдување на способност.

(7) Одговорите од производителите или економските оператори се чуваат најмалку пет години од денот на извршувањето на соодветниот договор за јавна набавка и се дел од досието на постапката.“.

Ставовите (4), (5) и (6) стануваат ставови (8), (9) и (10).

Член 7

Во членот 40 став (1) по зборот „оператор“ се додаваат зборовите „и/или производител“.

Член 8

Во членот 116 став (1) точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „освен кај набавката на тестови со вклучена контрола, калибрација и потрошен материјал за лабораториска медицинска дејност, каде рамковната спогодба може да се склучи на период до три години.“.

Член 9

Во членот 200 став (1) алинеја 3 зборовите: „членот 14 став (17) на овој закон“ се заменуваат со зборовите: „овој и друг закон“.

Член 10

Во членот 202 ставот (6) се менува и гласи:

„Претседателот и членовите на Државната комисија од редот на своите членови избираат заменик-претседател со мнозинство гласови, по принципот на ротација на секои шест месеци.“.

Член 11

Во членот 214 во ставот (6) точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „преку електронски систем за распределба на предметите.“.

По ставот (6) се додаваат два нови става (7) и (8) кои гласат:

„(7) Лицето одговорно за управување со електронскиот систем за распределба на предмети од редот на стручната служба од членот 201 став (2) на овој закон е должно да обезбеди распределба на предметите исклучиво по случаен електронски избор преку системот од ставот (6) на овој член.

(8) Претседателот и членовите на Државната комисија се должни да постапуваат по предметите само ако им се распределени по случаен електронски избор.“

Член 12

Во членот 224 став (1) се додава нова реченица која гласи: „Седницата ја свикнува претседателот на Државната комисија“.

По ставот (6) се додаваат пет нови става (7), (8), (9), (10) и (11) кои гласат:

„(7) По барање на најмалку 3 членови на Државната комисија а заради оправдани причини или добиени нови информации или факти кои што одат во прилог на итно решавање на предметот, Државната комисија одлучува во рок не подолг од 3 работни дена од приемот на барањето доколку договорниот орган ја доставил документацијата по предметот. Рокот од 3 работни дена започнува да тече од денот на доставување на документацијата доколку во моментот на поднесување на барањето документација не била доставена.

(8) Членовите на Државната комисија во прилог на барањето доставуваат образложение на причините или новите информации или факти од ставот (7) на овој член поради кои бараат постапување во пократок рок.

(9) Претседателот на Државната комисија е должен по поднесеното барање од став (7) на овој член, односно по доставување на документацијата од став (7) на овој член, да свика седница во рокот од став (7) на овој член.

(10) Ако претседателот на Државната комисија не свика седница во рокот од став (7) на овој член, седницата ја свикнува заменикот на претседателот во рок од 2 работни дена од денот на истекот на рокот од став (7) на овој член. Одлуката донесена на оваа седница се смета дека е донесена навремено.

(11) Одлуките на Државната комисија се доставуваат електронски до странките во постапката во рок од 48 часа од завршувањето на седницата на која се донела одлуката, за што странките задолжително доставуваат електронска адреса до Државната комисија при доставување на жалбата, односно при доставување на одговор на жалбата“.

Ставот (7) станува став (12).

Член 13

По членот 231 се додава нова Глава X-а и три нови члена 231-а, 231-б и 231-в кои гласат:

„Глава X-а

Прекршочни одредби

Член 231-а

(1) Глоба во износ од 7.500 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на претседателот на Државната комисија ако не свика седница во рокот од член 224 став (7) на овој закон.

(2) Глоба во износ од 7.500 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на заменикот на претседателот на Државната комисија ако не свика седница во рокот од член 224 став (10) на овој закон.

(3) Глоба во износ од 7.500 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на претседателот и на членот на Државната комисија доколку не постапи согласно член 214 став (8) од овој закон.

(4) Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на лицето одговорно за управување со електронскиот систем за распределба на предмети доколку не постапи согласно член 214 став (7) на овој закон.

Член 231-б

Надзор на примената на оваа глава врши Државниот управен инспекторат.

Член 231-в

Прекршочна постапка ќе води и прекршочни санкции за прекршоците предвидени во овој закон ќе изрече надлежен суд.“

Член 14

Одредбите од членот 3 од овој закон со кои се менува членот 14 став (5) од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ број 136/2007, 130/2008, 97/10, 53/11, 185/11, 15/13, 148/13, 28/14, 43/14 и 130/14) во однос на составот на Советот за јавни набавки ќе започнат да се применуваат по три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 15

Постапките за доделување договори за јавни набавки започнати пред денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ број 136/2007, 130/2008, 97/10, 53/11, 185/11, 15/13, 148/13, 28/14, 43/14 и 130/14).

Член 16

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за јавните набавки.

Член 17

Овој закон влегува во сила на осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR FURNIZIME PUBLIKE

Neni 1

Në Ligjin për furnizime publike (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 136/2007, 130/2008, 97/10, 53/11, 185/11, 15/13, 148/13, 28/14, 43/14 dhe 130/14), në nenin 3 pas pikës 38 shtohen dy pika të reja 39 dhe 40 si vijojnë:

„39. “Mirëmbajtje preventive” është:

- ndjekja e zgjidhjes softuerike dhe diagnostikimi i gjendjes së tij momentale, përkatësisht njohja e të gjitha defekteve eventuale teknike dhe sisteme dhe zgjedhja e tyre proaktive,

- intervenime në të dhënat për mënjanim të gabimeve të krijuara në të dhënat për shkak të problemeve të shkaktuara nga gabimi në të dhënat ose nga gabim i paqëllimshëm gjatë punës rutine të shfrytëzuesve,

- mënjanimi i gabimeve të bëra nga bartësi i furnizimit gjatë zhvillimit të kodit,

- mirëmbajtja, duke përfshirë edhe testim, ndjekje, adaptim dhe zëvendësim të komponentëve me qëllim të pengimit të rënies potenciale të sistemeve,

- matja, incizimi dhe analiza e parametrave relevante dhe ndërmarrja e masave përkatëse me qëllim të sigurohet punë optimale dhe e besueshme e zgjidhjes softuerike dhe minimizim të mundësisë nga defekti dhe/ose

- zgjidhja e problemeve në bazë të incidenteve të paraqitura të zgjidhjes softuerike;

40. "Mirëmbajtje adaptuese" janë ndryshimet dhe përsosjet në zgjidhjen e softuerit të cilat nuk janë gabime në punën e tij, ndërsa realizohen me kërkesë të organit kontraktues;"

Pikat 39 dhe 40 bëhen pika 41 dhe 42.

Neni 2

Në nenin 8 alineja 2 ndryshohet si vijon:

"- kanë të bëjnë me blerje, zhvillim, produksion ose koproduksion të materialeve programore nga ana e shtëpive të radios dhe televizionit ose nga shtëpi të pavarura të produksionit të dedikuara për prezantim publik në kinema ose për emetim në radio ose televizion të programit, si dhe qiramarrje të hapësirës të mediave dhe portaleve elektronike,"

Neni 3

Në nenin 14 paragrafi (4) pas fjalës "pëlqim" shtohen fjalët: "të parapara me këtë ligj dhe ligj tjetër".

Në paragrafin (5) fjala "pesë" zëvendësohet me fjalën "shtatë".

Neni 4

Në nenin 15 paragrafi (2) pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "ndërsa tek furnizimi i shërbimeve intelektuale për ideim, dizajnim dhe përpunim të zgjidhjeve ideore dhe zgjidhjeve tjera kreative mund të lidhen marrëveshje me më shumë ofertues."

Neni 5

Në nenin 17 paragrafi (7) ndryshohet si vijon:

"Vlera e marrëveshjes për shërbime për mirëmbajtje preventive të zgjidhjes softuerike në bazë vjetore nuk guxon të tejkalojë 20% nga vlera e përgjithshme e marrëveshjes për furnizim publik të shërbimit për përpunimin e zgjidhjes softuerike për nevojat të organit kontraktues dhe vlera e mirëmbajtjes adaptuese. Shërbimet për mirëmbajtje adaptuese furnizohen në procedurë të veçantë nga shërbimet për përpunim të zgjidhjes softuerike."

Neni 6

Në nenin 36-a pas paragrafit (3) shtohen katër paragrafë të rinj (4), (5), (6) dhe (7), si vijojnë:

"(4) Organi kontraktues e zbaton analizën nga paragrafi (3) të këtij neni në atë mënyrë që detyrimisht u drejtohet me shkresë oficiale ose në formë elektronike (postë elektronike) prodhuesve ose operatorëve ekonomikë në Republikën e Maqedonisë dhe jashtë vendit që potencialisht mund t'i plotësojnë kërkesat nga specifikimet teknike ose kriteret për përcaktim të aftësisë për pjesën e veçantë të procedura, në varësi nga baza juridike për kërkesë të pëlqimit nga ky nen.

(5) Nëse analiza e tregut ka të bëjë edhe me kërkesat nga specifikimet teknike dhe për kriteret për përcaktim të aftësisë, organi kontraktues e zbaton në atë mënyrë që në shkresë të veçantë i drejtohet për prononcim në lidhje me kërkesat nga specifikimet teknike dhe në shkresë tjetër të veçantë për kriteret për përcaktim të aftësisë.

(6) Kur u drejtohet prodhuesve ose operatorëve ekonomikë nga paragrafi (5) të këtij neni, organi kontraktues duhet të kërkojë përgjigje nga ana e tyre nëse i plotësojnë ose nuk i plotësojnë kërkesat nga specifikimet teknike ose kriteret për përcaktim të aftësisë.

(7) Përgjigjet nga prodhuesit ose operatorët ekonomikë ruhen së paku pesë vjet nga dita e zbatimit të marrëveshjes përkatëse për furnizim publik dhe janë pjesë e dosjes së procedurës."

Paragrafët (4), (5) dhe (6) bëhen paragrafë (8), (9) dhe (10).

Neni 7

Në nenin 40 paragrafi (1) pas fjalës "operator" shtohen fjalët: "dhe/ose prodhues".

Neni 8

Në nenin 116 paragrafi (1) pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "përveç të furnizimi i testeve me kontroll të përfshirë, kalibrim dhe material shpenzues për veprimtari laboratorike medicinale, ku marrëveshja kornizë mund të lidhet në periudhë deri tre vite."

Neni 9

Në nenin 200 paragrafi (1) alineja 3 fjalët: "neni 14 paragrafi (17) të këtij ligji" zëvendësohen me fjalët: "këtë ligj dhe ligj tjetër".

Neni 10

Në nenin 202 paragrafi (6) ndryshohet si vijon:

"Kryetari dhe anëtarët e Komisionit Shtetëror nga radhët e anëtarëve të tyre zgjedhin zëvendëskryetar me shumicë votash, sipas parimit të rotacionit në çdo gjashtë muaj."

Neni 11

Në nenin 214 në paragrafin (6) pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "nëpërmjet sistemit elektronik të shpërndarjes së lëndëve."

Pas paragrafit (6) shtohen dy paragrafë të rinj (7) dhe (8), si vijojnë:

"(7) Personi përgjegjës për menaxhim me sistemin elektronik për shpërndarje të lëndëve nga radhët e shërbimit profesional nga neni 201 paragrafi (2) të këtij ligji, detyrohet të sigurojë shpërndarje të lëndëve ekskluzivisht me zgjedhje të rastësishme elektronike nëpërmjet sistemit nga paragrafi (6) të këtij neni.

(8) Kryetari dhe anëtarët e Komisionit shtetëror janë të obliguar të veprojnë për lëndët vetëm nëse u janë shpërndarë sipas zgjedhjes së rastësishme elektronike."

Neni 12

Në nenin 224 paragrafi (1) shtohet fjali e re si vijon: "Mbledhjen e konvokon kryetari i Komisionit Shtetëror".

Pas paragrafit (6) shtohen pesë paragrafë të rinj (7), (8), (9), (10) dhe (11) si vijojnë:

"(7) Me kërkesë të së paku tre anëtarëve të Komisionit shtetëror, ndërsa për shkaqe të arsyeshme ose informata të reja të marra ose fakte në interes të zgjidhjes urgjente të lëndës, Komisioni Shtetëror vendos në afat jo më të gjatë se tri ditë pune nga pranimit i kërkesës nëse organi kontraktues e ka dorëzuar dokumentacionin për lëndën. Afati prej tri ditësh pune fillon të rrjedhë nga dita e dorëzimit të dokumentacionit nëse në momentin e parashtrimit të kërkesës dokumentacioni nuk ka qenë i dorëzuar.

(8) Anëtarët e Komisionit Shtetëror në shtojcë të kërkesës dorëzojnë arsyetimi të shkaqeve ose informata të reja ose fakte nga paragrafi (7) të këtij neni për shkak të të cilave kërkojnë veprim në afat më të shkurtër.

(9) Kryetari i Komisionit shtetëror është i obliguar pas kërkesës të parashtruar nga paragrafi (7) të këtij neni, përkatësisht pas dorëzimit të dokumentacionit nga paragrafi (7) të këtij neni, të caktojë mbledhje në afatin nga paragrafi (7) të këtij neni.

(10) Nëse kryetari i Komisionit Shtetëror nuk cakton mbledhje në afatin nga paragrafi (7) të këtij neni, mbledhjen e cakton zëvendëskryetari në afat prej dy ditësh pune nga dita e skadimit të afatit nga paragrafi (7) të këtij neni. Vendimi i miratuar në këtë mbledhje konsiderohet se është miratuar në kohë.

(11) Vendimet e Komisionit Shtetëror dorëzohen në formë elektronike te palët në procedurë në afat prej 48 orësh nga përfundimi i mbledhjes në të cilën është miratuar vendimi, me ç'rast palët detyrimisht dorëzojnë adresë elektronike te Komisioni Shtetëror gjatë dorëzimit të ankesës, respektivisht gjatë dorëzimit të marrëveshjes së ankesës".

Paragrafi (7) bëhet paragraf (12).

Neni 13

Pas nenit 231 shtohet Kapitulli i ri X-a dhe tre nene të reja 231-a, 231-b dhe 231-v, si vijojnë:

“Kapitulli X-a

Dispozita kundërvajtëse

Neni 231-a

(1) Gjohë në shumë prej 7 500 deri në 15 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer kryetarit të Komisionit shtetëror nëse nuk cakton mbledhje në afatin nga neni 224 paragrafi (7) të këtij ligji.

(2) Gjohë në shumë prej 7 500 deri në 15 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer zëvendëskryetarit të Komisionit shtetëror nëse nuk cakton mbledhje në afatin nga neni 224 paragrafi (10) të këtij ligji.

(3) Gjohë në shumë prej 7 500 deri në 15 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer kryetarit dhe anëtarit të Komisionit shtetëror nëse nuk vepron në pajtim me nenin 214 paragrafi (8) të këtij ligji.

(4) Gjohë në shumë prej 3 000 deri në 6 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit përgjegjës për menaxhim me sistemin elektronik për shpërndarje të lëndëve nëse nuk vepron në pajtim me nenin 214 paragrafi (7) të këtij ligji.

Neni 231-b

Mbikëqyrje në zbatimin e këtij kapitulli kryen Inspektorati Shtetëror Administrativ.

Neni 231-v

Procedurë kundërvajtëse do të mbajë dhe sanksione kundërvajtëse për kundërvajtjet e parapara në këtë ligj do të shqiptojë gjykata kompetente.”

Neni 14

Dispozitat e nenit 3 të këtij ligji me të cilat ndryshohet neni 14 paragrafi (5) i Ligjit për furnizime publike (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 136/2007, 130/2008, 97/10, 53/11, 185/11, 15/13, 148/13, 28/14, 43/14 dhe 130/14) në lidhje me përbërjen e Këshillit për Furnizime Publike do të fillojnë të zbatohen pas tre muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 15

Procedurat për ndarje të marrëveshjeve për furnizime publike të filluara para ditës së hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përfundojnë në pajtim me Ligjin për furnizime publike (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 136/2007, 130/2008, 97/10, 53/11, 185/11, 15/13, 148/13, 28/14, 43/14 dhe 130/14).

Neni 16

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për furnizime publike.

Neni 17

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

5570.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕТВОРАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПО ОСНОВ НА ПЛАТЕНИ ОБВРСКИ КОН СТРАНСКИ КРЕДИТОРИ ВО ТРАЕН ВЛОГ ВО ЈП МЖ ИНФРАСТРУКТУРА СКОПЈЕ

Се прогласува Законот за претворање на побарувањата на Република Македонија по основ на платени обврски кон странски кредитори во траен влог во ЈП МЖ Инфраструктура Скопје,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4455/1

1 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН**ЗА ПРЕТВОРАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПО ОСНОВ НА ПЛАТЕНИ ОБВРСКИ КОН СТРАНСКИ КРЕДИТОРИ ВО ТРАЕН ВЛОГ ВО ЈП МЖ ИНФРАСТРУКТУРА СКОПЈЕ****Член 1**

Со овој закон се уредува начинот и постапката за претворање на побарувањата на Република Македонија по основ на платени обврски кон странски кредитори во траен влог во ЈП МЖ Инфраструктура Скопје.

Член 2

Побарувања на Република Македонија од ЈП МЖ Инфраструктура Скопје во смисла на овој закон се побарувањата кои произлегуваат од платени обврски кон странски кредитори - Светска банка по основ на Законот за гаранција на Република Македонија по договор за заем наменет за Проектот за реформи во железницата, кој ќе се склучи меѓу ЈП Македонски Железници Инфраструктура Скопје и Меѓународната банка за обнова и развој („Службен весник на Република Македонија“ број 17/2008) и Договор за регулирање на права и обврски по издадена државна гаранција број 10-44704/2 од 2 декември 2008 година, за период од 2013 година до денот на влегување во сила на овој закон.

Член 3

Каматите и другите споредни побарувања на главниот долг од членот 1 на овој закон се пресметуваат согласно со закон до денот на влегување во сила на овој закон.

Член 4

Висината на главниот долг, каматите и споредните побарувања од главниот долг-провизии на Република Македонија од ЈП МЖ Инфраструктура Скопје, со записник ја утврдува комисија составена од претставници на органот на државната управа кој води евиденција за утврдување и наплата на побарувањата и претставници од ЈП МЖ Инфраструктура Скопје.

Член 5

Постапката за претворање на побарувањата на Република Македонија во траен влог во ЈП МЖ Инфраструктура Скопје се врши со зголемување на основната главнина на ЈП МЖ Инфраструктура Скопје и упис во Централниот регистар на Република Македонија.

Член 6

По уписот на зголемената основна главнина на ЈП МЖ Инфраструктура Скопје во Централниот регистар на Република Македонија, престануваат паричните обврски на ЈП МЖ Инфраструктура Скопје спрема Министерството за финансии по основ на главниот долг, каматите и споредните побарувања од главниот долг-провизии, согласно со членовите 2 и 3 од овој закон.

Член 7

Претворањето на побарувањата на Република Македонија во траен влог во ЈП МЖ Инфраструктура Скопје не може да биде на штета на побарувањата на трети лица кои тие ги имаат спрема ЈП МЖ Инфраструктура Скопје.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J**PËR SHNDËRRIMIN E KËRKESAVE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË NË BAZË TË OBLIGIMEVE TË PAGUARA NDAJ KREDITORËVE TË HUAJ NË DEPOZITË TË PËRHERSHME NË NP HM INFRASTRUKTURA SHKUP****Neni 1**

Me këtë ligj rregullohet mënyra dhe procedura për shndërrimin e kërkesave të Republikës së Maqedonisë në bazë të obligimeve të paguara ndaj kreditorëve të huaj në depozitë të përhershme në NP HM Infrastruktura Shkup.

Neni 2

Kërkesa të Republikës së Maqedonisë nga NP HM Infrastruktura Shkup në kuptim të këtij ligji janë kërkesat që dalin nga obligimet e paguara ndaj kreditorëve të huaj - Banka Botërore në bazë të Ligjit për garanci të Republikës së Maqedonisë sipas marrëveshjes për hua të dedikuar për Projektin për reforma në hekurudhë, që do të lidhet ndërmjet NP HM Infrastruktura Shkup dhe Bankës Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 17/2008) dhe Marrëveshjes për rregullimin e të drejtave dhe obligimeve sipas garancisë së lëshuar shtetërore numër 10-44704/2 të 2 dhjetorit 2008, për periudhë prej vitit 2013 deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 3

Kamatat dhe kërkesat tjera dytësore të borxhit kryesor nga neni 1 i këtij ligji, përlogariten në pajtim me ligjin deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 4

Lartësinë e borxhit kryesor, kamatave dhe kërkesave dytësore të borxhit kryesor-provizioneve të Republikës së Maqedonisë nga NP HM Infrastruktura Shkup, me procesverbal e përcakton komisioni i përbërë nga përfaqësues të organit të administratës shtetërore i cili mban evidencë për përcaktimin dhe arkëtimin e kërkesave dhe përfaqësues të NP HM Infrastruktura Shkup.

Neni 5

Procedura për shndërrimin e kërkesave të Republikës së Maqedonisë në depozitë të përhershme në NP HM Infrastruktura Shkup bëhet me rritjen e kryegjësë bazë të NP HM Infrastruktura Shkup dhe regjistrimin në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë.

Neni 6

Pas regjistrimit të kryegjësë bazë të rritur të NP HM Infrastruktura Shkup në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë, ndërpriten obligimet në para të NP HM Infrastruktura Shkup ndaj Ministrisë së Financave në bazë të borxhit kryesor, kamatave dhe kërkesave dytësore të borxhit kryesor-provizioneve, në pajtim me nenet 2 dhe 3 të këtij ligji.

Neni 7

Shndërrimi i kërkesave të Republikës së Maqedonisë në depozitë të përhershme në NP HM Infrastruktura Shkup nuk mund të jetë në dëm të kërkesave të personave të tretë që ata i kanë ndaj NP HM Infrastruktura Shkup.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5571.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИДОНЕСИ ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4456/1 Претседател
1 декември 2014 година на Република Македонија,
Скопје д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИДОНЕСИ ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ****Член 1**

Во Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на Република Македонија" број 142/2008, 64/2009, 156/2009, 166/10, 53/11, 185/11, 44/12, 15/13 и 91/13, 170/13, 97/14 и 113/14), во членот 10, став (1) по точката 1-а) се додава нова точка 1-б) која гласи:

„1-б) работник на кој му мирува работниот однос поради користење неплатено родителско отсуство;

Точката 9) се менува и гласи:

„9) државјанин на Република Македонија кој прима пензија или инвалиднина од странски носител на осигурување од држава со која Република Македонија нема склучено/превземено Договор за социјално осигурување или пак Република Македонија има склучено/превземено Договор за социјално осигурување, во кој не е регулирана можноста за остварување на право на здравствено осигурување, додека престојува на територијата на Републиката;“.

Член 2

Во член 10-а, во ставот (5), зборовите: „поднесена изјава во тековната година за“ се бришат.

Член 3

Членот 10-б се менува и гласи:

„Граѓаните кои не се дефинирани како обврзници за плаќање на задолжителен придонес за здравствено осигурување според членовите 10 и 10-а од овој закон, можат да станат обврзници за плаќање на придонес за задолжително здравствено осигурување заради користење на правата на здравствени услуги во тековната година дефинирани во законот кој го уредува системот на здравственото осигурување, врз основа на остварените нето приходи во претходната година.“

Член 4

Во член 13, став (1), во точката 5) зборовите: „точка 15“ се заменуваат со зборовите: „точки 1-б) и 15“.

Во точката 14) по зборот „лица“ се додаваат зборовите: „и странски правни лица“.

Член 5

Во член 14 став (1) во точката 7) зборовите: „и/или странска“ се бришат.

Точката 13) се менува и гласи:

„просечна плата во Републиката објавена во тековиот месец за:

- државјанин на Република Македонија вработен во странство, ако за тоа време не е задолжително осигурен кај странски носител на осигурување според законот на земјата во која е вработен, или според меѓународна спогодба, а имал живеалиште на територијата на Република Македонија непосредно пред засновањето на работниот однос во странство - за членовите на семејството кои живеат во Република Македонија и

- државјанин на Република Македонија кој прима пензија или инвалиднина од странски носител на осигурување од држава со која Република Македонија нема склучено/превземено Договор за социјално осигурување или пак Република Македонија има склучено/превземено Договор за социјално осигурување, во кој не е регулирана можноста за остварување на право на здравствено осигурување, додека престојува на територијата на Републиката;

Во точката 14), во алинеја 4, зборовите: „точка 15“ се заменуваат со зборовите: „точки 1-б) и 15“.

Во ставот (3) зборовите: „пензија или инвалиднина“ се бришат.

Ставовите (5) и (6) стануваат ставови (4) и (5).

Член 6

Во член 25, став (1), во точката 6) зборовите: „и/или странска“ се бришат.

Член 7

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на Република Македонија" број 185/11), во член 5 став (1) во точката 6) зборовите: „и/или странска“ се бришат.

Член 8

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на Република Македонија" број 185/11), во член 6 во став (1) во точката 6) зборовите: „и/или странска“ се бришат.

Член 9

Во Законот за изменување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на Република Македонија" број 170/13) во член 1 по годината „2013“ се става запирка, а зборовите: „и 2014“ заменуваат со зборовите: „2014, 2015, 2016 и 2017 година како и во периодот јануари – јуни 2018 година, заклучно со исплатата на плата за месец јуни 2018 година“.

Член 10

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на Република Македонија" број 185/11) и Законот за изменување на Законот за придо-

неси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на Република Македонија" број 170/13), во член 6 зборовите "со исплата на плата за јануари 2015 година" се заменуваат со зборовите: "од 1 јули 2018 година, со исплатата на плата за месец јули 2018 година".

Член 11

Се овластува Законодавно правната Комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување.

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2015 година.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR KONTRIBUTE NGA SIGURIMI I DETYRUESHËM SOCIAL

Neni 1

Në Ligjin për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 142/2008, 64/2009, 156/2009, 166/10, 53/11, 185/11, 44/12, 15/13, 91/13, 170/13, 97/14 dhe 113/14), në nenin 10, paragrafi (1) pas pikës 1-a) shtohet pikë e re 1-b) si vijon:

"1-b) punëtorit të cilit i pushon marrëdhënia e punës për shkak të shfrytëzimit të mungesës prindërore pa pagesë;

Pika 9) ndryshohet si vijon:

„9) shtetas i Republikës së Maqedonisë që merr pension ose pension invalidor nga bartësit e huaj të sigurimit nga shteti me të cilën Republika e Maqedonisë nuk ka lidhur/ndërmarrë Marrëveshje për sigurimin social ose Republika e Maqedonisë ka lidhur/ndërmarrë Marrëveshje për sigurimin social, në të cilën nuk është rregulluar mundësia për realizimin e të drejtës për sigurimin shëndetësor, derisa qëndron në territorin e Republikës;”.

Neni 2

Në nenin 10-a në paragrafin (5), fjalët: "deklaratës së parashtruar për vitin rrjedhës" shlyhen.

Neni 3

Neni 10-b ndryshon si vijon:

"Qytetarët që nuk janë të përcaktuar si obligues për pagesën e kontributit të detyrueshëm për sigurim shëndetësorë sipas neneve 10 dhe 10-a të këtij ligji, mund të bëhen obligues për pagesën e kontributit për sigurim të detyrueshëm shëndetësor për shfrytëzimin e të drejtave për shërbime shëndetësore të përcaktuara në ligjin që e rregullon sistemin e sigurimit shëndetësor, në bazë të të ardhurave të realizuara neto në vitin paraprak."

Neni 4

Në nenin 13, paragrafi (1) në pikën 5) fjalët: "pika 15" zëvendësohet me fjalët: "pikat 1-b) dhe 15".

Në pikën 14) pas fjalës "persona" shtohen fjalët: "dhe persona të huaj juridike".

Neni 5

Në nenin 14, paragrafi (1) në pikën 7) fjalët: "dhe/ose e huaj" shlyhen.

Pika 13) ndryshohet si vijon:

"troga mesatare në Republikë e shpallur në muajin vijues për:

- shtetas të Republikës së Maqedonisë i punësuar jashtë vendit, nëse gjatë asaj kohe nuk është i siguruar detyrimisht të bartësi i huaj i sigurimit sipas ligjit të vendit në të cilin është i punësuar, ose sipas marrëveshjes ndërkombëtare, ndërsa ka pasur vendbanim në territorin e Republikës së Maqedonisë menjëherë para themelimit të marrëdhënies së punës në vend të huaj - për anëtarët e familjes të cilët jetojnë në Republikën e Maqedonisë dhe

- shtetasi i Republikës së Maqedonisë që merr pension ose shtesë për invaliditet nga bartësi i huaj i sigurimit nga shteti me të cilin Republika e Maqedonisë nuk ka lidhur/ndërmarrë Marrëveshje për sigurim social, ose Republika e Maqedonisë ka lidhur/ndërmarrë Marrëveshje për sigurim social, në të cilën nuk është rregulluar mundësia për realizimin e të drejtës për sigurim shëndetësor, derisa qëndron në territorin e Republikës;".

Në pikën 14), në alinenë 4, fjalët: "pika 15" zëvendësohen me fjalët: "pikat 1-b) dhe 15".

Në paragrafin (3) fjalët: "pension ose shtesë për invaliditet" shlyhen.

Paragrafët (5) dhe (6) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Neni 6

Në nenin 25, paragrafi (1) në pikën 6) fjalët: "dhe/ose të huaj" shlyhen.

Neni 7

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 185/11), në nenin 5 paragrafi (1) në pikën 6) fjalët: "dhe/ose të huaj" shlyhen.

Neni 8

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 185/11), në nenin 6 paragrafin (1) në pikën 6) fjalët: "dhe/ose të huaj" shlyhen.

Neni 9

Në Ligjin për ndryshimin e Ligjit për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 170/13) në nenin 1 pas vitit „2013“ vihet presje, ndërsa fjalët: "dhe 2014" zëvendësohen me fjalët: „2014, 2015, 2016 dhe 2017 si dhe në periudhën janar-qershor 2018, përfundimisht me pagesën e rrogës për muajin qershor 2018".

Neni 10

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 185/11) dhe Ligjin për ndryshimin e Ligjit për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 170/13), në nenin 6 fjalët: "me pagesën e rrogës për janarin 2015" zëvendësohen fjalët: "nga 1 korriku 2018, me pagesën e rrogës për muajin korrik 2018".

Neni 11

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social.

Neni 12

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 janari 2015.

5572.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за социјалната заштита,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4448/1
1 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Член 1

Во Законот за социјална заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14, 44/14 и 116/14), по членот 128 се додава нов член 128-а, кој гласи:

„Член 128-а

Установите за социјална заштита кои обезбедуваат институционална заштита од членот 115 од овој закон, должни се да обезбедат правилна исхрана на корисниците, во согласност со нормативите за целодневна исхрана на корисниците, а кои се однесуваат за задоволување на дневните потреби од енергетски, хранливи и заштитни материји и сезонските листи на јадење, изготвени од Министерството за труд и социјална политика за четири годишни сезони.

Нормативите за целодневна исхрана на корисниците во установите за институционална социјална заштита ги пропишува министерот.“

Член 2

Во членот 130-а став 1 алинејата 6 се менува и гласи:

„- го положи стручниот испит.“

Во ставовите 2 и 3 бројот „2“ се заменува со бројот „5“.

Член 3

Во членот 131-а зборовите: „дејноста на установата за социјална“ се заменуваат со зборовите: „од областа на социјалната“.

Член 4

Во членот 131-в став 1 зборот „Испитот“ се заменува со зборовите: „Стручниот испит“, а зборот „градивото“ се заменува со зборот „материјалите“.

Во ставот 2 зборовите: „од соодветната област“ се бришат.

Член 5

Во членот 131-г став 5 по зборовите: „кои прашања“ се додава сврзникот „и“.

Во ставот 9 зборовите: „избрано од министерот“ се бришат.

Член 6

Во членот 131-д став 2 по зборот „лиценцирање“ се става запирка и се додаваат зборовите: „преку Заводот за социјални дејности“.

Член 7

Во членот 131-ѓ став 3 зборовите: „Заводот за социјални дејности“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за труд и социјална политика“.

Ставот 4 се брише.

Ставот 5, кој станува став 4, се менува и гласи:

„Во просторијата за полагање на испитот, за време на полагање на испитот се присутни тројца претставници од Комисијата за лиценцирање и еден информатичар.“

Член 8

Во членот 131-е став 4 зборовите: „131-е став 5“ се заменуваат со зборовите: „131-ѓ став 4“.

Во ставот 9 бројот „5“ се заменува со бројот „4“.

Член 9

Во членот 131-к зборовите: „Заводот за социјални дејности“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за труд и социјална политика“.

Член 10

По членот 198-д се додава нов член 198-ѓ кој гласи:

„Член 198-ѓ

Министерството за труд и социјална политика врши контрола на квалитетот на исхраната во установите за институционална социјална заштита, согласно нормативите и сезонските листи од членот 128-а од овој закон.

За констатираното отстапување или непочитување на нормативите и сезонските листи за исхраната во установата, службено лице од Министерството изготвува писмено укажување со препорака за надминување на констатираната состојба во определен рок.

Ако установата не постапи по даденото укажување, ќе се спроведе инспекциски надзор согласно со одредбите од овој закон.“

Член 11

Во членот 256-а во алинејата 1 бројот „5“ се заменува со бројот „4“.

Во алинејата 2 бројот „10“ се заменува со бројот „9“.

Член 12

Подзаконскиот акт предвиден со овој закон ќе се донесе во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 13

Одредбите од членот 47 став 3 и членот 61 став 2 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14, 44/14 и 116/14) нема да се применуваат во период од 1 јануари до 31 декември 2015 година.

Висината на социјалната парична помош утврдена во членот 47 став 1 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14, 44/14 и 116/14) и висината на постојаната парична помош утврдена во членот 61 став 1 алинеја 1 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14, 44/14 и 116/14) се зголемува за 5%.

Зголемувањето од ставот 2 на овој член ќе се изврши отпочнувајќи со исплатата на социјалната парична помош и постојаната парична помош во месец јули 2015 година.

Член 14

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за социјалната заштита.

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MBROJTJE SOCIALE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtje sociale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14, 44/14 dhe 116/14), pas nenit 128 shtohet nen i ri 128-a si vijon:

"Neni 128-a

Institucionet për mbrojtje sociale të cilat sigurojnë mbrojtje institucionale nga neni 115 i këtij ligji, janë të obliguara të sigurojnë ushqim të rregullt për shfrytëzuesit, në pajtim me normativat për ushqim gjatë gjithë ditës për shfrytëzuesit, e të cilat kanë të bëjnë me plotësimin e nevojave ditore për energji, materie ushqyese dhe mbrojtëse dhe listat sezonale për ushqim, të përgatitura nga Ministria e Punës dhe Politikës Sociale për katër stinët e vitit.

Normativat për ushqim gjatë gjithë ditës për shfrytëzuesit në institucione për mbrojtje sociale institucionale i përcakton ministri."

Neni 2

Në nenin 130-a paragrafi 1 alineja 6 ndryshohet si vijon:

"- e ka dhënë provimin profesional."

Në paragrafët 2 dhe 3 numri "2" zëvendësohet me numrin "5".

Neni 3

Në nenin 131-a fjalët: "veprimtaria e institucionit për mbrojtje sociale" zëvendësohen me fjalët: "nga sfera e mbrojtjes sociale".

Neni 4

Në nenin 131-v paragrafi 1 fjala "Provimi" zëvendësohet me fjalët: "Provimi profesional", ndërsa fjala "lënda" zëvendësohet me fjalën "materialët".

Në paragrafin 2 fjalët: "nga sfera adekuate" shlyhen.

Neni 5

Në nenin 131-g paragrafi 5 pas fjalëve: " cilat pyetje" shtohet lidhëza "dhe".

Në paragrafin 9 fjalët: "i zgjedhur nga ministri" shlyhen.

Neni 6

Në nenin 131-d paragrafi 2 pas fjalës "licencim" shtohet presje dhe fjalët: "nëpërmjet Entit për Veprimtari Sociale".

Neni 7

Në nenin 131-gj paragrafi 3 fjalët: "Enti për Veprimtari Sociale" zëvendësohen me fjalët: "Ministria e Punës dhe Politikës Sociale".

Paragrafi 4 shlyhet.

Paragrafi 5, i cili bëhet paragraf 4, ndryshohet si vijon:

"Në lokalitetin për dhënien e provimit, gjatë dhënies së provimit janë të pranishëm tre përfaqësues nga Komisioni për Licencim dhe një informatikan."

Neni 8

Në nenin 131-e paragrafi 4 fjalët: "131-e paragrafi 5" zëvendësohen me fjalët "131-gj paragrafi 4".

Në paragrafin 9 numri "5" zëvendësohet me numrin "4".

Neni 9

Në nenin 131-k fjalët: "Enti për Veprimtari Sociale" zëvendësohet me fjalët: "Ministria e Punës dhe Politikës Sociale".

Neni 10

Pas nenit 198-d shtohet nen i ri 198-gj si vijon:

"Neni 198-gj

Ministria e Punës dhe Politikës Sociale bën kontroll të kualitetit të ushqimit në institucionet për mbrojtje sociale institucionale, në pajtim me normativat dhe listat sezonale nga neni 128-a i këtij ligji.

Për shmangien ose mosrespektimin e konstatuar të normativave dhe listave sezonale për ushqimin në institucion, personi zyrtar nga Ministria përpilon sugjerim me shkrim me rekomandim për tejkalimin e gjendjes së konstatuar në afat të përcaktuar.

Nëse institucioni nuk vepron sipas sugjerimit të dhënë, do të zbatohet mbikëqyrje inspektuese në pajtim me dispozitat e këtij ligji."

Neni 11

Në nenin 256-a në alinenë 1 numri "5" zëvendësohet me numrin "4".

Në alinenë 2 numri "10" zëvendësohet me numrin "9".

Neni 12

Akti nënligjor i paraparë me këtë ligj do të miratohet në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 13

Dispozitat e nenit 47 paragrafi 3 dhe nenit 61 paragrafi 2 të Ligjit për mbrojtje sociale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14, 44/14 dhe 116/14) nuk do të zbatohen në periudhën nga 1 janari deri më 31 dhjetor 2015.

Lartësia e ndihmës sociale në para e përcaktuar në nenin 47 paragrafi 1 të Ligjit për mbrojtje sociale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14, 44/14 dhe 116/14) dhe lartësia e ndihmës së përhershme në para e përcaktuar në nenin 61 paragrafin 1 alineja 1 të Ligjit për mbrojtje sociale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13, 79/13, 164/13, 187/13, 38/14, 44/14 dhe 116/14) rritet për 5%.

Rritja nga paragrafi 2 i këtij neni do të kryhet duke filluar me pagesën e ndihmës sociale në para dhe ndihmës së përhershme në para në muajin korrik të vitit 2015.

Neni 14

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për mbrojtjen sociale.

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5573.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ
НА ЗАКОНОТ ЗА МИНИМАЛНА ПЛАТА ВО
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Се прогласува Законот за изменување на Законот за минимална плата во Република Македонија, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4449/1 Претседател
1 декември 2014 година на Република Македонија,
Скопје д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МИНИМАЛНА
ПЛАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Член 1

Во Законот за минимална плата во Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 11/12 и 30/14), членот 7 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 8.000 до 9.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на работодавач доколку по констатирана состојба за исплатена плата под минималната плата на работникот, во рок од седум дена, не му исплати минимална плата во висина утврдена според одредбите од овој закон.

(2) Глоба во износ од 9.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на работодавач доколку во рок од една година го повтори прекршокот од ставот (1) на овој член, а државниот инспектор за труд ќе донесе решение за забрана на работата на работодавачот во траење од 15 дена за кој период ќе биде обврзан да исплати минимална плата и социјални придонеси за вработените.

(3) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај работодавачот за прекршокот од ставот (1) на овој член.“

Член 2

Одредбите за висината на минималната плата од член 1 став 2, членовите 3 и 4 од Законот за изменување на Законот за минимална плата („Службен весник на Република Македонија“ број 30/14) отпочнуваат да се применуваат со исплата на јануарската плата во соодветната тековната година.

Член 3

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за минимална плата во Република Македонија.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR PAGË
MINIMALE NË REPUBLIKËN E MAQEDONISË**

Neni 1

Në Ligjin për pagë minimale në Republikën e Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 11/12 dhe 30/14), neni 7 ndryshohet si vijon:

“(1) Gjorbë në shumë prej 8 000 deri në 9 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje punëdhënësit nëse pas gjendjes së konstatuar për pagë të paguar nën pagën minimale të punëtorit, në afat prej shtatë ditësh, nuk i paguan pagë minimale në lartësi të përcaktuar sipas dispozitave të këtij ligji.

(2) Gjorbë në shumë prej 9 000 deri në 10 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje punëdhënësit nëse në afat prej një viti e përsërit kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni, kurse inspektori shtetëror i punës do të miratojë aktvendim për ndalimin e punës së punëdhënësit në afat prej 15 ditësh periudhë për të cilën do të obligohet të paguajë pagë minimale dhe kontribute sociale për të punësuarit.

(3) Gjorbë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës te punëdhënësi për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.”

Neni 2

Dispozitat për lartësinë e pagës minimale nga neni 1 paragrafi 2, nenet 3 dhe 4 të Ligjit për ndryshimin e Ligjin për pagë minimale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 30/14) fillojnë të zbatohen me pagim të pagës së janarit në vitin rrjedhës përkatës.

Neni 3

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për pagë minimale në Republikën e Maqedonisë.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5574.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОДАЖБА И ДАВАЊЕ ПОД ЗАКУП НА ДЕЛОВНИТЕ ЗГРАДИ И ДЕЛОВНИТЕ ПРОСТОРИИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за продажба и давање под закуп на деловните згради и деловните простории на Република Македонија,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4450/1
1 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОДАЖБА И ДАВАЊЕ ПОД ЗАКУП НА ДЕЛОВНИТЕ ЗГРАДИ И ДЕЛОВНИТЕ ПРОСТОРИИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Законот за продажба и давање под закуп на деловните згради и деловните простории на Република Македонија „Службен весник на Република Македонија“ број 13/13, 69/13, 27/14 и 42/14, во членот 5 став (6) алинејата 2 се менува и гласи:

„- вкупната почетна цена за деловниот простор кој е предмет на продажба, односно вкупната почетна цена за годишна закупнина на деловниот простор кој се дава под закуп,“

Алинејата 6 се менува и гласи:

„- банкарска гаранција за сериозност на понуда во висина од 2 % од проценетата вредност на деловниот простор,“

Алинејата 7 се менува и гласи:

„- обврската на најповолниот понудувач да ги уплати средствата во рок од 15 дена од денот на приемот на писменото известување за избор, во спротивно нема да се пристапи кон склучување на договор, а банкарската гаранција за сериозност на понудата ќе биде ак-

тивирана и на понудувачот ќе му се изрече забрана за учество во постапките за јавно наддавање за отуѓување или давање под закуп на деловни простории во период од една година од денот на изрекувањето на забраната,“

Ставот (7) се менува и гласи:

„Висината на вкупната почетна цена на јавното наддавање за продажба на деловен простор не може да биде пониска од утврдената пазарна вредност на деловниот простор, а висината на вкупната почетна цена на закупнината изнесува 0,5 % од проценетата вкупна вредност за месечна закупнина на деловниот простор.“

Ставот (8) се брише.

Член 2

Во членот 6 став (4) во првата реченица по зборот „наддавање“ се додаваат зборовите: „се поднесува по електронски пат и“.

Ставот (7) се менува и гласи:

„(7) Банкарската гаранција за сериозност на понудата за учество на јавното наддавање му се враќа на подносителот на пријавата во рок од 15 дена од денот на одржувањето на јавното наддавање, а банкарската гаранција на најповолниот понудувач му се враќа во рок од 15 дена од денот на уплатата на вкупната сума постигната на јавното наддавање.“

Член 3

По членот 6 се додава нов член 6-а кој гласи:

„Член 6-а

(1) Доколку субјектите од член 2 на овој закон кои продаваат или даваат под закуп деловен простор во објавата пропишат и други услови за учество, освен податоците од член 5 став (6) од овој закон, задолжително бараат согласност од Советот за јавни набавки (во понатамошниот текст: Советот) доколку пет или помалку од пет домашни и пет или помалку од пет странски субјекти можат да ги исполнат тие услови од објавата.

(2) Доколку од анализата на пазарот произлезе дека пет или помалку од пет домашни субјекти и пет или помалку од пет странски субјекти можат да ги исполнат условите од објавата, пред објавување на објавата, овластените лица на субјектите од член 2 на овој закон кои ги дефинираат условите за учество, се должни да изготват соодветно образложение за потребата од прaweње на анализа, за што се изготвува извештај кој се доставува до одговорното лице на субјектот од став (1) на овој член, врз основа на кој се доставува барање за добивање согласност од Советот.

(3) Во прилог на писменото барање кое се доставува до Советот, субјектите од став (1) на овој член доставуваат извештај за потребата од обезбедување на согласност и образложение за причините за утврдување на предвидените услови, како и објавата која треба да ја користи во постапката за продажба или давање под закуп на деловниот простор.

(4) Советот може да побара од субјектите од став (1) на овој член да достават дополнителна документација или дополние на образложението во рок утврден од страна на Советот.

(5) Советот ќе одговори на барањето од став (2) на овој член во рок од десет работни дена од денот на прием на истото, односно десет работни дена од добивањето на дополнителната документација или дополнението на образложението.

(6) По исклучок на ставот (5) од овој член, Советот може да го продолжи рокот за одговор на барањето за дополнителни пет работни дена за што го известува субјектот од став (1) на овој член во рок од три работни дена од денот на добивање на барањето.

(7) Советот одлучува по барањето со решение. Советот ќе донесе решение со кое се одбива барањето доколку оцени дека со предвидените услови се ограничува конкуренцијата, односно условите се непропорционални со предметот на продажба или давање под закуп.

(8) Против решението од став (8) на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки без надоместок, во рок од пет дена од денот на добивање на решението.

(9) Советот носи заклучок при продолжување на рокот за одговор на барањето, повлекување на барањето за добивање согласност од страна на субјектите од став (1) на овој член и во други случаи при остварување на неговите надлежности за кои согласно овој и друг закон не е предвидено носење решение. Се забранува секој облик на влијание врз донесувањето на решенијата на Советот, а особено секоја злоупотреба на јавните овластувања заради влијание на текот и исходот на одлучувањето.

(10) Ако Советот одлучи да не даде согласност, субјектот од став (1) на овој член не смее да ја објави објавата за продажба или давање под закуп на деловниот простор. Во спротивно ќе се смета дека не е спроведена постапка за продажба или давање под закуп на деловен простор согласно одредбите на овој закон.

(11) Ако Советот не одговори на барањето во рокот од ставот (5) на овој член, односно дополнителниот рок од ставот (6) на овој член, ќе се смета дека дал согласност.

(12) При одлучување за давање согласност, Советот може да покани стручни лица, на начин и постапка пропишани со Законот за јавните набавки и подзаконските акти на законот, за работата на Советот.

Член 4

Членот 7 се менува и гласи:

„(1) Јавното наддавање започнува со објавување на вкупната почетна цена на деловниот простор и се спроведува по пат на наддавање од страна на учесниците.

(2) Во првите пет минути од јавното наддавање учесниците можат да ја прифатат, односно зголемуваат цената на деловниот простор. Јавното наддавање се смета за завршено во моментот на истекот на времето определено во објавата, при што доколку во истекот на последните две минути од определеното време за траење на јавното наддавање од страна на учесниците е дадена понуда, крајниот рок за завршување на јавното наддавање се продолжува за уште две минути, а ќе заврши кога за период од следните две минути нема нова дадена понуда.

(3) Јавното наддавање продолжува неограничено се додека во временски интервал од две минути има нова понуда.

(4) Доколку во првите пет минути од јавното наддавање не е прифатена понудата, односно не е дадена повисока, вкупната почетна цена на деловниот простор се намалува за 2 % по што учесниците на јавното наддавање повторно ќе имаат можност да ја прифатат односно зголемуваат цената на деловниот простор. Доколку во последните две минути од вторите пет минути од јавното наддавање од страна на учесниците е прифатена понудата, односно дадена е повисока понуда, крајниот рок за завршување на јавното наддавање

се продолжува за уште две минути, а ќе заврши кога за период од следните две минути нема дадено нова понуда. Доколку во времетраење од петте минути повторно нема понуда, вредноста на деловниот простор повторно се намалува за 2 % од вкупната почетна цена на деловниот простор.

(5) Намалувањето на вкупната почетна цена на деловниот простор во текот на наддавањето доколку станува збор за објава по прв пат може да изнесува најмногу до 30 % од утврдената пазарна вредност на деловниот простор, односно проценетата вкупна вредност за месечна закупнина на деловниот простор без разлика колку понудувачи се јавиле на јавното наддавање.

(6) Намалувањето на вкупната почетна цена на деловниот простор во текот на наддавањето доколку станува збор за објава по втор пат може да биде најмногу до 30 % доколку на јавното наддавање се пријавил само еден заинтересиран учесник, а доколку се пријавиле двајца или повеќе учесници, намалувањето може да изнесува до најмногу 50 % од утврдената пазарна вредност на деловниот простор, односно проценетата вкупна вредност за месечна закупнина на деловниот простор.“

Член 5

Во членот 8 став (1) зборовите: „по метар квадратен“ се бришат.

Ставот (3) се менува и гласи:

„(3) Најповолниот понудувач во рок од 15 дена од денот на завршувањето на постапката за јавно наддавање е должен да ги уплати средствата од ставот (1) на овој член, а доколку не ги уплати во овој рок нема да се пристапи кон склучување на договор, банкарската гаранција ќе биде активирана и на понудувачот ќе му се изрече забрана за учество во постапките за јавно наддавање за отуѓување или давање под закуп на деловни простории во период од една година од денот на изрекувањето на забраната.“

Член 6

По членот 11 се додаваат два нови члена 11-а и 11-б кои гласат:

„Член 11-а

(1) Тој што свесно презел дејствија спротивно на овој закон или свесно пропуштил да преземе дејствија кои бил должен да ги преземе согласно со овој закон поради што е објавена објава за продажба или давање под закуп на деловен простор без согласност од Советот во случаите каде што се предвидени критериуми за утврдување на способност кои може да ги исполнат помалку од минималниот број на субјекти од членот 6-а став (1) од овој закон и со тоа за себе или за друг ќе оствари поголема имотна корист, или ќе предизвика поголема штета, ќе се казни со казна затвор до една година.

(2) Ако сторителот со извршување на делото од ставот (1) на овој член остварил за себе или за друг значителна имотна корист, или предизвикал значителна штета, ќе се казни со казна затвор од една до три години.

(3) Ако сторителот со извршување на делото од ставот (1) на овој член остварил за себе или за друг имотна корист од поголеми размери, или предизвикал штета од поголеми размери, ќе се казни со казна затвор од три до пет години.

(4) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори од небрежност ќе се казни со затвор до шест месеци, од ставот (2) на овој член со затвор до една година и од ставот (3) на овој член со затвор од една до три години.

Член 11-б

Доколку органот побарал согласност од Советот согласно со условите од овој закон, а Советот не одговорил на барањето во роковите утврдени со овој закон при што се смета дека дал согласност согласно со членот 6-а став (5) од овој закон, а подоцна се утврди дека не се исполнети условите за нејзино давање поради што е предизвикана штета, членовите на Советот ќе се казнат со казна затвор од една до пет години.“

Член 7

Постапките за продажба и давање под закуп на деловен простор започнати до денот на отпочнување со примена на овој закон ќе продолжат според прописите кои важеле до денот на отпочнувањето со примена на овој закон.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SHITJE DHE DHËNIE ME QIRA TË NDËRTESAVE AFARISTE DHE HAPËSIRAVE AFARISTE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

Neni 1

Në Ligjin për shitje dhe dhënie me qira të ndërtesave afariste dhe hapësirave afariste në Republikën e Maqedonisë "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 13/13, 69/13, 27/14 dhe 42/14), në nenin 5 paragrafi (6) alineja 2 ndryshohet si vijon:

"- çmimi i përgjithshëm fillestar për hapësirën afariste që është lëndë e shitjes, respektivisht çmimi i përgjithshëm fillestar për qiranë vjetore të hapësirës afariste që jepet me qira."

Alineja 6 ndryshohet si vijon:

"- garanci bankare për seriozitetin e ofertës në lartësi prej 2% të vlerës së përcaktuar të hapësirës afariste,"

Alineja 7 ndryshohet si vijon:

"- obligimi i ofertuesit më të volitshëm që t'i paguajë mjetet në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të njoftimit me shkrim për zgjedhje, në të kundërtën nuk do t'i qaset lidhjes së marrëveshjes, kurse garancia bankare për seriozitetin e ofertës do të aktivizohet dhe ofertuesit do t'i shqiptohet ndalim për pjesëmarrje në procedurat e ankandit publik për tjetërsim ose dhënie me qira të hapësirave afariste në periudhë prej një viti nga dita e shqiptimit të ndalimit,"

Paragrafi (7) ndryshohet si vijon:

"Lartësia e çmimit të përgjithshëm fillestar të ankandit publik për shitjen e hapësirës afariste nuk mund të jetë më e ulët se vlera e përcaktuar e tregut të hapësirës afariste, kurse lartësia e çmimit të përgjithshëm fillestar të qirasë është 0,5% nga vlera e përcaktuar e përgjithshme për qiranë mujore të hapësirës afariste."

Paragrafi (8) fshihet.

Neni 2

Në nenin 6 paragrafi (4) në fjalinë e parë pas fjalës "ankand" shtohen fjalët: "parashtrohet edhe në formë elektronike dhe".

Paragrafi (7) ndryshohet si vijon:

"(7) Garancia bankare për seriozitetin e ofertës për pjesëmarrje në ankandin publik i kthehet parashtuesit të fletëparaqitjes në afat prej 15 ditëve nga dita e mbajtjes së ankandit publik, kurse garancia bankare ofertuesit më të volitshëm i kthehet në afat prej 15 ditëve nga dita e pagesës së shumës së përgjithshme të arritur në ankandin publik."

Neni 3

Pas nenit 6 shtohet nen i ri 6-a si vijon:

"Neni 6-a

(1) Nëse subjektet nga neni 2 i këtij ligji që shesin ose japin me qira hapësirë afariste në shpallje përcaktojnë edhe kushte tjera për pjesëmarrje, përveç të dhënave nga neni 5 paragrafi (6) i këtij ligji, detyrimisht kërkojnë pëlqim nga Këshilli për Furnizimeve Publike (në tekstin e mëtejme: Këshilli) nëse pesë ose më pak se pesë subjekte vendase ose pesë ose më pak se pesë subjekte të huaja mund t'i plotësojë kushtet e shpalljes.

(2) Nëse nga analiza e tregut del se pesë ose më pak se pesë subjekte vendase ose pesë ose më pak se pesë subjekte të huaja mund t'i plotësojnë kushtet e shpalljes, para publikimit të shpalljes, personat e autorizuar të subjekteve nga neni 2 i këtij ligji që i definojnë kushtet e pjesëmarrjes, detyrohen të përpilojnë arsyetim adekuat për nevojën e bërjes së analizës, për çfarë përpilohet raport që dorëzohet te personi përgjegjës i subjektit nga paragrafi (1) i këtij neni, në bazë të të cilit dorëzohet kërkesë për marrjen e pëlqimit nga Këshilli.

(3) Në shtojcë të kërkesës me shkrim që dorëzohet te Këshilli, subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni, dorëzojnë raport për nevojën e sigurimit të pëlqimit dhe arsyetim për shkaqet për përcaktimin e kushteve të parapara, si dhe shpalljen që duhet ta shfrytëzojë në procedurën e shitjes ose dhënies me qira të hapësirës afariste.

(4) Këshilli mund të kërkojë nga subjektet e paragrafi (1) të këtij neni që të dorëzojnë dokumentacion shtesë ose plotësim të arsyetimit në afat të përcaktuar nga Këshilli.

(5) Këshilli do t'i përgjigjet kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni në afat prej dhjetë ditëve të punës nga dita e pranimit të së njëjtës, respektivisht dhjetë ditë pune nga marrja e dokumentacionit shtesë ose plotësimit të arsyetimit.

(6) Me përjashtim të paragrafit (5) të këtij neni, Këshilli mund ta vazhdojë afatin për përgjigje të kërkesës për pesë ditë pune shtesë për çfarë e njofton subjektin nga paragrafi (1) i këtij neni në afat prej tri ditëve të punës nga dita e marrjes së kërkesës.

(7) Këshilli vendos për kërkesën me aktvendim. Këshilli do të miratojë aktvendim me të cilin refuzohet kërkesa nëse vlerëson se me kushtet e parapara kufizohet konkurrenca, respektivisht kushtet janë joproporcionale me lëndën e shitjes ose dhënies me qira.

(8) Kundër aktvendimit nga paragrafi (8) i këtij neni mund të parashtrohet ankesë te Komisioni Shtetëror për Ankesa për Furnizime Publike pa kompensim, në afat prej pesë ditëve të punës nga dita e marrjes së aktvendimit.

(9) Këshilli miraton konkluzion gjatë vazhdimit të afatit për përgjigje të kërkesës, tërheqjes së kërkesës për marrjen e pëlqimit nga subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni dhe në raste tjera gjatë realizimit të kompetencave të veta për të cilat në pajtim me këtë ligj dhe ligj tjetër nuk

parashihet miratim i aktvendimit. Ndalohet çdo formë e ndikimit mbi miratimin e aktvendimeve të Këshillit, e sidomos çdo keqpërdorim i autorizimeve publike për shkak të ndikimit në rrjedhën dhe rezultatit e vendimarrjes.

(10) Nëse Këshilli vendos që të mos japë pëlqim, subjekti nga paragrafi (1) i këtij neni nuk guxon që ta publikojë shpalljen për shitje ose dhënie me qira të hapësirës afariste. Në të kundërtën do të konsiderohet se nuk është zbatuar procedura e shitjes ose dhënies me qira të hapësirës afariste në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(11) Nëse Këshilli nuk i përgjigjet kërkesës në afatin e paragrafit (5) të këtij neni, respektivisht në afatin shtesë të paragrafit (6) të këtij neni, do të konsiderohet se ka dhënë pëlqim.

(12) Gjatë vendimarrjes për dhënie të pëlqimit, Këshilli mund të ftojë persona profesionalë, në mënyrë dhe procedurë të përcaktuara me Ligjin për furnizime publike dhe aktet nënligjore të ligjit, për punën e Këshillit."

Neni 4

Neni 7 ndryshohet si vijon:

"(1) Ankandi publik fillon me shpalljen e çmimit të përgjithshëm fillestar të hapësirës afariste dhe zbatohet nëpërmjet të ankandit nga ana e pjesëmarrësve.

(2) Në pesë minutat e para të ankandit publik, pjesëmarrësit mund ta pranojnë, përkatësisht ta zmadhojnë çmimin e hapësirës afariste. Ankandi publik konsiderohet i kryer në momentin e skadimit të kohës së përcaktuar në shpallje, me ç'rast nëse në skadimin e dy minutave të fundit të kohëzgjatjes së përcaktuar të ankandit publik nga ana e pjesëmarrësve jepet ofertë, afati i fundit i përfundimit të ankandit publik vazhdohet edhe për dy minuta, ndërsa do të përfundojë kur në periudhë prej dy minutave të ardhshme nuk ka ofertë të re të dhënë.

(3) Ankandi publik vazhdon në mënyrë të pakufizuar derisa në interval kohor prej dy minutave ka ofertë të re.

(4) Nëse në pesë minutat e para të ankandit publik nuk pranohet oferta, respektivisht nuk është dhënë çmim më i lartë, çmimi i përgjithshëm fillestar i hapësirës afariste zvogëlohet për 2%, me ç'rast pjesëmarrësit e ankandit publik përsëri do të kenë mundësi ta pranojnë, përkatësisht zmadhojnë çmimin e hapësirës afariste. Nëse në skadimin e dy minutave të fundit prej pesë minutave të dyta nga ankandi publik nga ana e pjesëmarrësve pranohet oferta, respektivisht është dhënë ofertë më e lartë, afati i fundit për përfundimin e ankandit publik vazhdohet edhe për dy minuta, kurse do të përfundojë nëse në periudhën prej dy minutave e ardhshme nuk ka ofertë të re të dhënë. Nëse në kohëzgjatje prej pesë minutave sërish nuk ka ofertë, vlera e hapësirës afariste përsëri zvogëlohet për 2% nga çmimi i përgjithshëm fillestar i hapësirës afariste.

(5) Zvogëlimi i çmimit të përgjithshëm fillestar të hapësirës afariste gjatë ankandit nëse bëhet fjalë për shpallje për herë të parë mund të jetë më së shumti deri 30% nga vlera e përcaktuar tregtare të hapësirës afariste, respektivisht vlera e përgjithshme e përcaktuar për qira mujore të hapësirës afariste pa dallim se sa ofertues janë paraqitur në ankandin publik.

(6) Zvogëlimi i çmimit të përgjithshëm fillestar të hapësirës afariste gjatë ankandit nëse bëhet fjalë për shpallje për herë të dytë mund të jetë më së shumti deri 30% nëse në ankandin publik është paraqitur vetëm një pjesëmarrës i interesuar, ndërsa nëse janë paraqitur dy ose më shumë pjesëmarrës, zvogëlimi mund të jetë më së shumti 50% nga vlera e përcaktuar tregtare e hapësirës afariste, respektivisht vlera e përgjithshme e përcaktuar për qira mujore të hapësirës afariste."

Neni 5

Në nenin 8 paragrafi (1) fjalët: "për metër katror" fshihen.

Paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"(3) Ofertuesi më i volitshëm në afat prej 15 ditëve nga dita e përfundimit të procedurës për ankand publik është i obliguar që t'i paguajë mjetet nga paragrafi (1) i këtij neni, ndërsa nëse nuk i paguan në këtë afat nuk do t'i qaset lidhjes së marrëveshjes, garancia bankare do të aktivizohet dhe ofertuesit do t'i shqiptohet ndalim për pjesëmarrje në procedurat e ankandit publik për tjetërsim ose dhënie me qira të hapësirave afariste në periudhë prej një viti nga dita e shqiptimit të ndalimit."

Neni 6

Pas nenit 11 shtohen dy nene të reja 11-a dhe 11-b si vijojnë:

"Neni 11-a

(1) Ai që me vetëdije ka ndërmarrë veprime në kundërshtim me këtë ligj ose me vetëdije ka lëshuar që të ndërmarrë veprime të cilat ka qenë i detyruar që t'i ndërmarrë në pajtim me këtë ligj, për ç'arsye është publikuar shpallja për shitje ose dhënie me qira të hapësirës afariste pa pëlqimin e Këshillit në rastet kur janë paraparë kriteret për përcaktimin e aftësisë që mund t'i plotësojnë më pak se numri minimal i subjekteve nga neni 6-a paragrafi (1) i këtij ligji, dhe me këtë për vete apo për tjetër do të realizojë dobi më të madhe pronësore, ose do të shkaktojë dëm më të madh, do të dënohet me dënim me burg deri një vit.

(2) Nëse kryerësi me kryerjen e veprës nga paragrafi (1) i këtij neni ka realizuar për vete ose për tjetër dobi të konsiderueshme pronësore, ose ka shkakuar dëm të konsiderueshëm, do të dënohet me dënim me burg prej një deri tri vite.

(3) Nëse kryerësi me kryerjen e veprës nga paragrafi (1) i këtij neni ka realizuar për vete ose për tjetër dobi pronësore në përmasa të mëdha, ose ka shkakuar dëm në përmasa të mëdha, do të dënohet me dënim me burg prej tre deri pesë vite.

4) Ai që veprën nga paragrafi (1) i këtij neni do ta kryejë nga pakujdesia do të dënohet me burg deri në gjashtë muaj, nga paragrafi (2) i këtij neni me burg deri në një vit si edhe nga paragrafi (3) i këtij neni me burg prej një deri në tri vite.

Neni 11-b

Nëse organi ka kërkuar pëlqim nga Këshilli në pajtim me kushtet e këtij ligji, kurse Këshilli nuk i është përgjigjur kërkesës në afatet e përcaktuara me këtë ligj, me ç'rast konsiderohet se ka dhënë pëlqim në pajtim me nenin 6-a paragrafi (5) i këtij ligji, ndërsa më vonë konstatohet se nuk janë plotësuar kushtet për dhënien e tij për ç'arsye është shkakuar dëm, anëtarët e Këshillit do të dënohen me burg prej një deri pesë vjet."

Neni 7

Procedurat për shitje dhe dhënie me qira të hapësirës afariste të filluara deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji do të vazhdojnë sipas rregullave në fuqi deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5575.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Се прогласува Законот за вршење на работи за застапување во царинските постапки, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4464/1
1 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

И. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат начинот и условите за издавање и одземање на одобрение и лиценца за вршење на работи на застапување пред царинските органи заради спроведување на дејствија и формалности пропишани со царинските прописи, за полагање на стручен испит за лиценциран застапник, составот и мандатот на Комисијата за полагање на стручен испит, видот на надоместоците кои се плаќаат и видот на евиденциите кои се водат согласно овој закон, и начинот на кој се спроведува контролата над работата на овластените царински застапници и лиценцираните застапници.

Член 2

Поимите употребени во овој закон го имаат следното значење:

1. „Лице“ е физичко лице или правно лице;
2. „Царински формалности“ се сите дејствија кои мора да бидат спроведени од страна на странките и царинскиот орган со цел да се применат царинските прописи;
3. „Царински орган“ е организациона единица на Царинската управа утврдена со закон која е надлежна за примена на царинските или другите прописи каде што може да се извршуваат сите или некои од пропишаните формалности;
4. „Овластен царински застапник“ е лице на кого му е одобрено да врши работи на застапување во царинските постапки;
5. „Лиценциран застапник“ е физичко лице кое има лиценца за вршење на застапување во царинските постапки и кое е овластено да потпишува царински декларации;

6. „Царински прекршоци“ се прекршоци утврдени со Законот за Царинска управа, Царинскиот закон, Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост, Законот за акцизите и/или други закони со кои одредени прекршоци се дадени во надлежност на Царинската управа;

7. „Здружение на застапници“ е групација или друга форма на организирање на шпедитери и логистички оператори при стопанска комора регистрирана во Република Македонија во која членуваат повеќе од половината од вкупниот број на овластени царински застапници или која е членка на соодветна меѓународна организација или асоцијација.

Член 3

(1) Работи на застапување во царинските постапки може да врши трговско друштво или трговец поединец кое ги исполнува условите пропишани со овој закон и има одобрение за вршење на работи на застапување во царинските постапки (во натамошниот текст: овластен царински застапник).

(2) Овластен царински застапник ги врши работите на застапување во царинските постапки, односно спроведува царински дејствија и формалности и/или поднесува царинска декларација во име и за сметка на друго лице (директно застапување) или во свое име, но за сметка на друго лице (индиректно застапување), само преку лице кое има лиценца за вршење на застапување (во натамошниот текст: лиценциран застапник).

(3) Одобрението и лиценцата од ставовите (1) и (2) на овој член не се преносиви на друго лице.

Член 4

(1) На постапките за издавање и одземање на одобрение и лиценца за вршење на работи на застапување, ако со овој закон поинаку не е определено, се применува Законот за општата управна постапка.

(2) Против одлуките, што во управна постапка ги донесува царинскиот орган може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на доставувањето на одлуката, по која одлучува министерот за финансии или од него овластено лице.

(3) Жалбата не го одлага извршувањето на одлуката.

II. ОДОБРЕНИЕ ЗА ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ НА ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Член 5

(1) Одобрение за вршење на работи на застапување во царинските постапки се издава на трговско друштво или трговец поединец кое ги исполнува следниве услови:

- а) е регистрирано во Република Македонија;
- б) е регистрирано за вршење дејност, која вклучува и застапување во царински постапки;
- в) има вработено на неопределено време најмалку еден лиценциран застапник;
- г) располага со деловен простор и опрема за вршење на застапување во царински постапки соодветна за пристапување до компјутерскиот систем на Царинската управа за обработка на царински и други документи;
- д) да поднесе писмена изјава дека во рок од 30 дена од добивање на одобрението за вршење на работи на застапување во царинските постапки со Царинската управа ќе склучи договор за пристапување до компјутерскиот систем за обработка на царински документи;

г) приложува гаранција, со која ќе го гарантира исполнувањето на обврските кои може да произлезат од вршењето на застапување во царински постапки според овој закон;

е) во последните две години кои непосредно претходат на датумот на поднесување на барањето за одобрение за вршење на работи на застапување во царинските постапки, не му е изречена прекршочна санкција со правосилна одлука на надлежен прекршочен орган, односно суд за сторен потезок царински прекршок или не е огласено за виновно со правосилна одлука на надлежен суд за кривично дело против јавните финансии, платниот промет и стопанството, кривично дело против службената должност, кривично дело против правниот сообраќај или кривично дело определено со Законот за акцизите;

ж) нема ненамирани обврски и долгови кон државата.

(2) Одобрението од став (1) на овој член го издава Царинската управа, по писмено барање на трговското друштво или трговецот поединец.

(3) Одобрението од став (1) на овој член Царинската управа го издава во рок од 30 дена од денот на приемот на уредно поднесеното барање кон кое се приложени сите докази за исполнетост на условите од став (1) на овој член.

(4) Министерот за финансии поблиску ги пропишува доказите за исполнетост на условите од став (1) на овој член и формата и содржината на барањето од став (2) на овој член.

Член 6

Овластениот царински застапник е должен во рок од осум дена писмено да ја извести Царинската управа за секоја промена која се однесува на исполнување на условите пропишани со членот 5 став (1) на овој закон кои се релевантни за издавање, изменување или укинување на одобрението за вршење на работи на застапување во царинските постапки или лиценцата за вршење на застапување.

III. ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

Член 7

(1) Работите на лиценциран застапник може да ги врши лице кое има лиценца за вршење на застапување согласно овој закон.

(2) Лиценца за вршење на застапување во царинските постапки се издава на лице кое ги исполнува следните услови:

а) има најмалку средно образование, најмалку две години работно искуство во областа на царинското работење и положен стручен испит за лиценциран застапник или

б) има најмалку средно образование, најмалку пет години работно искуство на работни места во Царинската управа од областа на царинското работење и положено стручен испит за царински службеник, а не му престанал работниот однос во Царинската управа поради изречена дисциплинска мерка отказ за сторена повреда на царинските и други прописи кои ги применува Царинската управа.

(3) Покрај условите од став (2) на овој член лицето треба да ги исполнува и следните услови:

а) во последните две години кои непосредно претходат на датумот на поднесување на барањето за издавање на лиценца, не му е изречена прекршочна санкција со правосилна одлука на надлежен прекршочен орган, односно суд за сторен потезок царински прекршок или не е огласено за виновно со правосилна одлука на надлежен суд за кривично дело против јавните финансии, платниот промет и стопанството, кривично дело против службената должност, кривично дело против правниот сообраќај или кривично дело определено со Законот за акцизите и

б) да поседува меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција на A1 (A1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис; или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 10 бода.

(4) Лиценцата од ставот 1 на овој член Царинската управа ја издава во рок од 30 дена од денот на приемот на уредно поднесеното барање кон кое се приложени сите докази за исполнетост на условите од ставовите (2) и (3) на овој член.

(5) Министерот за финансии поблиску ги пропишува доказите за исполнетост на условите од ставовите (2) и (3) на овој член, формата и содржината на барањето од став (4) на овој член.

Член 8

(1) Со лиценцата од членот 7 на овој закон, на барање на лиценцираниот застапник Царинската управа му издава и легитимација на лиценциран застапник (во понатамошниот текст: легитимација).

(2) Министерот за финансии ги пропишува формата и содржината на барањето и на легитимацијата од став (1) на овој член.

(3) При вршењето на работите во службените простории или просториите на Царинската управа или додека е вклучен во спроведувањето на службени работи надвор од работниот простор, лиценцираниот застапник е должен легитимацијата од став (1) на овој член да ја носи на себе на видливо место.

(4) Лиценциран застапник кој ќе воспостави работен однос кај друг овластен царински застапник е должен во рок од осум дена од воспоставувањето на новиот работен однос, да ја врати издадената легитимација и да побара од Царинската управа издавање на нова легитимација.

(5) Царинската управа ја поништува вратената легитимација.

Член 9

Лиценцираниот застапник е должен во рок од осум дена писмено да ја извести Царинската управа за секоја промена која се однесува на исполнување на условите од член 7 на овој закон кои се релевантни за издавање или укинување на издадената лиценца за вршење на застапување и/или за издавање или поништување на издадената легитимација.

Член 10

(1) За издавање на лиценцата од член 7 од овој закон и на легитимацијата од членот 8 ставови (1) и (4) од овој закон, Царинската управа наплатува надоместоци во висина на реалните трошоци за нивно издавање.

(2) Министерот за финансии ја пропишува висината на надоместоците од ставот (1) на овој член.

IV. ОДЗЕМАЊЕ НА ИЗДАДЕНО ОДОБРЕНИЕ И ЛИЦЕНЦА ЗА ВРШЕЊЕ НА ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ЦАРИНСКИ ПОСТАПКИ**Член 11**

(1) Царинската управа го одзема одобрението за вршење на работи за застапување во царинските постапки ако:

а) по издавање на одобрението настапат околности поради кои овластениот царински застапник повеќе не ги исполнува условите пропишани во членот 5 од овој закон;

б) по издавање на одобрението над овластениот царински застапник е отворена стечајна постапка;

в) во период од 30 дена од денот на издавање на одобрението не побара од Царинската управа пристап во компјутерскиот систем за обработка на царински документи.

г) ако два пати во период од две години со правосилна одлука му е изречена мерката од членот 48 став (1) на овој закон.

(2) Овластениот царински застапник и Царинската управа со договор меѓусебно ги уредуваат правата и обврските за пристапување во компјутерскиот систем за обработка на царински документи, согласно закон.

Член 12

(1) Царинската управа ја одзема издадената лиценца за вршење на застапување во царински постапки ако:

а) по издавањето на лиценцата настапат околности поради кои лиценцираниот застапник повеќе не ги исполнува условите пропишани во член 7 на овој закон;

б) ако лиценцираниот застапник два пати последователно не присуствувал на дополнителната обука од членот 33 од овој закон;

в) ако два пати во период од две години со правосилна одлука му е изречена мерката од членот 48 став (2) од овој закон.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член, лиценцираниот застапник е должен во рок од осум дена да ја врати издадената легитимација.

V. СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ЛИЦЕНЦИРАН ЗАСТАПНИК**Член 13**

(1) Стручен испит за лиценциран застапник може да полага лице кое:

а) има завршено најмалку средно образование,

б) има најмалку една година работно искуство во областа на царинското работење,

в) да поседува меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција на A1 (A1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис; или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 10 бода и

г) има уверение за посетена претходна обука за лиценциран застапник.

(2) За полагање на стручниот испит за лиценциран застапник се плаќа надоместок во висина на реалните трошоци за негово спроведување и за работата на Комисијата.

(3) Претходната обука за лиценциран застапник ја организира и ја спроведува Царинската управа самостојно или во соработка со здружението на застапници.

(4) За посетување на претходната обука за лиценциран застапник посетителот на обуката плаќа надоместок во висина на реалните трошоци за негово спроведување.

(5) Министерот за финансии поблиску ги пропишува програмата за спроведување на претходната обука и висината на надоместоците од ставовите (2) и (4) на овој член.

Член 14

(1) Стручниот испит за лиценциран застапник се спроведува најмалку два пати годишно;

(2) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на стручниот испит ги врши Царинската управа, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од министерот за финансии;

(3) Барањето за полагање на испит кандидатот го поднесува до Царинската управа;

(4) Со барањето за полагање на испитот кандидатот е должен да поднесе докази за исполнување на условите за полагање на стручниот испит, пропишани со овој закон;

(5) Испитот се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето;

(6) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот;

(7) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Царинската управа, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Царинската управа;

(8) Критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на стручен испит ги пропишува министерот за финансии;

(9) Во просторијата за полагање на испитот за време на полагање на испитот Комисијата од член 30 на овој закон и еден претставник од Министерството за информатичко општество и администрација (информатичари);

Член 15

(1) Стручниот испит за лиценциран застапник се состои од два дела и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и

- втор дел (студија на случај), со кој се проверува способноста за примена на царинските прописи во практиката.

(2) Испитот од ставот (1) на овој член се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Првиот дел од испитот се состои од 60 прашања од следните области:

- царински формалности за ставање на стока на увид на царински органи,

- спроведување на транзитна постапка,

- шпедитерско работење,

- царински дозволено постапување или употреба на стока,

- царински постапки,

- царински и други давачки,

- нетарифни мерки и мерки на трговска политика и

- царинска тарифа,
- потекло на стока,
- вредност на стока за царински потреби,
- даноци, акцизи и даночна политика,
- транспорт и транспортно осигурување и
- изготвување и употреба на царинска декларација.

(4) Вториот дел на испитот се состои од:

- опис на индивидуален случај од областа на предметите од ставот (3) на овој член и
- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на случајот.

Член 16

(1) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.

(2) Програмата за полагање на испитот ја донесува министерот за финансии.

Член 17

(1) Прашања за првиот и базите на практични примери за вториот дел на испитот од членот 15 од овој закон ги изготвуваат царински службеници кои имаат најмалку десет години работно искуство во соодветната област определени од директорот на Царинската управа.

(2) Комисијата од членот 30 на овој закон врши верификација и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери од ставот (1) на овој член најмалку еднаш годишно.

(3) При верификацијата Комисијата особено ги има предвид промените на прописите на кои е засновано прашањето, односно практичниот пример, бројот на кандидати кои го одговорале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на базите од ставот (1) на овој член.

(4) Врз основа на извршената верификација и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери, Комисијата одлучува прашањата и практичните примери да бидат изменети или целосно отстранети од базите од ставот (1) на овој член.

Член 18

(1) Комисијата од член 30 со решение утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот.

(2) Против решението со кое е одбиено барањето за полагање на испитот може да се изјави жалба во рок од осум дена од приемот на решението, преку Комисијата до министерот за финансии.

Член 19

(1) Пред почетокот на полагањето на стручниот испит, Комисијата од член 30 го утврдува идентитетот на кандидатот со увид на лична карта.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува единствено користење на водич за царинење на стоки и прирачник за пополнување на царинска декларација кои во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарот од членот 14 став (9) од овој закон, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во таа испитна сесија.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член се смета дека кандидатот не го положил стручниот испит и истото се констатира во записникот за полагање на стручниот испит за лиценциран застапник.

(9) Членовите на Комисијата, за време на полагањето на испитот, не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 20

(1) Ако во текот на полагањето на испитот настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство, школување во странство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решение за продолжување на испитот донесува Комисијата од членот 30 од овој закон, по молба на кандидатот. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на испитот во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

(4) Против решението од ставот (2) на овој член кандидатот може да изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението, преку Комисијата до Министерот за финансии.

(5) Во продолжувањето на испитот кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го полагал.

Член 21

(1) Стручниот испит започнува со полагање на првиот дел (теоретскиот дел), а потоа на вториот дел (студиите на случај).

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку 15 дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Министерот за финансии го пропишува начинот на бодување на првиот и вториот дел од испитот.

Член 22

(1) Првиот дел од испитот се полага по секој од предметите наведени во членот 15 став (3) од овој закон и содржи најмалку 60 прашања со пет опции за за-

окружување од кој едната е точна, две се слични, една-та не е точна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една не е точна во голем обем (на неа се губат поголем број поени).

(2) Доколку кандидатот не го положи првиот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 23

(1) Вториот дел од испитот се состои од студија на случај засновани на предметите наведени во членот 15 став (3).

(2) Прашањата кои се составен дел од студијата на случај е од областа на предметот на кој е заснована студијата на случајот и имаат десет можни опции на одговори од кои едната е точна, пет се слични и четири се различни.

(3) Доколку кандидатот не го положи вториот дел од испитот, се упатува на поправен испит само за вториот дел од испитот.

(4) Доколку кандидатот не го положи поправниот испит од ставот (3) на овој член, ќе се смета дека испитот не го положил во целост.

Член 24

(1) Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на студијата на случај и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од студијата, во вид на електронско софтверско решение (во натамошниот текст: електронска студија на случај).

(4) Прашањата од студијата на случај, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во студијата на случај.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на стручниот испит и нивните одговори, како и студијата на случај и прашањата кои произлегуваат од студијата и нејзините одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на стручниот испит.

(6) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 500 прашања за потребите на првиот дел од испитот, како и јавно достапна база од најмалку 100 студии на случај за потребите на вториот дел од испитот.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите и литературата за вториот дел од испитот.

(8) Бројот на прашања и студии на случај во базите од ставот (6) на овој член се зголемува за 10% годишно, почнувајќи од 2015 година.

(9) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Член 25

(1) На денот на полагањето на првиот, односно вториот дел од испитот, Комисијата му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 15 став (2) од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронска студија на случај за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 15 став (2) од овој закон и од базите од членот 17 од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот, за кое Комисијата дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронскиот тест за првиот дел од испитот, односно електронската студија на случај за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од еден кандидат.

Член 26

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 15 став (2) од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот, истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член, испитот се преаказува за друг термин.

Член 27

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 28

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од вториот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 60 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 29

На барање на кандидатот, Комисијата од членот 30 на овој закон го информира за направените грешки во тестот за полагање на стручниот испит, со овозможување непосреден увид во тестот.

Член 30

(1) Стручниот испит за лиценциран застапник го спроведува Комисија која со решение ја определува министерот за финансии.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член брои осум члена и нивни заменици, составена од четири претставници на Царинската управа и по два претставници на Министерството за финансии и здружението на застапници кои се определуваат за период од две години.

Член 31

(1) За полагањето на стручниот испит кандидатот се оценува со оцена: „го положи испитот“ или „не го положи испитот.“

(2) За положен стручен испит за лиценциран застапник се издава уверение, кое го потпишува претседателот на Комисијата.

(3) Формата и содржината на уверението од ставот (2) на овој член го пропишува министерот за финансии.

Член 32

(1) Тестовите и студијата на случај се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

(2) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и студиите на случај за полагање на стручниот испит и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот и студиите на случај, како и снимките од одржаните испити се чуваат во Царинската управа.

(3) Министерот за финансии формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од ставот (2) на овој член и во која, покрај другите членови членува и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација.

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член се составува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на одржаните испити во тековната година.

(5) Комисијата има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примената на овој закон.

(6) Доколку Комисијата утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 19 од овој закон, предлага одземање на уверението од членот 31 став (2) од овој закон.

(7) Министерот донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата во рок од три дена од приемот на предлогот.

(8) Против решението од ставот (7) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 33

(1) Царинската управа еднаш годишно самостојно или во соработка со здружението на застапници организира и спроведува дополнителна обука за лиценциран застапник.

(2) За посетување на дополнителна обука за лиценциран застапник се плаќа надоместок во висина на реалните трошоци за нејзино спроведување.

(3) Програмата за спроведување на дополнителната обука на лиценциран застапник и висината на надоместокот од став (2) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

VI. ЕВИДЕНЦИЈА, ОБРАБОТКА И ЗАШТИТА НА ПОДАТОЦИ

Член 34

(1) Царинската управа во согласност со прописите со кој се уредува заштитата на личните податоци собира, евидентира, обработува и заштитува и чува лични и други податоци за лицата кои посетувале претход-

на обука или дополнителна обука или кои полагале стручен испит за лиценциран застапник, како и за имателите на одобренија за овластени царински застапници и за лиценцираните застапници.

(2) Евиденцијата за лицата од став (1) на овој член содржи податоци за име, презиме, единствен матичен број, адреса на живеење, контакт телефон и адреса на електронска пошта/назив, седиште и единствен даночен број, контакт телефон и адреса на електронска пошта.

(3) Царинската управа воспоставува и одржува соодветни технички и организациски мерки за обезбедување, тајност и заштита на обработката на личните податоци содржани во евиденцијата од ставот (1) на овој член, согласно прописите за заштита на личните податоци.

Член 35

(1) Обработката на личните податоци во централната база на податоци на Царинската управа се врши во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

(2) Личните податоци се собираат и се користат единствено за целите на овој закон. Собраните лични податоци треба да бидат точни и редовно да се ажурираат.

(3) Царинската управа претставува контролор во однос на обработката на личните податоци содржани во централната база на податоци согласно прописите за заштита на лични податоци.

(4) Лицето на кое се однесуваат личните податоци има право на пристап до своите податоци кои се обработуваат во централната база на податоци и доколку е потребно, има право на исправка, бришење или блокирање на личните податоци во согласност со прописите за заштита на лични податоци.

(5) Сите барања за остварување на правото на пристап, исправка, бришење или блокирање на личните податоци се поднесуваат до надлежната организациона единица на Царинската управа која ги обработува истите.

(6) Кога одобрението/лиценцата се одземени, личните податоци се чуваат 1 година по конечното завршување на постапката на одземање.

VII. НАДЗОР И КОНТРОЛА

Член 36

(1) Надзор и контрола над работењето на овластените царински застапници и лиценцираните застапници врши Царинската управа.

(2) Царински орган може да влегува во деловни простории на овластен царински застапник во текот на работното време, со цел спроведување на надзор и контрола на неговото работење и работењето на лиценцираните застапници кои се вработени кај него.

(3) За наодите од извршената контрола од став (1) на овој член царинскиот орган изготвува записник за извршена контрола.

Член 37

(1) Одговорното лице на овластениот царински застапник и лиценцираниот застапник се должни веднаш на прво барање на царинскиот орган кој ја спроведува контролата од членот 36 од овој закон да одговорат на сите прашања во однос на преземените дејствија зара-

ди застапување, како и да ги приложат бараните документиран докази и да овозможат преглед на истите без разлика на тоа во каков облик се чуваат.

(2) Кога деловните евиденции и други документи овластениот царински застапник и лиценцираниот застапник ги чуваат во електронска форма, царинскиот орган има право на пристап до базата на податоци на компјутерскиот систем, како и право да побара да бидат изготвени и да му бидат приложени сите документи или декларации што би ги потврдиле податоците што се чуваат во електронска форма.

(3) Царинскиот орган може да направи копии или да користи извадоци од сите документи што произлегле согласно со одредбите на овој член.

VIII. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 38

За водење на прекршочна постапка и изрекување на прекршочна санкција и посебна прекршочна мерка за сторен прекршок од овој закон, исклучива надлежност има прекршочниот орган утврден со Законот за Царинската управа.

Член 39

За прекршокот од членот 45 од овој закон се води постапка на порамнување и посредување.

Член 40

По утврдување на прекршок од членот 45 на овој закон, царинскиот службеник на сторителот на прекршокот ќе му врачи покана за плаќање на глоба или платен налог во износ од 50 евра во денарска противвредност.

Член 41

(1) Прекршочна постапка по прекршоците од овој закон не може да се поведе ако поминале повеќе од пет години од денот на извршување на прекршокот.

(2) Застареноста се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што се презема заради гонење на сторителот на прекршокот. Со секое прекинување на рокот застареноста почнува одново да тече, но прекршочната постапка не може да се поведе, ниту натаму да се води по истекот на десет години од денот кога е сторен прекршокот.

Член 42

(1) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на трговско друштво или трговец поединец, ако без одобрение врши работи на застапување во царински постапки (член 3 став 1).

(2) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во трговското друштво за дејствијата од ставот (1) на овој член.

Член 43

(1) Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластениот царински застапник, ако:

а) вршењето на работи на застапување во царински постапки го довери на лице кое не е лиценциран застапник (член 3 став 2); или

б) во утврдениот рок не ја извести Царинската управа за секоја промена која се однесува на исполнување на условите од член 6 на овој закон кои се релевантни за издавање или одземање на одобрението за вршење на работи на застапување или лиценцата за вршење на застапување.

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај овластениот царински застапник за дејствијата од ставот (1) на овој член.

Член 44

Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице кое без лиценца издадена од Царинската управа врши работи на застапување во царински постапки (член 7 став 1).

Член 45

Глоба во износ од 100 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на лиценциран застапник ако:

а) во определениот рок не ја врати издадената легитимација во случаите од член 12 на овој закон;

б) работејќи како лиценциран застапник на себе не ја носи издадената легитимација (член 8 став 3);

в) на барање на царински службеник веднаш не достави на увид документи потребни за утврдување на неговиот статус (член 37).

Член 46

Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот од членот 14 став (2) од овој закон доколку не го снима, не го емитува во живо на веб страницата на Царинска управа и доколку не ја постави снимката од целиот испит на веб страницата Царинската управа согласно со членот 14 ставот (7) на овој закон.

Член 47

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластениот претставник од членот 14 став (9) од овој закон, доколку постапи спротивно на член 19 став (9) на овој закон.

(2) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластената институција која го спроведува испитот од членот 14 од овој закон, доколку не го прекине испитот согласно со членот 19 ставови (5) и (6) од овој закон.

Член 48

(1) На овластен царински застапник на кој два пати правосилно му е изречена прекршочна санкција за сторен прекршок од членовите 42 и 43 на овој закон, може да му се изрече посебна прекршочна мерка забрана за вршење на работи на застапување во царински постапки во период од триесет дена.

(2) На лиценциран застапник кој два пати му е изречена прекршочна санкција за сторен прекршок од членот 45 на овој закон, може да му се изрече мерка забрана за работење како лиценциран застапник во период од триесет дена.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 49

Поблиските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од влегувањето во сила на овој закон.

Член 50

(1) Лицата кои се стекнале со одобрение за вршење на работи на застапување во царинските постапки до денот на влегувањето во сила на овој закон се должни во рок од една година од влегувањето во сила на овој закон да ги исполнат условите од член 5 на овој закон и да поднесат барање до Царинската управа за издавање на одобрение согласно овој закон.

(2) На лицата кои нема да постапат согласно став (1) на овој член ќе им престане важноста на издаденото одобрение.

Член 51

(1) Лицата кои се стекнале со лиценца за вршење на застапување во царинските постапки до денот на влегувањето во сила на овој закон се должни во рок од една година од влегувањето во сила на овој закон да ги исполнат условите од член 7 на овој закон и да поднесат барање до Царинската управа за издавање на лиценца согласно овој закон.

(2) На лицата кои нема да постапат согласно став (1) на овој член ќе им престане важноста на издадената лиценца и ќе треба во рок од осум дена од истекот на рокот од став 1 на овој член да ја врати издадената идентификациска картичка (легитимација на лиценциран застапник).

Член 52

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, престануваат да важат одредбите на членовите 6, 264-а, 264-б, 264-в и 264-г од Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 39/2005; 4/2008; 48/2010; 158/2010; 44/2011; 53/2011, 11/2012, 171/2012 и 187/2013).

Член 53

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR KRYERJE TË PUNËVE PËR PËRFAQËSIM NË
PROCEDURA DOGANORE

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen mënyra dhe kushtet për dhënie dhe heqje të lejes dhe licencës për kryerjen e punëve të përfaqësimit para organeve doganore për shkak të zbatimit të veprimeve dhe formaliteteve të përcaktuara me rregullat doganore, për dhënien e provimit profesional për përfaqësues të licencuar, përbërja dhe mandati i Komisionit për dhënien e provimit profesional, lloji i kompensimeve të cilat paguhen dhe lloji i evidencave të cilat udhëhiqen në pajtim me këtë ligj, dhe mënyra me të cilën zbatohet kontrolli mbi punën e përfaqësuesve të autorizuar doganorë dhe përfaqësuesve të licencuar.

Neni 2

Nocionet të përdorura në këtë ligj e kanë këtë kuptim:

1. “Person” është personi fizik ose personi juridik;
2. “Formalitete doganore” janë të gjitha veprimet të cilat doemos duhet të zbatohen nga palët dhe organi doganor me qëllim që të zbatohen rregullat doganore;

3. “Organ doganor” është njësi organizative e Drejtorisë Doganore të përcaktuar me ligj e cila është kompetente për kryerjen e rregullave doganore ose dispozitave tjera ku mund të realizohen të gjitha ose disa nga formalitetet e përcaktuara;

4. “Përfaqësues i autorizuar doganor” është personi të cilit i është lejuar të kryejë punë të përfaqësimit në procedurat doganore;

5. “Përfaqësues i licencuar” është personi fizik i cili ka licencë për kryerjen e përfaqësimit në procedurat doganore dhe i cili është i autorizuar të nënshkruajë deklarata doganore;

6. “Kundërvajtje doganore” janë kundërvajtje të përcaktuara me Ligjin për Drejtori Doganore, Ligjin doganor, Ligjin për masa doganore për mbrojtjen e të drejtave nga pronësia intelektuale, Ligjin për akciza dhe/ose ligje tjera me të cilat kundërvajtje të caktuara janë dhënë në kompetencë të Drejtorisë Doganore;

7. “Shoqatë e përfaqësuesve” është grupim ose formë tjetër e organizimit të shpeditereve dhe operatorëve logjistikë të dhomës ekonomike të regjistruar në Republikën e Maqedonisë në të cilën janë anëtarë më shumë se gjysma nga numri i përgjithshëm i përfaqësuesve të autorizuar doganorë ose e cila është anëtare e organizatës ndërkombëtare përkatëse ose asociacionit.

Neni 3

(1) Punë të përfaqësimit në procedurat doganore mund të kryejë shoqëria tregtare ose tregtari individ i cili i plotëson kushtet të përcaktuara me këtë ligj dhe ka leje për kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedurat doganore (në tekstin e mëtejme: përfaqësues i autorizuar doganor).

(2) Përfaqësuesi i autorizuar doganor i kryen punët e përfaqësimit në procedurat doganore, përkatësisht zbaton veprime doganore dhe formalitete dhe/ose parashtron deklaratë doganore në emër dhe për llogari të personit tjetër (përfaqësimit i drejtpërdrejtë) ose në emrin e vet, por për llogari të personit tjetër (përfaqësimit i tërthortë), vetëm përmes personit i cili ka licencë për kryerjen e përfaqësimit (në tekstin e mëtejme: përfaqësues i licencuar).

(3) Leja dhe licenca nga paragrafët (1) dhe (2) këtij neni nuk janë të bartshme për person tjetër.

Neni 4

(1) Për procedurat për dhënie dhe heqje të lejes dhe licencës për kryerjen e punëve të përfaqësimit, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe, zbatohet Ligji për procedurë të përgjithshme administrative.

(2) Kundër vendimeve, që në procedurë administrative i miraton organi doganor mund të paraqitet ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit të vendimit, për të cilën vendos ministri i Financave ose personi i autorizuar nga ai.

(3) Ankesa nuk e prolongon zbatimin e vendimit.

II. LEJA PËR KRYERJEN E PUNËVE TË
PËRFAQËSIMIT NË PROCEDURAT DOGANORE

Neni 5

(1) Leja për kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedurat doganore i jepet shoqërisë tregtare ose tregtarit individ i cili i plotëson këto kushte:

- a) është i regjistruar në Republikën e Maqedonisë;
- b) është i regjistruar për kryerjen e veprimtarisë, e cila përfshinë edhe përfaqësimit në procedura doganore;

v) ka të punësuar në kohë të pacaktuar së paku një përfaqësues të licencuar;

g) disponon me hapësirë afariste dhe pajisje për kryerjen e përfaqësimit në procedurat doganore përkatëse për qasje në sistemin kompjuterik të Drejtorisë Doganore për përpunim të dokumenteve doganore dhe dokumenteve tjera;

d) të paraqesë deklaratë me shkrim se në afat prej 30 ditësh nga marrja e lejes për kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedurat doganore me Drejtorinë Doganore do të lidhë marrëveshje për qasje të sistemi kompjuterik për përpunim të dokumenteve doganore;

gj) parashtron garanci, me të cilën do ta garantojë plotësimin e obligimeve të cilat mund të dalin nga kryerja e përfaqësimit në procedura doganore sipas këtij ligji;

e) në dy vjetët e fundit të cilat drejtpërdrejtë i paraprijnë datës së parashtrimit të kërkesës për leje për kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedurat doganore, nuk i është shqiptuar sanksion kundërvajtës në vendim të plotfuqishëm të organit kompetent kundërvajtës, përkatësisht gjykatës për kundërvajtje më të rëndë të kryer doganore ose nuk është shpallur fajtor me vendim të plotfuqishëm të gjykatës kompetente për vepër penale kundër financave publike, qarkullimit pagesor dhe ekonomisë, vepër penale kundër detyrës zyrtare, vepër penale kundër qarkullimit juridik ose vepër penale të përcaktuar me Ligjin për akciza;

zh) nuk ka detyrime të pashlyera dhe borxhe ndaj shtetit.

(2) Lejen nga paragrafi (1) i këtij neni e jep Drejtoria Doganore, me kërkesë me shkrim të shoqërisë tregtare ose tregtarit individ.

(3) Lejen nga paragrafi (1) i këtij neni Drejtoria Doganore e jep në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të kërkesës së rregullt të cilës i janë bashkëngjitur të gjitha dëshmitë për plotësimin e kushteve nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Ministri i Financave më afër i përcakton dëshmitë për plotësimin e kushteve nga paragrafi (1) i këtij neni dhe formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni.

Neni 6

Përfaqësuesi i autorizuar doganor është i detyruar në afat prej tetë ditësh me shkrim ta njoftojë Drejtorinë Doganore për secilin ndryshim i cili ka të bëjë me plotësimin e kushteve të përcaktuara me nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji të cilat janë relevante për dhënie, ndryshim ose anulim të lejes për kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedurat doganore ose licencës për kryerje të përfaqësimit.

III. LICENCA PËR KRYERJE TË PËRFAQËSIMIT NË PROCEDURA DOGANORE

Neni 7

(1) Punët e përfaqësuesit të licencuar mund t'i kryejë personi i cili ka licencë për kryerjen e përfaqësimit në pajtim me këtë ligj.

(2) Licenca për kryerjen e përfaqësimit në procedura doganore i lëshohet personit i cili i plotëson kushtet në vijim:

a) ka së paku arsim të mesëm, së paku dy vjet përvojë pune në sferën e punës doganore dhe provim profesional të kaluar për përfaqësues të licencuar ose

b) ka së paku arsim të mesëm, së paku pesë vjet përvojë pune në vende të punës në Drejtorinë Doganore nga sfera punës doganore dhe provim profesional të kaluar për nëpunës doganor, kurse nuk i është ndërprerë marrëdhënia e punës në Drejtorinë Doganore për shkak të masës së kumtuar disiplinore largim nga puna për shkelje të kryer të rregullave doganore ose rregullave tjera të cilat i zbaton Drejtoria Doganore.

(3) Krahës kushteve nga paragrafi (2) të këtij neni personi duhet t'i plotësojë edhe kushtet në vijim:

a) në dy vjetët e fundit të cilat drejtpërdrejtë i paraprijnë datës së parashtrimit të kërkesës për lëshim të licencës, nuk i është shqiptuar sanksion kundërvajtës në vendim të plotfuqishëm të organit kompetent kundërvajtës, përkatësisht gjykatës për kundërvajtje më të rëndë të kryer doganore ose nuk është shpallur fajtor me vendim të plotfuqishëm të gjykatës kompetente për vepër penale kundër financave publike, qarkullimit pagesor dhe ekonomisë, vepër penale kundër detyrës zyrtare, vepër penale kundër qarkullimit juridik ose vepër penale të përcaktuar me Ligjin për akciza dhe

b) të posedojë certifikatë të njohur ndërkombëtarisht të lëshuar nga testues evropian zyrtar, anëtar i shoqatës ALTE e testuesve evropianë, ose dëshmi nga institucioni ndërkombëtar i nivelit A1 (A1) të CEFR (CEFR) respektivisht BULATS ose Aptis; ose TOEFEL PBT së paku 310 pikë, TOEFEL CBT së paku 35 pikë ose TOEFEL IBT së paku 10 pikë.

(4) Licencën nga paragrafi 1 të këtij neni Drejtoria Doganore e lëshon në afat prej 30 ditëve nga dita e pranimit të kërkesës së parashtruar në rregull të cilës i janë bashkëngjitur të gjitha dëshmitë për plotësimin e kushteve nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni.

(5) Ministri i Financave më afër i përcakton dëshmitë për plotësimin e kushteve nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni, formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (4) i këtij neni.

Neni 8

(1) Me licencën nga neni 7 të këtij ligji, me kërkesë të përfaqësuesit të licencuar Drejtoria Doganore i lëshon edhe legjitimacion të përfaqësuesit të licencuar (në tekstin e mëtejme: legjitimacion).

(2) Ministri i Financave e përcakton formën dhe përmbajtjen e kërkesës dhe të legjitimacionit nga paragrafi (1) të këtij neni.

(3) Gjatë kryerjes së punëve në hapësirat zyrtare ose hapësirat e Drejtorisë Doganore ose derisa është i përfshirë në zbatimin e punëve zyrtare jashtë hapësirës së punës, përfaqësuesi i licencuar është i obliguar që legjitimacionin nga paragrafi (1) të këtij neni ta mbajë në vete në vend të dukshëm.

(4) Përfaqësuesi i licencuar i cili do të themelojë marrëdhënie pune tek përfaqësues tjetër i autorizuar doganor është i obliguar në afat prej tetë ditëve nga themelimi i marrëdhënies së re të punës, ta kthejë legjitimacionin e lëshuar dhe të kërkojë nga Drejtoria Doganore lëshimin e legjitimacionit të ri.

(5) Drejtoria Doganore e anulon legjitimacionin e kthyer.

Neni 9

Përfaqësuesi i licencuar është i obliguar në afat prej tetë ditëve me shkrim ta njoftojë Drejtorinë Doganore për çdo ndryshim i cili ka të bëjë me plotësimin e kushteve nga neni 7 të këtij ligji të cilat janë relevante për lëshimin ose heqjen e licencës së lëshuar për kryerjen e përfaqësimit dhe/ose për lëshimin ose anulimin e legjitimacionit të lëshuar.

Neni 10

(1) Për lëshimin e licencës nga neni 7 të këtij ligji dhe legjitimacionit nga neni 8 paragrafët (1) dhe (4) të këtij ligji, Drejtoria Doganore arkëton kompensime në lartësi të shpenzimeve reale për lëshimin e tyre.

(2) Ministri i Financave e përcakton lartësinë e kompensimeve nga paragrafi (1) i këtij neni.

IV. HEQJA E LEJES SË LËSHUAR DHE LICENCËS
PËR KRYERJEN E PËRFAQËSIMIT NË PROCEDURA
DOGANORE

Neni 11

(1) Drejtoria Doganore e heq lejen për kryerjen e punëve për përfaqësim në procedurat doganore, nëse:

a) pas lëshimit të lejes krijohen rrethana për shkak të të cilave përfaqësuesi i autorizuar doganor më tutje nuk i plotëson kushtet e përcaktuara në nenin 5 të këtij ligji;

b) pas lëshimit të lejes mbi përfaqësuesin e autorizuar doganor është hapur procedurë e falimentimit;

v) në periudhë prej 30 ditëve nga dita e lëshimit të lejes nuk kërkon nga Drejtoria Doganore qasje në sistemin kompjuterik për përpunim të dokumenteve doganore.

g) nëse dy herë në periudhë prej dy viteve me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa nga neni 48 paragrafi (1) të këtij ligji.

(2) Përfaqësuesi i autorizuar doganor dhe Drejtoria Doganore me marrëveshje mes veti i rregullojnë të drejtat dhe obligimet për qasje në sistemin kompjuterik për përpunim të dokumenteve doganore, në pajtim me ligj.

Neni 12

(1) Drejtoria Doganore e heq licencën për kryerjen e përfaqësimit në procedura doganore, nëse:

a) pas lëshimit të licencës krijohen rrethana për shkak të të cilave përfaqësuesi i licencuar më tutje nuk i plotëson kushtet e përcaktuara në nenin 7 të këtij ligji;

b) nëse përfaqësuesi i licencuar dy herë të njëpasnjëshme nuk ka marrë pjesë në trajnimin plotësues nga neni 33 të këtij ligji;

v) nëse dy herë në periudhë prej dy vitesh me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa nga neni 48 paragrafi (2) të këtij ligji.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, përfaqësuesi i licencuar është i obliguar që në afat prej tetë ditësh ta kthejë legjitimacionin e lëshuar.

V. PROVIMI PROFESIONAL PËR PËRFAQËSUES TË
LICENCUAR

Neni 13

(1) Provimin profesional për përfaqësues të licencuar mund ta japë personi i cili:

a) ka të kryer së paku arsimin e mesëm

b) ka së paku një vit përvojë pune në sferën e punës doganore,

v) të posedojë certifikatë të pranuar ndërkombëtare të dhënë nga testues zyrtar evropian, anëtar i shoqatës ALTE të testuesve evropianë, ose dëshmi nga institucion ndërkombëtar të nivelit A1 (A1) të CEFR (CEFR), respektivisht BULATS ose Aptis; ose TOEFEL PBT së paku 310 pikë, TOEFEL CBT së paku 35 pikë ose TOEFEL IBT së paku 10 pikë dhe

g) ka certifikatë për trajnim paraprak të ndjekur për përfaqësues të licencuar.

(2) Për dhënien e provimit profesional për përfaqësues të licencuar paguhet kompensim në lartësi të shpenzimeve reale për zbatimin e tij dhe për punën e Komisionit.

(3) Trajnimin paraprak për përfaqësues të licencuar e organizon dhe e zbaton Drejtoria Doganore në mënyrë të pavarur ose në bashkëpunim me shoqatën e përfaqësuesve.

(4) Për ndjekjen e trajnimit paraprak për përfaqësues të licencuar, ndjekësi i trajnimit paguan kompensim në lartësi të shpenzimeve reale për ndjekjen e tij.

(5) Ministri i Financave më afërsisht i përcakton programin e zbatimit të trajnimit paraprak dhe lartësinë e kompensimeve nga paragrafët (2) dhe (4) të këtij neni.

Neni 14

(1) Provimi profesional për përfaqësues të licencuar zbatohet së paku dy herë në vit.

(2) Punët profesionale dhe administrative për nevojat e zbatimit të provimit profesional i kryen Drejtoria Doganore, kurse provimin teknikisht e zbaton personi juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror të zgjedhur nga ministri i Financave.

(3) Kërkesën për dhënie të provimit, kandidati e parashtrohet Drejtoria Doganore.

(4) Me kërkesën për dhënien e provimit kandidati detyrohet të parashtrojë dëshmi për plotësimin e kushteve për dhënien e provimit profesional, të përcaktuara me këtë ligj.

(5) Provimi jepet në hapësirë për dhënie të provimit, të pajisur veçanërisht për dhënien e provimit profesional me pajisje materiale - teknike dhe informatike, lidhje të internetit dhe pajisje për incizimin e dhënies.

(6) Publiku informohet për datën dhe kohën e dhënies së provimit së paku tre ditë para mbajtjes së provimit.

(7) Dhënia e provimit incizohet dhe drejtpërdrejt emetohet në ueb faqen e Drejtorisë Doganore, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i tërë provimit vendoset në ueb faqen e Drejtorisë Doganore.

(8) Kriteret në lidhje me kushtet hapësinore dhe materiale-teknike si dhe pajisjen informatike të hapësirave për dhënie të provimit profesional i përcakton ministri i Financave.

(9) Në hapësirën për dhënien e provimit gjatë kohës së dhënies së provimit, Komisioni nga neni 30 i këtij ligji dhe një përfaqësues i Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës (informatikanë).

Neni 15

(1) Provimi profesional për përfaqësues të licencuar përbëhet prej dy pjesëve edhe atë:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve dhe

- pjesa e dytë (studimi i rastit), me të cilin kontrollohet aftësia për zbatimin e rregullave doganore në praktikë.

(2) Provimi nga paragrafi (1) i këtij neni jepet me shkrim në formë elektronike me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(3) Pjesa e parë e provimit përbëhet prej 60 pyetjeve nga sferat në vijim:

- formalitetet doganore për dhënien e mallit për këqyrje organeve doganore,

- zbatimi i procedurës së transitit,

- puna e shpeditit,

- veprimi i lejuar doganor ose përdorimi i mallit,

- procedura doganore,

- taksa doganore dhe taksa tjera,
- masa jotarifore dhe masa të politikës tregtare dhe
- tarifa doganore,
- prejardhja e mallit,
- vlera e mallit për nevoja doganore,
- tatime, akciza dhe politika tatimore,
- transporti dhe sigurimi transportues dhe
- përpilimi dhe përdorimi i deklaratës doganore.

(4) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga:

- përshkrimi i rastit individual nga sfera e lëndëve nga paragrafi (3) i këtij neni dhe
- pyetje që kandidati duhet t'u përgjigjet në bazë të analizës së rastit.

Neni 16

(1) Provimi jepet sipas programit në të cilin janë përfshirë lënda, rregullat dhe literatura.

(2) Programin për dhënien e provimit e miraton ministri i Financave.

Neni 17

(1) Pyetjet për pjesën e parë dhe bazat e shembujve praktikë për pjesën e dytë të provimit nga neni 15 i këtij ligji i përpilojnë nëpunësit doganorë që kanë së paku dhjetë vjet përvojë pune në sferën përkatëse të përcaktuara nga drejtori i Drejtorisë Doganore.

(2) Komisioni nga neni 30 i këtij ligji kryen verifikimin dhe azhurnimin e bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë nga paragrafi (1) i këtij neni, së paku një herë në vit.

(3) Gjatë verifikimit Komisioni në veçanti i merr parasysh ndryshimet e rregullave në të cilat është bazuar pyetja, përkatësisht shembulli praktik, numri i kandidatëve që janë përgjigjur, suksesi i përgjigjes si dhe kriteret tjera që mund të ndikojnë në përmirësimin e kualitetit të bazave nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Në bazë të verifikimit të kryer dhe azhurnimit të bazave të pyetjeve e dhe bazave të shembujve praktikë, Komisioni vendos që pyetjet dhe shembujt praktikë të ndryshohen ose të hiqen tërësisht nga bazat e paragrafit (1) të këtij neni.

Neni 18

(1) Komisioni nga neni 30 me aktvendim përcakton nëse kandidati i plotëson kushtet për dhënien e provimit.

(2) Kundër aktvendimit me të cilin është refuzuar kërkesa për dhënien e provimit mund të parashtrohet ankesë në afat prej tetë ditëve nga dita e pranimit të aktvendimit, nëpërmjet Komisionit të Ministri i Financave.

Neni 19

(1) Para fillimit të dhënies së provimit profesional, Komisioni nga neni 30 e përcakton identitetin e kandidatit me kontrollim të letërnjoftimit.

(2) Kandidatit gjatë dhënies së pjesës së parë të provimit nuk i lejohet shfrytëzimi i ligjeve, ligjeve me koment dhe sqarim, telefon celular, pajisje bartëse kompjuterike dhe mjete të tjera teknike dhe informatike, lëndë të përgatitura paraprakisht dhe të ngjashme.

(3) Kandidatit gjatë dhënies së pjesës së dytë të provimit i lejohet vetëm shfrytëzimi i udhërrëfyesit për doganim të mallrave dhe doracaku për plotësimin e deklaratës doganore të cilat janë në version elektronik dhe gjenden në kompjuterin në të cilin kandidati e jep provimin.

(4) Kandidatit gjatë dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit nuk i lejohet të kontaktojë me kandidatë ose persona tjerë përpos me informatikanin e nenit 14 paragrafit (9) të këtij ligji, në rast se ka problem teknik me kompjuterin.

(5) Nëse problemet teknike me kompjuter mënjanojnë për pesë minuta provimi vazhdon, ndërsa nëse nuk mënjanojnë në këtë afat provimi vetëm për këtë kandidat ndërpritet dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(6) Nëse ka probleme me më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanojnë në afat prej pesë minutash provimi ndërpritet për të gjithë kandidatët të cilët e japin provimin dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(7) Nëse kandidati gjatë dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit vepron në kundërshtim me paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij neni, nuk do t'i lejohet dhënie e mëtejme e provimit në atë sesion të provimit.

(8) Në rastet nga paragrafi (7) i këtij neni konsiderohet se kandidati nuk e ka dhënë provimin profesional dhe e kjo konstatohet në procesverbalin për dhënien e provimit profesional për përfaqësues të licencuar.

(9) Anëtarët e Komisionit, gjatë dhënies së provimit, nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të kandidatit i cili e jep provimin, përpos në rast të mënjanimi të problemeve teknike kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

Neni 20

(1) Nëse gjatë dhënies së provimit ndodhin shkaqe të arsyeshme për të cilat kandidati nuk mund të vazhdojnë dhënien e provimit (sëmundje, pushim i lindjes, shkollim në vende të huaja etj), do të ndërpritet provimi për kohë të caktuar, e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

(2) Aktvendimin për vazhdimin e provimit e miraton Komisioni nga neni 30 i këtij ligji, me lutje të kandidatit. Lutja dorëzohet në afat prej tetë ditëve nga ndërprerja e shkaqeve për shtyrjen e provimit, por më së voni në afat prej gjashtë muajve.

(3) Nëse kandidati nuk dorëzon lutje për vazhdimin e provimit në afat të përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

(4) Kundër aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni kandidati mund të paraqesë ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit, nëpërmjet Komisionit të Ministrinë e Financave.

(5) Në vazhdim të provimit kandidati nuk e jep atë pjesë të provimit që paraprakisht e ka dhënë.

Neni 21

(1) Provimi profesional fillon me dhënin e pjesës së parë (pjesës teorike), ndërsa pastaj pjesën e dytë (studimet e rastit).

(2) Pjesa e dytë jepet në afat prej së paku 15 ditësh pas dhënies me sukses të pjesës së parë të provimit.

(3) Ministri i Financave e përcakton mënyrën e pushimit mjekësor në pjesën e parë dhe të dytë të provimit.

Neni 22

(1) Pjesa e parë e provimit jepet për çdo lëndë të theksuar në nenin 15 paragrafin (3) të këtij ligji dhe përmban së paku 60 pyetje me pesë opsione për rrethim nga të cilat njëra është e saktë, dy janë të ngjashme, njëra nuk është e saktë në vëllim të vogël (në të humben një pjesë e vogël e pikëve) dhe njëra nuk është fare e saktë (në të humbet një numër i madh i pikëve).

(2) Nëse kandidati nuk e jep pjesën e parë të provimit do të konsiderohet se nuk e ka dhënë provimin.

Neni 23

(1) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga studimi në rast të themeluar në lëndët e theksuara në nenin 15 paragrafin (3).

(2) Pyetjet të cilat janë pjesë përbërëse të studimit në raste nga sfera e lëndës nga e cila është i themeluar studimi i rastit dhe ka dhjetë opsione të mundshme të përgjigjeve nga të cilat njëra është e saktë, pesë janë të ngjashme dhe katër janë të ndryshme.

(3) Nëse kandidati nuk e jep pjesën e dytë të provimit, dërgohet në provim korrigjues vetëm për pjesën e dytë të provimit.

(4) Nëse kandidati nuk e jep provimin korrigjues nga paragrafi (3) i këtij neni, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë plotësisht.

Neni 24

(1) Dhënia e pjesës së parë të provimit profesional bëhet me përgjigjen e një numri të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet e testit, varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

(3) Dhënia e pjesës së dytë e provimit profesional bëhet me shqyrtimin e studimit të rastit dhe dhënien e një numri të caktuar të pyetjeve të cilat dalin nga studimi, në formë të zgjidhjes elektronike të softuerit (në tekstin e mëtejme: studimi elektronik i rastit).

(4) Pyetjet e studimit të rastit, varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në studimin e rastit.

(5) Pyetjet e përmbytura në testet për dhënien e pjesës së parë të provimit profesional dhe përgjigjet e tyre, si dhe studimi i rastit dhe pyetjet të cilat dalin nga studimi dhe përgjigjet e tyre ruhen në sistemin unik elektronik për dhënien e provimit profesional.

(6) Sistemi elektronik nga paragrafi (5) i këtij neni përmban edhe bazë të arritshme prej së paku 500 pyetjeve për nevojat e pjesës së parë të provimit, si dhe bazë të arritshme për publikun prej së paku 100 studimesh në rast të nevojave të pjesës së dytë të provimit.

(7) Në sistemin elektronik është përfshirë edhe theksimi i dispozitave dhe literaturës në të cilat janë përfshirë përgjigjet e pyetjeve nga pjesa e parë e provimit dhe dispozitave dhe literaturës për pjesën e dytë të provimit.

(8) Numri i pyetjeve dhe studimeve në rastin e bazave nga paragrafi (6) i këtij neni rritet për 10% në nivel vjetor, duke filluar nga viti 2015.

(9) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë dhe të dytë e provimit janë të arritshme për kandidatin në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

Neni 25

(1) Në ditën e dhënies së provimit, përkatësisht pjesës së dytë të provimit, Komisioni i jep kandidatin kod për qasje, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasja në sistemin elektronik të nenit 15 paragrafit (2) të këtij ligji.

(2) Pas miratimit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht studim elektronik në rast të pjesës së dytë të provimit, të gjeneruar me kompjuter, përmbytjen e të cilit sipas zgjedhjes së rastësishme e përcakton softueri i sistemit elektronik i nenit 15 paragrafit (2) të këtij ligji dhe nga bazat e nenit 17 të këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit përmbajnë udhëzime për mënyrën e zgjedhjes së provimit, për të cilin Komisioni jep sqarim para se të fillojë dhënia e provimit.

(4) Sistemi elektronik për dhënien e provimit nuk mund të lejojë ekzistimin e përmbytjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht studimit elektronik në rast të pjesës së dytë të provimit në një termin për më shumë se një kandidat.

Neni 26

(1) Në rast të pengimit të mbajtjes së pjesës së parë dhe të dytë të provimit për shkaqe që çojnë deri në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik të nenit 15 paragrafit (2) të këtij ligji, dhënia e provimit ndërpritet.

(2) Nëse shkaqet e paragrafit (1) të këtij neni do të mënjanohej në afat prej 60 minutash nga ndërprerja e provimit, i njëjti vazhdon menjëherë pas mënjanimi të tyre.

(3) Nëse shkaqet e paragrafit (1) të këtij neni nuk mënjanohej në afatin e paragrafit (2) të këtij neni, provimi ricaktohet për termin tjetër.

Neni 27

(1) Kohëzgjatja e plotë e përcaktuar për dhënien e përgjigjeve të pyetjeve nga pjesa e parë e testit për dhënien e provimit është 120 minuta.

(2) Konsiderohet se e ka dhënë provimin ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga testi ka arritur së paku 70% të numrit të përgjithshëm të paraparë për pikë pozitive.

Neni 28

(1) Kohëzgjatja e plotë e përcaktuar për dhënien e përgjigjeve të pyetjeve nga pjesa e dytë e testit për dhënien e provimit arrin 60 minuta.

(2) Konsiderohet se e ka dhënë provimin ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga testi ka arritur së paku 70% të numrit të përgjithshëm të paraparë të pikave pozitive.

Neni 29

Me kërkesë të kandidatit, Komisioni nga neni 30 i këtij neni e informon për gabimet e bëra në testin për dhënien e provimit profesional, me mundësimin e kontrollit të drejtpërdrejtë të testit.

Neni 30

(1) Provimin profesional për përfaqësues të licencuar e zbaton Komisioni të cilin me aktvendim e përcakton ministri i Financave.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni numëron tetë anëtarë dhe zëvendës të tyre, përbëhet prej katër përfaqësuesve të Drejtorisë Doganore dhe nga dy përfaqësues të Ministrisë së Financave dhe shoqëria për përfaqësues të cilët janë përcaktuar për periudhë prej dy vjetësh.

Neni 31

(1) Për dhënien e provimit profesional kandidati vlerësohet me notë: "e ka dhënë provimin" ose "nuk e ka dhënë provimin."

(2) Për provimin e dhënë profesional për përfaqësues të licencuar lëshohet vërtetim, të cilin e nënshkruan kryetari i Komisionit.

(3) Formën dhe përmbytjen e vërtetimit nga paragrafi (2) i këtij neni e përcakton ministri i Financave.

Neni 32

(1) Testet dhe studimet e rastit shfrytëzohen dhe i jepen kandidatit vetëm gjatë dhënies së provimit profesional.

(2) Materialet e provimeve të mbajtura, në veçanti versionet në letër nga testet dhe studimet në rast të dhënies së provimit profesional dhe specimenet për kontrollin e saktësisë së përgjigjeve të testit dhe studimeve të rastit, si dhe incizimet e përmbajtura ruhen në Drejtorinë Doganore.

(3) Ministri i Financave formon Komision për Revizion të Provimeve të Mbajtura, i cili në punën e vet i shfrytëzon materialet e paragrafit (2) të këtij neni dhe në të cilin, krahas anëtarëve të tjerë anëtar është edhe një informatikan nga Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

(4) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni takohet së paku një herë në vit dhe kryen revizion në mënyrën e zbatimit të provimit të mbajtur në vitin rrjedhës.

(5) Komisioni ka të drejtë të kryejë revizion edhe për mënyrën e zbatimit të provimeve të mbajtura në pesë vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së takimit të komisionit, por jo më herët se dita e zbatimit të këtij ligji.

(6) Nëse Komisioni përcakton parregullsi në zbatimin e provimit nga ana e individëve në kuptimin e nenit 19 të këtij ligji, propozon heqjen e vërtetimit të nenit 31 paragrafit (2) të këtij ligji.

(7) Ministri miraton aktvendim për heqje të vërtetimit në bazë të propozimit të Komisionit në afat prej tri ditësh nga pranimi i propozimit.

(8) Kundër aktvendimit nga paragrafi (7) i këtij neni mund të ngritet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

Neni 33

(1) Drejtoria Doganore njehërë në vit në mënyrë të pavarur ose në bashkëpunim me shoqëritë për përfaqësues organizon dhe zbaton trajnim plotësues për përfaqësues të licencuar.

(2) Për ndjekje të trajnimit plotësues për përfaqësues të licencuar paguhet kompensim në lartësi të harxhimeve reale për zbatimin e tij.

(3) Programin për zbatimin e trajnimit plotësues për përfaqësues të licencuar dhe shumën e kompensimit nga paragrafi (2) i këtij neni i përcakton ministri i Financave.

VI. EVIDENCA, PËRPUNIMI DHE MBROJTJA E TË DHËNAVE

Neni 34

(1) Drejtoria Doganore në pajtim me dispozitat me të cilat rregullohet mbrojtja e të dhënave personale, grumbullon, evidenton, përpunon, mbron dhe ruan të dhëna personale dhe të dhëna të tjera për persona të cilët kanë ndjekur trajnim praktik, trajnim plotësues ose të cilët kanë dhënë provim profesional për përfaqësues të licencuar, si dhe për pronarë të lejeve për përfaqësues të autorizuar doganorë dhe për përfaqësues të licencuar.

(2) Evidenca për personat nga paragrafi (1) i këtij neni përmban të dhëna për emrin, mbiemrin, numrin unik amë, adresën e banimit, kontakt telefonin dhe adresën e postës elektronike, emrin, selinë dhe numrin unik tatimor, kontakt telefonin dhe adresën e postës elektronike.

(3) Drejtoria Doganore vendos dhe mban masa përkatëse teknike dhe organizative për siguri, fshehtësi dhe mbrojtje të përpunimit të dhënave personale të përmbajtura në evidencën e paragrafit (1) të këtij neni, në pajtim me dispozitat për mbrojtjen e të dhënave personale.

Neni 35

(1) Përpunimi i të dhënave personale në bazën qendrore për të dhënat e Drejtorisë Doganore bëhet në pajtim me dispozitat për mbrojtjen e të dhënave personale.

(2) Të dhënat personale grumbullohen dhe shfrytëzohen vetëm për qëllime të këtij ligji. Të dhënat e grumbulluara personale duhet të jenë të sakta dhe me rregull të plotësohen.

(3) Drejtoria Doganore paraqet kontrollues lidhur me përpunimin e të dhënave personale të përmbajtura në bazën qendrore për të dhënat në pajtim me dispozitat për mbrojtjen e të dhënave personale.

(4) Personi me të cilin kanë të bëjnë të dhënat personale ka të drejtë në qasje të të dhënave të tij të cilat përpunohen në bazën qendrore për të dhënat dhe nëse është e nevojshme, ka të drejtë në korrigjim, shlyerje ose bllokim të të dhënave në pajtim me dispozitat e mbrojtjes së të dhënave personale.

(5) Të gjitha kërkesat për realizimin e të drejtës së qasjes, korrigjimi, shlyerja ose bllokimi i të dhënave personale dorëzohen deri në njësinë kompetente organizuese të Drejtorisë Doganore e cila i përpunon ato.

(6) Kur leja/licenca hiqet, të dhënat personale ruhen 1 vit pas mbarimit përfundimtar të procedurës së marrjes.

VII. MBIKËQYRJA DHE KONTROLLI

Neni 36

(1) Mbiqëqyrje dhe kontroll të punës së përfaqësuesve të autorizuar doganorë dhe përfaqësuesve të licencuar kryen Drejtoria Doganore.

(2) Organi doganor mund të hyjë në lokalet afariste të përfaqësuesit të autorizuar doganor gjatë orarit të punës, me qëllim të zbatimit të mbiqëqyrjes dhe kontrollit të punës së tij dhe punës së përfaqësuesve të licencuar që janë të punësuar te ai.

(3) Për konstatimet e kontrollit të kryer nga paragrafi (1) i këtij neni organi doganor përgatit procesverbal për kontrollin e kryer.

Neni 37

(1) Personi përgjegjës në përfaqësuesin e autorizuar doganor dhe përfaqësuesi i licencuar janë të obliguar në kërkesën e parë të organit doganor i cili e zbaton kontrollin e nenit 36 të këtij ligji të përgjigjen për të gjitha pyetjet lidhur me marrjen e veprimeve për shkak të përfaqësimit, si dhe t'i dorëzojnë dëshmitë e kërkuara të dokumentacionit dhe të mundësojnë pasqyrim për to pa dallim të asaj se në ç'formë ruhen.

(2) Kur njësitë afariste dhe dokumentet tjera përfaqësuesi i autorizuar doganor dhe përfaqësuesi i licencuar i ruajnë në formë elektronike, organi doganor ka të drejtë në qasje deri te baza e të dhënave në sistemin e kompjuterit, si dhe të drejtë të kërkojë të përgatiten dhe t'i dorëzohen të gjitha dokumentet ose deklaratat që do t'i kishin konfirmuar të dhënat që ruhen në formë elektronike.

(3) Organi doganor mund të bëjë kopje ose të shfrytëzojë tekste nga të gjitha dokumentet që dalin në pajtim me dispozitat e këtij neni.

VIII. DISPOZITAT KUNDËRVAJTËSE

Neni 38

Për udhëheqjen e procedurës kundërvajtëse dhe shqiptimin e sanksionit kundërvajtës dhe masën e veçantë kundërvajtëse për një kundërvajtje të kryer nga ky ligj, kompetencë të veçantë ka organi kundërvajtës i përcaktuar me Ligjin për Drejtorinë Doganore.

Neni 39

Për kundërvajtjen nga neni 45 të këtij ligji, udhëhiqet procedurë për barazim dhe ndërmjetësim.

Neni 40

Pas konstatimit të kundërvajtjes nga neni 45 i këtij ligji, nëpunësi doganor do t'i dorëzojë ftesë kundërvajtësit për pagesën e gjobës ose urdhëresë pagesore në shumë prej 50 eurosh në kundërvlerë me denarë.

Neni 41

(1) Procedura kundërvajtëse për shkeljet nga ky ligj nuk mund të inicohet nëse kanë kaluar më shumë se pesë vjet nga dita e realizimit të kundërvajtjes.

(2) Parashkrimi ndërpritet me çdo veprim të organit kompetent që ndërmerret për ndjekjen e kryerësit të kundërvajtjes. Me çdo ndërprerje të afatit të parashkrimit fillon të rrjedhë prej fillimit, por procedura kundërvajtëse nuk mund të inicohet, e as të udhëhiqet më tej pas skadimit të dhjetë vjetëve nga dita kur është kryer kundërvajtja.

Neni 42

(1) Gjobë në shumë prej 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet shoqërisë tregtare ose tregtarit individ, nëse pa leje kryen punët e përfaqësimit në procedurat doganore (neni 3 paragrafi 1).

(2) Gjobë në shumë prej 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në shoqërinë tregtare për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 43

(1) Gjobë në shumë prej 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet përfaqësuesit të autorizuar doganor, nëse:

a) kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedurat doganore ia beson një personi që nuk është përfaqësues i licencuar (neni 3 paragrafi 2), ose

b) në afatin e përcaktuar nuk e njofton Drejtorinë Doganore për çdo ndryshim që ka të bëjë me plotësimin e kushteve nga neni 6 i këtij ligji që janë relevante për dhënien ose heqjen e lejes për kryerjen e punëve të përfaqësimit ose licencës për kryerjen e përfaqësimit.

(2) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës të përfaqësuesi i autorizuar doganor për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 44

Gjobë në shumë prej 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik i cili pa licencë të lëshuar nga Drejtoria Doganore kryen punët e përfaqësimit në procedurat doganore (neni 7 paragrafi 1).

Neni 45

Gjobë në shumë prej 100 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet përfaqësuesit të licencuar, nëse:

a) në afatin e caktuar nuk e kthen legjitimacionin e lëshuar në rastet nga neni 12 i këtij ligji;

b) duke punuar si përfaqësues i licencuar me vete nuk e mban legjitimacionin e lëshuar (neni 8 paragrafi 3);

v) me kërkesë të nëpunësit doganor menjëherë nuk dorëzon për kontroll dokumente të nevojshme për përcaktimin e statusit të tij (neni 37).

Neni 46

Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit të autorizuar juridik që teknikisht e zbaton provimin nga neni 14 paragrafi (2) të këtij ligji nëse nuk e incizon, emeton drejtpërdrejtë në ueb faqen e Drejtorisë Doganore dhe nëse nuk e vendos tërë provimin në ueb faqen e Drejtorisë Doganore në pajtim me nenin 14 paragrafi (7) të këtij ligji.

Neni 47

(1) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet përfaqësuesit të autorizuar nga neni 14 paragrafi (9) të këtij ligji, nëse vepron në pajtim me nenin 19 paragrafin (9) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet institucionit të autorizuar që e zbaton provimin nga neni 14 i këtij ligji, nëse nuk e ndërpret provimin në pajtim me nenin 19 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji.

Neni 48

(1) Përfaqësuesit të autorizuar doganor të cilit dy herë në mënyrë të plotfuqishme i shqiptohet sanksion kundërvajtës për kundërvajtje nga nenet 42 dhe 43 të këtij ligji, mund t'i shqiptohet masë e veçantë kundërvajtëse, ndalim për kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedura doganore në periudhë prej tridhjetë ditëve.

(2) Përfaqësuesit të licencuar të cilit dy herë i shqiptohet sanksion kundërvajtës për kundërvajtje nga neni 45 i këtij ligji, mund t'i shqiptohet masë ndalim për punë si përfaqësues i licencuar në periudhë prej tridhjetë ditëve.

IX DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 49

Dispozitat më të përafërta të parapara me këtë ligj do të miratohet në afat prej gjashtë muajsh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 50

(1) Personat të cilët kanë marrë leje për kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedura doganore deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji janë të obliguar që në afat prej një viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji t'i plotësojnë kushtet nga neni 5 i këtij ligji dhe të parashtrajnë kërkesë te Drejtoria Doganore për lëshimin e lejes në pajtim me këtë ligj.

(2) Personave të cilët nuk do të veprojnë në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni do t'u pushojë vlefshmëria e lejes së lëshuar.

Neni 51

(1) Personat të cilët kanë marrë leje për kryerjen e punëve të përfaqësimit në procedura doganore deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji janë të obliguar që në afat prej një viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji t'i plotësojnë kushtet nga neni 7 i këtij ligji dhe të parashtrajnë kërkesë te Drejtoria Doganore për lëshimin e licencës në pajtim me këtë ligj.

(2) Personave të cilët nuk do të veprojnë në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni do t'u pushojë vlefshmëria e lëshimit të licencës dhe në afat prej tetë ditësh nga kalimi i afatit nga paragrafi 1 i këtij neni do të duhet ta kthejnë kartelën e lëshuar identifikuese (legjitimacionin e përfaqësuesit të licencuar).

Neni 52

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, shfuqizohen dispozitat e neneve 6, 264-a, 264-b, 264-v dhe 264-g të Ligjit doganor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 39/2005, 4/2008, 48/2010, 158/2010, 44/2011, 53/2011, 11/2012, 171/2012 dhe 187/2013).

Neni 53

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5576.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАТВОРАЊЕ НА СМЕТКИТЕ КОИ СЕ ПРЕЗЕМЕНИ ВО УПРАВАТА ЗА ЈАВНИ ПРИХОДИ ОД ПОРАНЕШНАТА АГЕНЦИЈА ЗА РАБОТА СО БЛОКИРАНИ СМЕТКИ НА УЧЕСНИЦИТЕ ВО ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ, ЧИИ ИМАТЕЛИ СЕ СУБЈЕКТИ КОИ ПО ОРГАНИЗАЦИОНА ФОРМА НЕ СЕ ТРГОВСКИ ДРУШТВА ИЛИ ТРГОВЦИ ПОЕДИНЦИ

Се прогласува Законот за затворање на сметките кои се преземени во Управата за јавни приходи од поранешната Агенција за работа со блокирани сметки на учесниците во платниот промет, чии иматели се субјекти кои по организациона форма не се трговски друштва или трговци поединци,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4465/1
1 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ЗАТВОРАЊЕ НА СМЕТКИТЕ КОИ СЕ ПРЕЗЕМЕНИ ВО УПРАВАТА ЗА ЈАВНИ ПРИХОДИ ОД ПОРАНЕШНАТА АГЕНЦИЈА ЗА РАБОТА СО БЛОКИРАНИ СМЕТКИ НА УЧЕСНИЦИТЕ ВО ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ, ЧИИ ИМАТЕЛИ СЕ СУБЈЕКТИ КОИ ПО ОРГАНИЗАЦИОНА ФОРМА НЕ СЕ ТРГОВСКИ ДРУШТВА ИЛИ ТРГОВЦИ ПОЕДИНЦИ

Член 1

Со овој закон се уредува постапката на затворање на жиро сметките на субјектите кои по организациона форма не се трговски друштва или трговци поединци и кои се водат во Управата за јавни приходи, а се преземени од поранешната Агенција за работа со блокирани сметки на учесниците во платниот промет и кои не беа пренесени кај носителите на платен промет до 31 декември 2001 година.

Член 2

Овој закон се применува на сите жиро сметки на субјектите од член 1 на овој закон, со и без евидентирани налози и извршни решенија на редослед за извршување и со и без преостанати парични средства на сметката.

Член 3

Управата за јавни приходи во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон, на својата веб страница јавно го објавува затворањето на сметките со објавување на називот и седиштето, единствениот даночен број и/или единствениот матичен број на субјектот и бројот на жиро сметката на субјектот од член 1 на овој закон.

Доверителите кои имаат побарувања за наплата врз основа на судски одлуки со извршни решенија, истите може да ги достават за наплата до Управата за јавни приходи од евентуално преостанатите парични средства на жиро сметките на субјектите од член 1 на овој закон во рок од 30 дена од денот на објавата од став 1 на овој член.

Субјектите чии жиро сметки се водат во Управата за јавни приходи може да дадат налог за пренос на евентуалните парични средства на сопствена трансакциска сметка што се води кај носител на платен промет во рок од 30 дена по истекот на рокот од став 2 на овој член.

Преостанатите парични средства од жиро сметките од член 1 на овој закон, Управата за јавни приходи ги пренесува во корист на Буџетот на Република Македонија, најдоцна во рок од 60 дена по истекот на рокот од став 3 на овој член.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR MBYLLJEN E LLOGARIVE TË CILAT JANË MARRË NË DREJTORINË E TË HYRAVE PUBLIKE NGA ISH-AGJENCIA PËR PUNË ME LLOGARI TË BLOKUARA TË PJESËMARRËSVE NË QARKULLIMIN PAGESOR, POSEDUES TË TË CILAVE JANË SUBJEKTE QË SIPAS FORMËS ORGANIZATIVE NUK JANË SHOQËRI TREGTARE OSE TREGTARË INDIVIDË

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet procedura e mbylljes së xhirollogarive të subjekteve të cilat sipas formës organizative nuk janë shoqëri tregtare ose tregtarë individë dhe që mbahen në Drejtorinë e të Hyrave Publike, ndërsa janë marrë nga ish-Agencia për punë me llogari të bllokuara për pjesëmarrësit në qarkullimin pagesor dhe të cilat nuk janë bartur tek bartësit e qarkullimit pagesor deri më 31 dhjetor 2001.

Neni 2

Ky ligj zbatohet për të gjithat xhirollogaritë e subjekteve nga neni 1 i këtij ligji, me dhe pa urdhëresa dhe aktvendime përmbarese të evidentuara në radhë për përmbarim dhe me dhe pa mjete të mbetura në para në llogari.

Нени 3

Drejtoria e të Hyrave Publike në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, në ueb faqen e vet publikisht e shpall mbylljen e llogarive me shpalljen e emrit dhe selisë, numrin unik tatimor dhe/ose numrin unik të amzës të subjektit dhe numrin e xhirollogarisë të subjektit nga neni 1 i këtij ligji.

Kreditorët të cilët kanë kërkesa për arkëtim në bazë të vendimeve gjyqësore me aktvendime përmbaruese, të njëjtat mund t'i dorëzojnë për arkëtim te Drejtoria e të Hyrave Publike nga mjetet në para eventualisht të mbetura në xhirollogaritë e subjekteve nga neni 1 i këtij ligji në afat prej 30 ditësh nga dita e shpalljes nga paragrafi 1 i këtij neni.

Subjektet xhirollogaritë e të cilave mbahen në Drejtorinë e të Hyrave Publike mund të japin urdhëresë për bartjen e mjeteve eventuale në para në llogarinë personale të transaksionit që mbahet te bartësi i qarkullimit pagesor në afat prej 30 ditësh pas kalimit të afatit nga paragrafi 2 i këtij neni.

Mjetet e mbetura në para nga xhirollogaritë nga neni 1 i këtij ligji, Drejtoria e të Hyrave Publike i bart në dobi të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë, më së voni në afat prej 60 ditësh pas kalimit të afatit nga paragrafi 3 i këtij neni.

Нени 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5577.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

**ЗАПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ
СО СТВАРИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за користење и располагање со стварите на државните органи,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 1 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4484/1
1 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ
СО СТВАРИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ**

Член 1

Во Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, број 8/2005, 150/2007, 35/11, 166/12, 137/13, 188/13 и 27/14), членот 8 се брише.

Член 2

Членот 9 се менува и гласи:

“(1) За набавка на недвижни ствари одлучува Владата на Република Македонија на предлог на органот за чии потреби се врши набавката.

(2) Набавката на недвижни ствари од ставот (1) на овој член се врши со прибирање на понуди.“

Член 3

По членот 10 се додава нов член 10-а кој гласи:

“Член 10-а

(1) Набавката за прибирање на понуди се врши со објавување на оглас.

(2) Огласот за прибирање понуди особено ги содржи следните податоци:

- назив и седиште на органот кој ја врши набавката,
- опис и локација за недвижната ствар предмет на набавката,
- проценета вредност на набавката,
- начин на плаќање (во готово или на рати) и
- рокот за поднесување и начинот на поднесување на понуди.

(3) Постапката за прибирање на понуди ја спроведува Комисијата за недвижни и движни ствари со претходно даден оглас во два дневни весника кои се издаваат на македонски јазик, а излегуваат најмалку три месеци пред денот на објавувањето на огласот и еден дневен весник кој се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, на чие подрачје се наоѓаат недвижните ствари предмет на огласот, а излегува најмалку три месеци пред денот на објавувањето на огласот.“

Член 4

Во членот 29 став (6) се менува и гласи:

“Државниот орган е должен да обезбеди проценка на недвижноста согласно со Законот за проценка. Проценетата вредност на недвижноста претставува почетна цена на недвижноста при продажбата.“

Член 5

По членот 29 се додава нов член 29-а кој гласи:

“Член 29-а

По исклучок од член 29 на овој закон, а со цел задржување на постојната намена на стварта, обврска за задржување на постојни вработени или обврска за нови вработувања на предлог на државниот орган на

кој му престанала потребата од користење, во објавата за продажба може да се пропишат посебни услови кои треба да ги исполнат учесниците на јавното наддавање.“

Член 6

Во членот 42-а став (5) во алинејата 2 зборовите: „по метар квадратен“ се бришат.

Алинејата 6 се менува и гласи :

„- банкарска гаранција за сериозност на понудата во висина од 2% од проценетата вредност на недвижната ствар;“

Алинејата 7 се менува и гласи:

„- обврската на најповолниот понудувач да ги уплати средствата во рок од 15 дена од денот на приемот на писменото известување за избор, во спротивно нема да се пристапи кон склучување на договор, а банкарската гаранција за сериозност на понудата ќе биде активирана а понудувачот во период од една година нема да може да учествува на секое идно јавно наддавање за предметните недвижни ствари.“

Во алинејата 8 зборовите: “минималниот чекор на зголемување на вредност по метар квадратен на недвижната ствар“ се бришат.

Ставовите (6) и (7) се бришат.

Член 7

Во членот 42-б став (4) се менува и гласи:

„Пријавата за учество на јавното наддавање се поднесува електронски и треба да ги содржи сите податоци и докази кои се утврдени во објавата за јавно наддавање.“

Ставот (8) се менува и гласи:

„Банкарската гаранција за сериозност на понудата за учество на јавното наддавање се враќа на подносителот на пријавата во рок од 15 дена од денот на одржувањето на јавното наддавање, а банкарската гаранција на најповолниот понудувач му се враќа во рок од 15 дена од денот на уплатата на вкупната сума постигната на јавното наддавање.“

Член 8

Членот 42-в се менува и гласи:

„(1) Јавното наддавање започнува со објавување на вкупната почетна цена на недвижната ствар и се спроведува по пат на наддавање од страна на учесниците.

(2) Во првите пет минути од јавното наддавање учесниците можат да ја прифатат, односно зголемуваат цената на недвижната ствар. Јавното наддавање се смета за завршено во моментот на истекот на времето определено во објавата, при што доколку во истекот на последните две минути од определеното време за траење на јавното наддавање од страна на учесниците е дадена понуда, крајниот рок за завршување на јавното наддавање се продолжува за уште две минути, а ќе заврши кога за период од следните две минути нема нова дадена понуда.

(3) Јавното наддавање продолжува неограничено се додека во временски интервал од две минути има нова понуда.

(4) Доколку во првите пет минути од јавното наддавање не е прифатена понудата, односно не е дадена повисока понуда од учесникот на јавното наддавање, вредноста на недвижната ствар се намалува за 2 % од проценетата вредност по што учесниците на јавното наддавање повторно ќе имаат можност да ја прифатат односно зголемуваат цената на недвижната ствар без притоа да се ограничува минималниот чекор на зголемување. Доколку во истекот на последните две минути од вторите пет минути од јавното наддавање од страна на учесниците е прифатена понудата, односно дадена е повисока понуда, крајниот рок за завршување на јавното наддавање се продолжува за уште две минути, а ќе заврши кога за период од следните две минути нема дадено нова понуда. Доколку во времетраење од 5 минути повторно нема понуда, вредноста на недвижната ствар повторно се намалува за 2 % од првичната проценета вредност.

(5) Намалувањето на вредноста на недвижната ствар во текот на наддавањето доколку станува збор за објава по прв пат може да биде најмногу до 30 % од проценетата вредност без разлика колку понудувачи се јавиле на јавното наддавање.

(6) Намалувањето на вредноста на недвижната ствар во текот на наддавањето доколку станува збор за објава по втор пат може да биде најмногу до 30 % од проценетата вредност доколку на јавното наддавање се пријавил само еден заинтересиран учесник, а доколку се пријавиле двајца или повеќе учесници, намалувањето на вредноста на недвижната ствар може да биде до најмногу 50 % од проценетата вредност.“

Член 9

Во членот 42-г ставот (3) се менува и гласи:

„Најповолниот понудувач во рок од 15 дена од денот на завршувањето на јавното наддавање е должен да ги уплати средствата од ставот (1) на овој член, а доколку не ги уплати во овој рок нема да се пристапи кон склучување на договор, банкарската гаранција ќе биде активирана, а понудувачот во период од една година нема да може да учествува на секое идно јавно наддавање за предметните недвижни ствари.“

Член 10

По членот 42-ѓ се додаваат нов член 42-е, кој гласи:

“Член 42-е

(1) Доколку државните органи кои вршат набавка, продаваат или даваат под закуп недвижни ствари во огласот односно објавата пропишат и други услови за учество, задолжително бараат согласност од Советот за јавни набавки (во понатамошниот текст: Советот) доколку пет или помалку од пет домашни и пет или помалку од пет странски субјекти можат да ги исполнат тие услови од објавата.

(2) Доколку од анализата на пазарот произлезе дека пет или помалку од пет домашни субјекти и пет или помалку од пет странски субјекти можат да ги исполнат условите од огласот односно објавата, пред објавување на огласот, односно објавата, овластените лица на државните органи кои ги дефинираат условите за учество, се должни да изготват соодветно

образложение за потребата од правење на анализа, за што се изготвува извештај кој се доставува до одговорното лице на субјектот од став (1) на овој член, врз основа на кој се доставува барање за добивање согласност од Советот.

(3) Во прилог на писменото барање кое се доставува до Советот, субјектите од став (1) на овој член доставуваат извештај за потребата од обезбедување на согласност и образложение за причините за утврдување на предвидените услови, како и содржината на огласот односно објавата која треба да се користи во постапката за набавка, продажба или давање под закуп на недвижни ствари.

(4) Советот може да побара од субјектите од став (1) на овој член да достават дополнителна документација или дополнение на образложението во рок утврден од страна на Советот.

(5) Советот ќе одговори на барањето од став (2) на овој член во рок од десет работни дена од денот на прием на истото, односно десет работни дена од добивањето на дополнителната документација или дополнението на образложението.

(6) По исклучок на ставот (5) од овој член, Советот може да го продолжи рокот за одговор на барањето за дополнителни пет работни дена за што го известува органот од став (1) на овој член во рок од три работни дена од денот на добивање на барањето.

(7) Советот одлучува по барањето со решение. Советот ќе донесе решение со кое се одбива барањето доколку оцени дека со предвидените услови се ограничува конкуренцијата, односно условите се непропорционални со предметот на набавка, продажба или давање под закуп.

(8) Против решението од став (8) на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки без надоместок, во рок од пет дена од денот на добивање на решението.

(9) Советот носи заклучок при продолжување на рокот за одговор на барањето, повлекување на барањето за добивање согласност од страна на субјектите од став (1) на овој член и во други случаи при остварување на неговите надлежности за кои согласно овој и друг закон не е предвидено носење решение. Се забранува секој облик на влијание врз донесувањето на решенијата на Советот, а особено секоја злоупотреба на јавните овластувања заради влијание на текот и исходот на одлучувањето.

(10) Ако Советот одлучи да не даде согласност, субјектот од став (1) на овој член не смее да објави оглас за набавка, односно објава за продажба или давање под закуп на недвижни ствари. Во спротивно ќе се смета дека не е спроведена постапка за набавка, продажба или давање под закуп на недвижни ствари согласно одредбите на овој закон.

(11) Ако Советот не одговори на барањето во рокот од ставот (5) на овој член, односно дополнителниот рок од ставот (6) на овој член, ќе се смета дека дал согласност.

(12) При одлучување за давање согласност, Советот може да покани стручни лица, на начин и постапка пропишани со Законот за јавните набавки и подзаконските акти на законот, за работата на Советот.“

Член 11

Членот 50 се менува и гласи:

„(1) Висината на месечната закупнина на недвижната ствар која се дава во закуп изнесува 0,5% од вредноста на недвижната ствар и истата претставува почетна цена кај давањето на недвижна ствар во закуп со електронско јавно наддавање.

(2) Вредноста на недвижната ствар од ставот (1) на овој член ја определува овластен проценител, согласно Законот за процена.“

Член 12

По главата VII се додава нова глава VII-а и два нови члена 94-а и 94-б кои гласат:

„VII-а КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 94-а

(1) Тој што свесно презел дејствија спротивно на овој закон или свесно пропуштил да преземе дејствија кои бил должен да ги преземе согласно со овој закон поради што е објавен оглас за набавка, продажба или давање во закуп на недвижна ствар без согласност од Советот во случаите каде што се предвидени критериуми за утврдување на способност кои може да ги исполнат помалку од минималниот број на субјекти од членот 42-е став (1) од овој закон и со тоа за себе или за друг ќе оствари поголема имотна корист, или ќе предизвика поголема штета, ќе се казни со казна затвор до една година.

(2) Ако сторителот со извршување на делото од ставот (1) на овој член остварил за себе или за друг значителна имотна корист, или предизвикал значителна штета, ќе се казни со казна затвор од една до три години.

(3) Ако сторителот со извршување на делото од ставот (1) на овој член остварил за себе или за друг имотна корист од поголеми размери, или предизвикал штета од поголеми размери, ќе се казни со казна затвор од три до пет години.

(4) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори од небрежност ќе се казни со затвор до шест месеци, од ставот (2) на овој член со затвор до една година и од ставот (3) на овој член со затвор од една до три години.

Член 94-б

Доколку органот побарал согласност од Советот согласно со условите од овој закон, а Советот не одговорил на барањето во роковите утврдени со овој закон при што се смета дека дал согласност согласно со членот 42-е став (5) од овој закон, а подоцна се утврди дека не се исполнети условите за нејзино давање поради што е предизвикана штета, членовите на Советот ќе се казнат со казна затвор од една до пет години.“

Член 13

Одредбите од членот 4 со кој се менува членот 29, членот 6 со кој се менува членот 42-а, членот 7 со кој се менува членот 42-б, членот 8 со кој се менува членот 42-в, членот 9 со кој се менува членот 42-г и членот 11 со кој се менува членот 50 од овој закон ќе отпочнат да се применуваат од 1 април 2015 година.

Член 14

Постапките за набавка, продажба и закуп на ствари започнати до денот на отпочнување на примена на одредбите од член 13 од овој закон, ќе завршат според одредбите од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ број 8/2005, 150/2007, 35/11, 166/12, 137/13, 188/13 и 27/14).

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR SHFRYTËZIM DHE DISPONIM ME SENDET E
ORGANEVE SHTETËRORE**

Neni 1

Ne Ligjin për shfrytëzim dhe disponim me sendet e organeve shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 8/2005, 150/2007, 35/11, 166/12, 137/13, 188/13 dhe 27/2014), neni 8 fshihet.

Neni 2

Neni 9 ndryshohet si vijon:

"(1) Për furnizim me sende të patundshme vendos Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të organit për nevojat e të cilit bëhet furnizimi.

(2) Furnizimi i sendeve të patundshme nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet me grumbullimin e ofertave."

Neni 3

Pas nenit 10 shtohet nen i ri 10-a, si vijon:

"Neni 10-a

(1) Furnizimi për grumbullimin e ofertave kryhet me publikim të konkursit.

(2) Konkursi për grumbullimin e ofertave i përmban të dhënat në vijim:

- emrin dhe selinë e organit që e kryen furnizimin,
- përshkrimin dhe lokacionin e sendit të patundshëm lëndë të furnizimit,
- vlerën e përcaktuar të furnizimit,
- mënyrën e pagesës (me para të gatshme ose në këste) dhe
- afatin për parashtrim dhe mënyrën e parashtrimit të ofertave.

(3) Procedurën për grumbullim të ofertave e zbaton Komisioni për Sende të Patundshme dhe të Tundshme me konkurs të dhënë paraprak në dy gazeta ditore që botohen në gjuhën maqedonase, e që dalin së paku tre muaj para ditës së publikimit të shpalljes dhe një gazetë ditore që botohet në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetareve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase në komunat, komunat e Qytetit të Shkupit dhe Qytetin e Shkupit, në rajonin e të cilës gjenden sendet e patundshme që janë lëndë e shpalljes, e që del së paku tre muaj para ditës së publikimit të shpalljes."

Neni 4

Neni 29 paragrafi (6) ndryshohet si vijon:

"Organi shtetëror detyrohet që të sigurojë vlerësim të patundshmërisë në pajtim me Ligjin për vlerësim Vlera e përcaktuar e patundshmërisë paraqet çmim fillestar të patundshmërisë gjatë shitjes."

Neni 5

Pas nenit 29 shtohet nen i ri 29-a, si vijon:

"Neni 29-a

Me përjashtim të nenit 29 të këtij ligji, e me qëllim të ruajtjes së dedikimit ekzistues të sendit, obligim për mbajtje të të punësuarve ekzistues ose obligim për punësim të reja me propozim të organit shtetëror të cilit i është ndërprerë nevoja për shfrytëzim, në shpalljen për shitje mund të përcaktohen kushte të veçanta që duhet t'i plotësohen pjesëmarrësit në ankandin publik."

Neni 6

Në nenin 42-a paragrafi (5) në alinenë 2 fjalët: "për metër katror" fshihen.

Alineja 6 ndryshohet si vijon:

"- garanci bankare për seriozitetin e ofertës në lartësi prej 2% nga vlera e përcaktuar e sendit të patundshëm;"

Alineja 7 ndryshohet si vijon:

"- obligimi i ofertuesit më të volitshëm që t'i paguajë mjetet në afat prej 15 ditëve nga dita e pranimit të njoftimit me shkrim për zgjedhje, në të kundërtën nuk do t'i qaset lidhjes së marrëveshjes, kurse garancia bankare për seriozitetin e ofertës do të aktivizohet, kurse ofertuesi në periudhë prej një viti nuk do të mund të marrë pjesë në secilin ankand publik të ardhshëm për sendet e patundshme në fjalë."

Në alinenë 8 fjalët: "hapi minimal i zmadhimit të vlerës për metër katror të sendit të patundshëm" fshihen.

Paragrafët (6) dhe (7) fshihen.

Neni 7

Në nenin 42-b paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Fletëparaqitja për pjesëmarrje në ankand publik parashtrohet në formë elektronike dhe duhet t'i përmbajë të gjitha të dhënat dhe dëshmitë që janë të përcaktuara në shpalljen për ankand publik."

Paragrafi (8) ndryshohet si vijon:

"Garancia bankare për seriozitetin e ofertës për pjesëmarrje në ankandin publik i kthehet parashtruesit të fletëparaqitjes në afat prej 15 ditëve nga dita e mbajtjes së ankandit publik, kurse garancia bankare ofertuesit më të volitshëm i kthehet në afat prej 15 ditëve nga dita e pagesës së shumës së përgjithshme të arritur në ankandin publik."

Neni 8

Neni 42-v ndryshohet si vijon:

"(1) Ankandi publik fillon me shpalljen e çmimit fillestar të sendit të patundshëm dhe zbatohet nëpërmjet ankandit nga ana e pjesëmarrësve.

(2) Në pesë minutat e para të ankandit publik, pjesëmarrësit mund ta pranojnë, përkatësisht ta zmadhojnë çmimin e sendit të patundshëm. Ankandi publik konsiderohet i përfunduar në momentin e skadimit të kohës së caktuar në shpallje, me ç'rast nëse në skadimin e dy minutave të fundit të kohëzgjatjes së përcaktuar të ankandit publik nga ana e pjesëmarrësve jepet ofertë, afati i fundit i përfundimit të ankandit publik vazhdohet edhe për dy minuta, ndërsa do të përfundojë kur në periudhë prej dy minutave të ardhshëm nuk ka ofertë të re të dhënë.

(3) Ankandi publik vazhdon në mënyrë të pakufizuar derisa në interval kohor prej dy minutave ka ofertë të re.

(4) Nëse në pesë minutat e para të ankandit publik nuk pranohet oferta, përkatësisht nëse nuk jepet ofertë më e lartë nga pjesëmarrësi i ankandit publik, vlera e sendit të

patundshëm zvogëlohet për 2% nga vlera e përcaktuar me ç'rast pjesëmarrësit në ankand publik përsëri do të kenë mundësi që ta pranojnë, përkatësisht ta rritin çmimin e sendit të patundshëm pa u kufizuar me këtë rast hapi minimal i zmadhimit. Nëse në skadimin e dy minutave të fundit prej pesë minutave të dyta nga ankandi publik nga ana e pjesëmarrësve pranohet oferta, përkatësisht është dhënë ofertë më e lartë, afati i fundit për përfundimin e ankandit publik vazhdohet edhe për dy minuta, kurse do të përfundojë kur në periudhë prej dy minutave të ardhshme nuk ka ofertë të re të dhënë. Nëse në kohëzgjatje prej 5 minutave sërish nuk ka ofertë, vlera e sendit të patundshëm sërish zvogëlohet për 2% nga vlera e përcaktuar paraprake.

(5) Zvogëlimi i vlerës së sendit të patundshëm gjatë ankandit nëse bëhet fjalë për shpallje për herë të parë mund të jetë më së shumti deri 30% nga vlera e përcaktuar pa marrë parasysh se sa ofertues janë paraqitur në ankandin publik.

(6) Zvogëlimi i vlerës së sendit të patundshëm gjatë ankandit nëse bëhet fjalë për shpallje për herë të dytë mund të jetë më së shumti deri 30% nga vlera e përcaktuar nëse në ankandin publik është paraqitur vetëm një pjesëmarrës i interesuar, ndërsa nëse janë paraqitur dy ose më shumë pjesëmarrës, zvogëlimi i vlerës së sendit të patundshëm mund të jetë më së shumti deri 50% nga vlera e përcaktuar."

Neni 9

Ne nenin 42-g paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"Ofertuesi më i volitshëm në afat prej 15 ditëve nga dita e përfundimit të ankandit publik detyrohet që t'i paguajë mjetet nga paragrafi (1) i këtij neni, ndërsa nëse nuk i paguan në këtë afat nuk do t'i qaset lidhjes së marrëveshjes, garancia bankare do të aktivizohet, ndërsa ofertuesi në periudhë prej një viti nuk do të mund të marrë pjesë në çdo ankand publik të ardhshëm për sendet e patundshme në fjalë."

Neni 10

Pas nenit 42-gj shtohet nen i ri 42-e, si vijon:

"Neni 42 - e

(1) Nëse organet shtetërore që kryejnë furnizim, shesin ose japin me qira sende të patundshme në konkurs përkatësisht shpallje përcaktojnë edhe kushte tjera për pjesëmarrje, detyrimisht kërkojnë pëlqim nga Këshilli për Furnizime Publike (në tekstin e mëtejme: Këshilli) nëse pesë ose më pak se pesë subjekte vendase ose pesë ose më pak se pesë subjekte të huaja mund t'i plotësojnë ato kushte nga shpallja.

(2) Nëse analiza e tregut del se pesë ose më pak se pesë subjekte vendase ose pesë ose më pak se pesë subjekte të huaja mund t'i plotësojnë kushtet e konkursit, përkatësisht shpalljes, para publikimit të konkursit përkatësisht shpalljes, personat e autorizuar të organeve shtetërore që i definojnë kushtet e pjesëmarrjes, detyrohen të përpilojnë arsyetim adekuat për nevojën për bërje të analizës, për çfarë përpilohet raport i cili i dorëzohet personit përgjegjës të subjektit nga paragrafi (1) i këtij neni, në bazë të të cilit dorëzohet kërkesë për marrjen e pëlqimit nga Këshilli.

(3) Në shtojcë të kërkesës me shkrim e cila i dorëzohet Këshillit, subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni, dorëzojnë raport për nevojën e sigurimit të pëlqimit dhe arsyetim për

shkaqet për përcaktimin e kushteve të parapara, si dhe përmbytjen e konkursit, përkatësisht shpalljes që duhet të shfrytëzohet në procedurën e furnizimit, shitjes ose dhënies me qira të sendeve të patundshme.

(4) Këshilli mund të kërkojë nga subjektet e paragrafit(1) të këtij neni që të dorëzojnë dokumentacion shtesë ose plotësim të arsyetimit në afat të përcaktuar nga Këshilli.

(5) Këshilli do t'i përgjigjet kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni në afat prej dhjetë ditëve të punës nga dita e pranimit të së njëjtës, përkatësisht dhjetë ditë pune nga marrja e dokumentacionit shtesë ose plotësimit të arsyetimit.

(6) Me përjashtim të paragrafit (5) të këtij neni, Këshilli mund ta vazhdojë afatin për përgjigje të kërkesës për pesë ditë pune shtesë për çfarë e njofton organin nga paragrafi (1) i këtij neni në afat prej tri ditëve të punës nga dita e marrjes së kërkesës.

(7) Këshilli vendos për kërkesën me aktvendim. Këshilli do të miratojë aktvendim me të cilin refuzohet kërkesa nëse vlerësohet se me kushtet e parapara kufizohet konkurrenca, përkatësisht kushtet janë joproporcionale me lëndën e furnizimit, shitjes ose dhënies me qira.

(8) Kundër aktvendimit nga paragrafi (8) i këtij neni, mund të parashtrohet ankesë te Komisioni Shtetëror për Ankesa për Furnizime Publike pa kompensim, në afat prej pesë ditëve të punës nga dita e marrjes së aktvendimit.

(9) Këshilli miraton konkluzion gjatë vazhdimit të afatit për përgjigje të kërkesës, tërheqje të kërkesës për marrjen e pëlqimit nga ana e subjekteve nga paragrafi (1) i këtij neni dhe në raste tjera gjatë realizimit të kompetencave të veta për të cilat në pajtim me këtë ligj dhe ligj tjetër nuk parashihet miratim i aktvendimit. Ndalohet çdo formë e ndikimit mbi miratimin e aktvendimeve të Këshillit, e sidomos çdo keqpërdorim i autorizimeve publike për ndikim në rrjedhën dhe rezultatin e vendimmarrjes.

(10) Nëse Këshilli vendos që të mos japë pëlqim, subjekti nga paragrafi (1) i këtij neni nuk guxon që të publikojë konkurs për furnizim, përkatësisht shpallje për shitje ose dhënie me qira të sendeve të patundshme. Në të kundërtën do të konsiderohet se nuk është zbatuar procedura e furnizimit, shitjes ose dhënies me qira të sendeve të patundshme në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(11) Nëse Këshilli nuk i përgjigjet kërkesës në afatin e paragrafit (5) të këtij neni, përkatësisht afatin shtesë të paragrafit (6) të këtij neni, do të konsiderohet se ka dhënë pëlqim.

(12) Gjatë vendimmarrjes për dhënie të pëlqimit, Këshilli mund të ftojë persona profesionalë, në mënyrë dhe procedurë të përcaktuara me Ligjin për furnizime publike dhe aktet nënligjore të ligjit, për punën e Këshillit."

Neni 11

Neni 50 ndryshohet si vijon:

"(1) Lartësia e qirasë mujore të sendit të patundshëm që jepet me qira është 0,5% nga vlera e sendit të patundshëm dhe e njëjta paraqet çmim fillestar tek dhënia e sendit të patundshëm me qira me ankand publik elektronik.

(2) Vlerën e sendit të patundshëm nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton vlerësuesi i autorizuar, në pajtim me Ligjin për vlerësim."

Neni 12

Pas Kapitullit VII shtohet Kapitulli ri VII-a dhe dy nene të reja 94-a dhe 94-b, si vijojnë:

"VII-a DISPOZITA NDËSHKUESE

Neni 94-a

(1) Ai që me vetëdije ka ndërmarrë veprime në kundërshtim me këtë ligj ose me vetëdije ka lëshuar që të ndërmarrë veprime të cilat ka qenë i detyruar që t'i ndërmarrë në pajtim me këtë ligj, për ç'arsye është publikuar konkurs për furnizim, shitje ose dhënie me qira të sendit të patundshëm pa pëlqimin e Këshillit në rastet kur janë paraparë kritere për përcaktimin e aftësisë që mund t'i plotësojnë më pak se numri minimal i subjekteve nga neni 42-e paragrafi (1) i këtij ligji, dhe me këtë për vete apo për tjetër do të realizojë dobi më të madhe pronësore, ose do të shkaktojë dëm më të madh, do të dënohet me dënim me burg deri një vit.

(2) Nëse kryerësi me kryerjen e veprës nga paragrafi (1) i këtij neni ka realizuar për vete ose për tjetër dobi të konsiderueshme pronësore, ose ka shkaktuar dëm të konsiderueshëm, do të dënohet me dënim me burg prej një deri tre vite.

(3) Nëse kryerësi me kryerjen e veprës nga paragrafi (1) i këtij neni ka realizuar për vete ose për tjetër dobi pronësore në përmasa të mëdha, ose ka shkaktuar dëm në përmasa të mëdha, do të dënohet me dënim me burg prej tre deri pesë vjet.

(4) Ai që veprën nga paragrafi (1) i këtij neni, do ta kryejë nga pakujdesia do të dënohet me burg deri në gjashtë muaj, nga paragrafi (2) i këtij neni me burg deri një vit dhe nga paragrafi (3) i këtij neni me burg prej një deri në tre vjet.

Neni 94-b

Nëse organi ka kërkuar pëlqim nga Këshilli në pajtim me kushtet e këtij ligji, kurse Këshilli nuk i është përgjigjur kërkesës në afatet e përcaktuara me këtë ligj, me ç'rast konsiderohet se ka dhënë pëlqim në pajtim me nenin 42-e paragrafi (5) i këtij ligji, ndërsa më vonë konstatohet se nuk janë plotësuar kushtet për dhënien e tij për ç'arsye është shkaktuar dëm, anëtarët e Këshillit do të dënohet me burg prej një deri pesë vjet."

Neni 13

Dispozitat e nenit 4 me të cilin ndryshohet neni 29, neni 6 me të cilin ndryshohet neni 42-a, neni 7 me të cilin ndryshohet neni 42-b, neni 8 me të cilin ndryshohet neni 42-v, neni 9 me të cilin ndryshohet neni 42-g dhe neni 11 me të cilin ndryshohet neni 50 i këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 prilli 2015.

Neni 14

Procedurat e furnizimit, shitjes dhe qirasë të sendeve të filluara deri në ditën e fillimit të zbatimit të dispozitave të nenit 13 të këtij ligji, do të përfundohen sipas dispozitave nga Ligji për shfrytëzim dhe disponim me sendet e organeve shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 8/2005, 150/2007, 35/11, 166/12, 137/13, 188/13 dhe 27/14).

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

5578.

Указ бр. 11

4 декември 2014 година

Врз основа на член 84, алинеја 8 од Уставот на Република Македонија

СЕ ОДЛИКУВА

НАЦИОНАЛНАТА И УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – СКОПЈЕ

со

ОРДЕН ЗА ЗАСЛУГИ ЗА МАКЕДОНИЈА

за исклучителни резултати во својата седумдесетиниска работа во собирањето, во зачувувањето и во презентирањето на македонското духовно творештво, со што даде значаен придонес во развојот на образованието, науката и културата, како и за севкупниот општествен развој на Република Македонија и нејзина афирмација во светот.

Бр. 10- 1148/1
4 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов, с.р.**

АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ
КОМУНИКАЦИИ

5579.

Врз основа на член 131 став 4 а во врска со член 24 став 1 алинеја 3 од Законот за електронските комуникации („Сл. весник на Република Македонија“ број 39/14), директорот на Агенцијата за електронски комуникации на 5.11.2014 година донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ НА ПОЛАГАЊЕ НА РАДИОАМАТЕРСКИОТ ИСПИТ, РАДИОАМАТЕРСКИ КЛАСИ, ТЕХНИЧКИ ПАРАМЕТРИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УПОТРЕБА НА РАДИОАМАТЕРСКИ СТАНИЦИ И ОПРЕМА**

I. ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на полагање на радиоаматерски испит, радиоаматерските класи, техничките параметри и други услови за употреба на радиоаматерски станици и опрема.

ПОИМИ И ЗНАЧЕЊА

Член 2

1) аматерска радиостаница е радиостаница која работи во аматерска служба и аматерска-сателитска служба;

2) радиоаматер е физичко лице кое се занимава со радиоаматеризам и радиооператорство исклучиво од лични причини и без паричен надоместок.

3) аматерска служба е радиокомуникациска служба наменета за обучување на поединци, одржување на меѓусебни комуникации и технички истражувања што ги вршат аматери, односно овластени лица кои се интересираат за радиотехника само од лични побуди и без паричен надоместок;

4) аматерска-сателитска служба е радиокомуникациска служба која користи вселенски станици на земјините сателити за исти потреби како и во аматерската служба;

5) Радиоаматерскиот сојуз на Македонија (во понатамошниот текст: РСМ) е непрофитна организација која со свое слободно доброволно здружување ја сочинуваат радиоаматерски клубови на територијата на Република Македонија.

ОПШТИ ПРОПИСИ И ДЕФИНИЦИИ

Член 3

(1) Радиоаматер може да постави и употребува аматерска радиостаница под услов да има положено радиоаматерски испит (во понатамошниот текст: испит) и ако Агенцијата за електронски комуникации (во понатамошниот текст: Агенција) издала одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска служба.

(2) Повици и други информации, кои радиоаматер ги примил преку аматерска радиостаница, а кои не се наменети за него, не смее да ги проследи до друго лице, освен повици и соопштенија за случаи за несреќа или опасност.

Член 4

Определени изрази употребени во овој правилник го имаат следново значење:

1) аматерска предавателна станица за радиогониометрија е предавателна станица наменета исклучиво за емисии заради аматерско радиогониометрирање.

2) аматерски радиофар е автоматска предавателна станица поставена на определена локација за емитување на посебни сигнали наменети за истражување на простирањето на радиобрановите и за други технички истражувања.

3) аматерска радиоврска во вонредни околности е аматерска радиоврска која се остварува кога е во прашање безбедноста на човечките животи или заштита на имотот, одбраната и безбедноста на државата, како и за хуманитарни акции.

4) аматерска репетиторска станица е радиостаница со која автоматски се примаат и истовремено се предаваат сигнали на други аматерски радиостаници во ист фреквенциски опсег.

5) ефективна израчена моќност е производ од моќноста што се доведува на антената и нејзината добивка во однос на полубранов дипол.

6) емисија за аматерско радиогониометрирање е емисија на карактеристични сигнали наменети за аматерска радиогониометрија, односно за користење на приемот на радиобранови заради определување на насоката и локацијата од која емитува предавателната станица.

7) аматерска радиостаница за дигитална радиокомуникација е аматерска примопредавателна станица која автоматски ги прима и предава сигналите од другите радиоаматерски станици во истиот или од друг фреквенциски опсег, а служи за пренос на податоци.

II. КЛАСИ И ВИДОВИ НА АМАТЕРСКИ РАДИОСТАНИЦИ

Член 5

(1) Врз основа на оспособеноста на радиооператорот постојат два вида на радиоаматерски класи: А и Р почетничка класа, во понатамошниот текст А и Р.

(2) Аматерските радиостаници можат да бидат:

а) аматерски примопредавателни станици, и тоа:

- клубски аматерски примопредавателни станици, што ги поставуваат радиоаматерските клубови и РСМ, а ги користат аматерските радиооператори од А и Р класа;

- лични аматерски примопредавателни станици, што ги поставуваат аматерските радиооператори од А и Р класа;

б) аматерски репетиторски станици и тоа:

- аматерски репетиторски станици за примарно покривање и аматерски репетиторски станици за секундарно покривање, што ги поставува РСМ, врз основа на претходно усогласени и утврдени планови за аматерските репетиторски станици;

- аматерски репетиторски станици за локално покривање и аматерски репетиторски станици за привремено покривање, што ги поставуваат радиоаматерските клубови и аматерските радиооператори, врз основа на согласност од РСМ, по претходно усогласени и утврдени планови за аматерските репетиторски станици со Агенцијата за електронски комуникации.

в) аматерски радиофар предаватели што ги поставува РСМ, врз основа на претходно усогласени и утврдени планови за аматерските радиофар предаватели.

г) аматерски предавателни станици за радиогониометрирање, што ги поставуваат и користат РСМ, клубовите и аматерските радиооператори.

III. РАДИОАМАТЕРСКИ ИСПИТ

Член 6

Радиоаматерски испит се полага за А и Р класа пред испитна комисија, согласно Програмата за полагање на радиоаматерски испит. Претседателот и членовите на испитната комисија како и нивните заменици ги назначува Директорот на Агенцијата за електронски комуникации.

Член 7

(1) Испитната комисија се состои од претседател и два члена.

(2) Претседателот и еден член од испитната комисија и нивните заменици за полагање на испит се именуваат од Агенцијата, а еден член од комисијата и негов заменик предлага РСМ.

(3) Испитите се полагаат писмено во форма на тест, според Програмата за полагање на радиоаматерски испит, заради добивање на одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска служба, согласно препораката T/R 61-01 и ERC Report 32, Планот за намена на

радиофреквенциски опсези во Република Македонија и Планот за доделување и користење на радиофреквенции во Република Македонија.

(4) Испит за А класа може да полагаат само кандидати со наполнети 16 години, а за Р класа со наполнети 12 години.

Член 8

(1) Кандидатот, кој полага испит за радиоаматерски оператор, треба да поднесе писмено барање (пријава за испит: Додаток 3) и тоа најдоцна 15 (петнаесет) дена пред денот определен за полагање на испитот.

(2) Писменото барање од став 1 на овој член се поднесува до Агенцијата и треба да содржи податоци за кандидатот: (име и презиме, дата и место на раѓање), потоа податок за класата за која полага испит (А или Р), а за кандидати помлади од 18 години согласност од законскиот застапник.

(3) Странски државјанин кон барањето треба да приложи и копија од пасош и доказ за регулиран престој во Р. Македонија.

Член 9

(1) Испитот по правило се полага во Агенцијата, а може да се одржи и на друго соодветно место (просто-рија).

(2) Времето и местото на одржување на испитот го определува Претседателот на комисијата, за што се известуваат кандидатите.

(3) Времето и местото на одржување на испитот ќе бидат објавени на веб-страницата на Агенцијата.

(4) Испитот се полага писмено во форма на одговор на поставени прашања (тест).

Член 10

Програмата за полагање на радиоаматерски испит според која полагаат кандидатите, дадена е во Прилог 1 за А класа и во Прилог 2 за Р класа.

Член 11

(1) Кандидатот кој не покажал задоволителен резултат на испитот, може да полага испит со повторно поднесување пријава од член 8 став 1 од овој Правилник.

(2) Кандидатот го положил испитот, доколку точно одговорил на 65 % од прашањата на тестот.

Член 12

(1) По завршениот испит се изработува записник, поделно за секоја радиоаматерска класа.

(2) Записникот го потпишуваат сите членови на испитната комисија.

(3) Претседателот на испитната комисија должен е записникот да го достави на стручната служба на Агенцијата во рок од 10 дена од денот на полагањето.

Член 13

(1) Претседателот на испитната комисија во име на сите членови на испитната комисија го известува кандидатот за успехот на испитот.

Член 14

(1) По положениот испит на кандидатот му се издава диплома за положен радиоаматерски испит на образец даден во Додаток 4 кој е составен дел на овој правилник. Дипломата е со неограничен рок на важење и не може да се пренесе на друго физичко лице.

(2) На барање на кандидатот кој положил испит за А класа, се издава HAREC Сертификат за хармонизиран радиоаматерски испит во рамките на СЕРТ на образецот даден во Додаток 5 кој е составен дел на овој правилник.

(3) На барање на кандидатот кој положил испит за Р класа, се издава Сертификат за хармонизиран радиоаматерски испит во рамките на СЕРТ, NOVICE на образецот даден во Додаток 6 кој е составен дел на овој правилник.

Член 15

(1) Врз основа на Дипломата, Агенцијата издава одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска служба на образец даден во Додаток 7 кој е составен дел на овој правилник.

(2) За добивање одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска и аматерска сателитска служба (во понатамошниот текст: одобрение), се поднесува писмено барање до Агенцијата во согласност со Правилникот за формата и содржината на барањата за добивање одобренија за користење на радиофреквенции.

(3) Документи што се поднесуваат за добивање одобрение од став 1 од овој член се:

а) пополнето барање (образец)

- во барањето во точка 2.0 може да се предложи повикувачки знак и

б) доказ за извршена уплата на административна такса.

(4) Одобрението за користење на радиифреквенции во аматерска служба мора да ги содржи следните податоци: назив или име и презиме, адреса на носителот на одобрението, радиоаматерска класа и повикувачки знак.

(5) Странски државјанин кој е радиоаматер врз основа на СЕРТ радиоаматерско одобрение (лиценца) и СЕРТ почетничко радиоаматерско одобрение, издадени во државата чиј што е државјанин, може да употребува радиоаматерска станица во Република Македонија во период до најмногу 3 месеци непрекинато.

(6) Со исклучок, со цел експериментирање и техничко истражување, може да се издаде привремено одобрение за користење на радиофреквенции во аматерска служба и за учество на меѓународни натпревари. Оваа радиоаматерска станица не смее да ја попречува работата на останатите радиоаматерски станици или да произведува штетни зрачења за луѓето и околината.

(7) Имателот на одобрението е должен да ја извести Агенцијата за секоја промена на местото на живеење или било кои други податоци од одобрението во рок од 14 дена.

IV. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА АМАТЕРСКИ РАДИОСТАНИЦИ

1. Фреквенциски опсези, видови на емисии и моќност

Член 16

Аматерските фреквенциски опсези и нивните називи, како и називите и категориите на службата, се наведени во Табела 1.

Табела 1

Назив на аматерски фрек.опсег	Фреквенциски опсег (kHz или MHz)	Фреквенциски подопсег (kHz или MHz)	Служба	Категорија на службата	Заб.
1	2	3	4	5	6
136 kHz	135.7-137.8 kHz	135.7-137.8 kHz	аматерска	секундарна	
1.8 MHz	1810 - 1850 kHz	1810 - 1850 kHz	аматерска	примарна	
3.5 MHz	3500 - 3800 kHz	3500 - 3800 kHz	аматерска	примарна	1) 2)
7 MHz	7000-7200 kHz	7000-7100 kHz 7100-7200 kHz	аматерска аматерска- сателитска аматерска	примарна	2)
10 MHz	10100-10150 kHz	10100-10150 kHz	аматерска	секундарна	2) 3)
14 MHz	14000-14350 kHz	14000 -14250 kHz 14250-14350 kHz	аматерска аматерска- сателитска аматерска	примарна примарна примарна	2)
18 MHz	18068 - 18168 kHz	18068-18168 kHz	аматерска аматерска- сателитска	примарна примарна	2)
21 MHz	21000-21450 kHz	21000 -21450 kHz	аматерска аматерска- сателитска	примарна примарна	2)
24 MHz	24890-24990 kHz	24890 -24990 kHz	аматерска аматерска- сателитска	примарна примарна	2)
28 MHz	28 - 29.7 MHz	28 - 29.7 MHz	аматерска аматерска- сателитска	примарна примарна	
50 MHz	50 - 52 MHz	50 - 52 MHz	аматерска аматерска- сателитска	секундарна секундарна	4)
144 MHz	144 - 146 MHz	144 - 146 MHz	аматерска аматерска- сателитска	примарна примарна	2)
432 MHz	432 - 438 MHz	432- 438 MHz	аматерска	примарна	5) 6) 7)
1.2 GHz	1240 - 1300 MHz	1240 - 1300 MHz	аматерска	секундарна	6) 8)
2.3 GHz	2300 - 2450 MHz	2300 - 2450 MHz	аматерска	секундарна	9) 10) 11)
5 GHz	5650 - 5850 MHz	5650 - 5725 MHz 5725 - 5850MHz	аматерска аматерска аматерска- сателитска	секундарна секундарна секундарна	6) 12) 13) 14)
10 GHz	10000-10500 MHz	10000-10450 MHz 10450-10500 MHz	аматерска аматерска аматерска- сателитска	секундарна секундарна секундарна	15)
24 GHz	24000-24250 MHz	24000-24050 MHz 24050-24250 MHz	аматерска аматерска- сателитска аматерска	примарна примарна секундарна	16)
47 GHz	47000- 47900 MHz	47000-47200 MHz 47200-47900 MHz	аматерска аматерска- сателитска аматерска	примарна примарна секундарна	17)
76 GHz	76000-81000 MHz	76000-77500 MHz 77500-78000 MHz 78000-81000 MHz	аматерска аматерска- сателитска аматерска аматерска- сателитска аматерска аматерска- сателитска	секундарна секундарна примарна примарна секундарна	18) 19)
122 GHz	122250-123000 MHz	122250-123000 MHz	аматерска	секундарна	20)
134 GHz	134000 -141000 MHz	134000-136000 MHz 136000-141000 MHz	аматерска аматерска- сателитска аматерска аматерска- сателитска	примарна примарна секундарна секундарна	18)
241 GHz	241000-250000 MHz	241000-248000 MHz 248000-250000 MHz	аматерска аматерска- сателитска аматерска аматерска- сателитска	секундарна секундарна примарна примарна	18)

ЗАБЕЛЕШКИ:

1) Фреквенцискиот опсег 3500-3800 kHz е наменет на примарна основа за фиксна и копнена мобилна служба, освен за воздухопловна мобилна служба.

2) Фреквенциите наменети за аматерска служба во фреквенциските опсези 3.5 MHz, 7 MHz, 10 MHz, 14 MHz, 18 MHz, 21 MHz, 24 MHz, 28 MHz и 144 MHz ги користат неаматерски станици во случај на природни катастрофи.

3) Фреквенцискиот опсег 10100-10150 kHz е наменет за фиксна служба на примарна основа.

4) Фреквенцискиот опсег 50-52 MHz е наменет за радиодифузија на примарна основа и радиолокација на секундарна основа.

5) Фреквенцискиот опсег 432-438 MHz е наменет на примарна основа и за радиолокациска служба.

6) Во фреквенциските подопсези 435-438 MHz, 1260-1270 MHz, 2400-2450 MHz и 5650-5670 MHz може да работи аматерска-сателитска служба под услов да не предизвикува штетни пречки на другите служби. Користењето на подопсезите 1260-1270 и 5650-5670 MHz во аматерската сателитска служба е ограничено во насоката земја - вселена.

7) Фреквенцискиот подопсег 433.05-434.79 MHz (централна фреквенција 433.92 MHz) е определен за индустриска, научна и медицинска примена. Службите што работат во овој подопсег мораат да ги прифатат штетните пречки што можат да бидат предизвикани со овие примени.

8) Фреквенцискиот подопсег 1240-1300 MHz е наменет на примарна основа и за радиолокациска, радионавигациска и радионавигациска сателитска служба (вселена - земја).

9) Фреквенцискиот подопсег 2300-2450 MHz е наменет и за мобилна и фиксна служба на примарна основа.

10) Фреквенцискиот опсег 2400-2500 MHz (централна фреквенција 2450 MHz) е определен за индустриска, научна и медицинска примена. Службите што работат во овој подопсег мораат да ги прифатат штетните пречки што можат да бидат предизвикани со овие примени.

11) РСМ може да го користи фреквенцискиот подопсег 2300-2450 MHz на секундарна основа.

12) Фреквенцискиот подопсег 5650-5725 MHz е наменет за копнена мобилна служба и за радиолокациска служба на примарна основа.

13) Фреквенцискиот подопсег 5725-5850 MHz е наменет и за фиксна сателитска служба (земја - вселена) и за радиолокациска служба на примарна основа.

14) Фреквенцискиот подопсег 5830-5850 MHz е наменет и за аматерска-сателитска служба (вселена - земја) на секундарна основа.

15) Фреквенцискиот подопсег 10-10.5 GHz е наменет и за радиолокациска, фиксна и мобилна служба на примарна основа.

16) Фреквенцискиот подопсег 24.05-24.25 GHz е наменет и за радиолокациска служба на примарна основа и за службата за сателитско истражување на Земјата (активно) на секундарна основа.

17) Фреквенцискиот подопсег 47.2-47.9 GHz е наменет и за фиксна служба, мобилна и фиксна сателитска служба на примарна основа (земја-вселена).

18) Фреквенциските подопсези 76-77.5 GHz, 79-81 GHz, 136-141 GHz и 241-248 GHz се наменети и за радиолокација и радиоастрономска служба на примарна основа.

19) Фреквенцискиот подопсег 78-79 GHz е наменет и за радиолокација на примарна основа.

20) Фреквенцискиот опсег 122.25-123 GHz е наменет и за фиксна, мобилна и сателитска служба на примарна основа.

Член 17

(1) Аматерските радиостаници што ги користат фреквенциските опсези дадени во Табела 1 од член 9 од овој правилник, наменети за аматерска, односно за аматерска-сателитска служба, врз секундарна основа, не смеат да предизвикуваат штетни пречки на станиците на примарните служби и не можат да бидат заштитени од штетни пречки на станиците на примарните служби.

(2) Аматерските радиостаници од став 1 на овој член не може да бидат заштитени од штетни пречки на станиците на иста или на друга секундарна служба.

Член 18

(1) Аматерските радиостаници можат да ги користат сите видови на емисии на начин пропишан со овој правилник.

(2) Видовите на емисии се означуваат согласно Планот за намена на радиофреквенциски опсези во Република Македонија.

(3) Модулацијата што се користи само во кратки периоди или повремено, не се означува посебно, ако при таквото користење на модулацијата не се зголемува широчината на потребниот опсег.

(4) За сите случаи за кои со одредбите на овој правилник е пропишано дека може да се користи фреквенциска модулација (ознаката за типот на модулацијата на главниот носител: F) може да се користи и фазна модулација (ознаката за типот на модулацијата на главниот носител: G).

2.1. Фреквенциски опсези, видови на емисии и моќност по класи**а) Аматерски примопредавателни станици****Член 19**

Аматерските примопредавателни станици во зависност од класата на аматерскиот радио оператор можат да работат само во фреквенциски опсези, со видови на емисии и со максимални врвни моќности на предавателите наведени во Табела 2.

Табела 2

Назив на аматерски фреквенциски опсег	Фреквенциски подопсег (MHz)	Вид на емисија	Максимална врвна моќност (P.E.P. во W) за класа на аматерски радио оператор		Заб.
			A	P	
136 kHz	135.7-137.8	A1A, A2A	1		
1.8 MHz	1.810-1.830	A1A	1000		
	1.830-1.850	A1A, J3E	1000		
3.5 MHz	3.500-3.510	A1A, A1B	1500	100	1) 2)
	3.510-3.600	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	
	3.600-3.775	A1A, A1B, J2B, F1B, A2D, H3E, J3E, J3F, F3F	1500	100	
	3.775-3.800	J3E	1500	100	1)
7 MHz	7.000-7.040	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	1) 2) 10)
	7.040-7.100	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F	1500	100	10)
	7.100-7.200	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F	1500	100	
10 MHz	10.100-10.140	A1A	300		3)
	10.140-10.150	A1A, A1B, J2B, F1B	300		
14 MHz	14.000-14.100	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	1) 2) 10)
18 MHz	14.100-14.350	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A2D	1500	100	3)
	18.068-18.110	A1A, A1B, J2B, F1B	1500		10)
	18.110-18.168	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E	1500		10)

21 MHz	21.000-21.150	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	1) 2) 10)
	21.150-21.450	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A2D	1500	100	10)
24 MHz	24.890-24.930	A1A, A1B, J2B, F1B	1500		10)
	24.930-24.990	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E	1500		10)
28 MHz	28.000-28.200	A1A, A1B, J2B, F1B	1500	100	1) 2) 10)
	28.200-29.000	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A3E, A2D, A2A	1500	100	3) 10)
	29.000-29.300	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A3E	1500	100	10)
	29.300-29.700	A1A, A1B, J2B, F1B, H3E, J3E, J3F, F3F, A3E	1500	100	4) 10)
50 MHz	50.000 - 50.100	A1A, A1B, J2B, F1B	1000		1) 2) 5) 10)
	50.100-50.500	H3E, J3E, J3F, F3F, F2D	1000		5) 10)
	50.500-52.000	A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3F, F3E	1000		5) 10)
144 MHz	144.000-144.035	A1A, A1B, J3E	1000	50	1) 10)
	144.035-144.150	A1A	1000	50	2) 10)
	144.150-144.500	A1A, A1B, J3E	1000	50	10)
	144.500-144.845	A1A, A1B, A1C, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3F, F3E	1000	50	6) 10)
	144.845-144.9875	F1A	За прием		7) 10)
	145.000-145.1875	F3E	50	10	6) 8) 10)
	145.200-145.5875	F2B, F3E	50	10	6) 9) 10)
	145.600-145.7875	F3E	За прием		10)
	145.800-146.000	A1A, A1B, J3E	50	10	10)
432 MHz	432.000-432.150	A1A, A1B	1000	10	1)
	432.150-432.500	A1A, A2A, J3E	1000	10	
	432.500-432.800	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D	1000	10	
	432.800-432.9875	F1A	За прием		7)
	433.000-433.225	F3E	50	10	6) 11) 12)
	433.2375-433.3875	F2B, F3E	50	10	6) 13)
	433.400-433.5875	F3E	50	10	6) 11) 13)
	433.600-434.5875	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	1000	10	6) 11)
	434.600-434.825	F3E	За прием		11) 12)
	434.000-438.000	A1A, A1B, A1D, A2B, A2D, F1D, F2D, J3E	50	10	

1.2 GHz	1.240-1.256	C3F	100	10	11) 14)
	1.256-1.260	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	75	10	14)
	1.260-1.270	A1A, A1B, A1D, A2B, A2D, F1B, F2D, J3E	75	10	14)
	1.270-1.286	C3F	75	10	11) 14)
	1.286-1.2909875	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	75	10	14)
	1.2909875-1.2914875	F3E	50	10	14) 15)
	1.2914875-1.296	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	75	10	14)
	1.296 - 1.2968	A1A, A1D, A2B, J3E, F1B	75	10	14)
	1.2968 - 1.2969875	F1A	За прием		7) 14)
	1.2969875-1.2974875	F3E	За прием		15)
	1.2974875-1.2980125	F3E	75	10	14) 16)
	1.2980125-1.3	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F	75	10	14)
2,3 GHz	2.3 - 2.45	A1A, A1B, A1C, A1D, A2A, A2B, A2C, A2D, A3C, A3E, A3F, J2B, J3E, J3F, F1B, F1C, F1D, F2B, F2C, F2D, F3C, F3E, F3F, C3F	75		14)
5 GHz	5.65 - 5.85		30		14) 10)
10 GHz	10 - 10.5		30		14) 17) 10)
24 GHz	24 - 24.25		50		10)
47 GHz	47 - 47.2		50		10)
75 GHz	75.5 - 81		50		10)
122 GHz	122.25-123		50		
134 GHz	134-141		50		10)
241 GHz	241-250		50		10)

ЗАБЕЛЕШКИ:

1) Фреквенциските подопсези: 3.500-3.510 MHz; 3.775-3.800 MHz; 7.000-7.010 MHz; 14.000-14.020 MHz; 21.000-21.020 MHz; 28.000-28.020 MHz; 50.000-50.100 MHz; 144.000-144.035 MHz; 432.000-432.035 MHz, се наменети исклучиво за интерконтинентални (DX) радио-врски.

2) Во овој подопсег не е дозволено користење на видови емисии J3E, освен по исклучок само за радиоврски во вонредни околности. Исто така, не е дозволено одржување на радиоврски во радиоаматерски натпреварувања.

3) Фреквенциските подопсези: 10100-10140 KHz, 14000-14350 KHz и 28200-28300 KHz се наменети и за аматерски радиофар од светски карактер, со тоа што подопсегот 28200-28300 KHz е наменет исклучиво за аматерски радиофар од светски карактер.

4) Во овој подопсег фреквенциите 29400-29550 KHz се наменети исклучиво за радиоврски од сатели према земја во радиоаматерската сателитска служба.

5) Во овој опсег, во урбана средина, дозволена е моќност на предавателот од 10 W.

6) Во овој подопсег аматерските радиооператори од Р класа може да ги користат аматерските станици само за видовите на емисии F3E.

7) Овие фреквенциски подопсези се наменети исклучиво за аматерски радиофарови од државен карактер и аматерски радиофарови од локален карактер, што се користат во согласност со техничките услови од овој правилник.

8) Овој фреквенциски подопсег се користи за аматерска репетиторска работа.

Предавателните и приемните фреквенции на аматерските примопредавателни станици што се користат за таа работа се наведени во Табела 3.

Табела 3

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz		Ознака на каналот
	Предавателна	Приемна	
RV-00	145.000	145.600	RV-48
RV-01	145.0125	145.6125	RV-49
RV-02	145.025	145.625	RV-50
RV-03	145.0375	145.6375	RV-51
RV-04	145.050	145.650	RV-52
RV-05	145.0625	145.6625	RV-53
RV-06	145.075	145.675	RV-54
RV-07	145.0875	145.6875	RV-55
RV-08	145.100	145.700	RV-56
RV-09	145.1125	145.7125	RV-57
RV-10	145.125	145.725	RV-58
RV-11	145.1375	145.7375	RV-59
RV-12	145.150	145.750	RV-60
RV-13	145.1625	145.7625	RV-61
RV-14	145.175	145.775	RV-62
RV-15	145.1875	145.7875	RV-63

9) Овој фреквенциски подопсег се користи за симплексна работа на фреквенции наведени во Табела 4.

Табела 4

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	Ознака на каналот	Фреквенција во MHz
V-16	145.200	V-32	145.400
V-17	145.2125	V-33	145.4125
V-18	145.225	V-34	145.425
V-19	145.2375	V-35	145.4375
V-20	145.250	V-36	145.450
V-21	145.2625	V-37	145.4625
V-22	145.275	V-38	145.475
V-23	145.2875	V-39	145.4875
V-24	145.300	V-40	145.500
V-25	145.3125	V-41	145.5125
V-26	145.325	V-42	145.525
V-27	145.3375	V-43	145.5375
V-28	145.350	V-44	145.550
V-29	145.3625	V-45	145.5625
V-30	145.375	V-46	145.575
V-31	145.3875	V-47	145.5875

Каналот V-40 го користат мобилните станици за повикување.

10) Овој фреквенциски подопсег е наменет и за аматерска-сателитска служба.

11) Во овој фреквенциски подопсег може да се користат системите на телевизија со висока дефиниција (аматерски телевизији) со вид на емисија C3F, под услов таквите емисии да не предизвикуваат штетни пречки на други радиостаници и радиослужби.

12) Овој фреквенциски подопсег се користи за аматерска репетиторска работа.

Предавателните и приемните фреквенции на аматерските примопредавателни станици што се користат за таа работа се наведени во Табела 5.

Табела 5

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	
	Предавателна	Приемна
RU-241	433.0125	434.6125
RU-242	433.025	434.625
RU-243	433.0375	434.6375
RU-244	433.050	434.650
RU-245	433.0625	434.6625
RU-246	433.075	434.675
RU-247	433.0875	434.6875
RU-248	433.100	434.700
RU-249	433.1125	434.7125
RU-250	433.125	434.725
RU-251	433.1375	434.7375
RU-252	433.150	434.750
RU-253	433.1625	434.7625
RU-254	433.175	434.775
RU-255	433.1875	434.7875
RU-256	433.200	434.800
RU-257	433.2125	434.8125
RU-258	433.225	434.825

13) Овој фреквенциски подопсег се користи за симплексна работа на аматерските примопредавателни станици на фреквенции наведени во Табела 6.

Табела 6

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	Ознака на каналот	Фреквенција во MHz
U-259	433.2375	U-274	433.425
U-260	433.250	U-275	433.4375
U-261	433.2625	U-276	433.450
U-262	433.275	U-277	433.4625
U-263	433.2875	U-278	433.475
U-264	433.300	U-279	433.4875
U-265	433.3125	U-280	433.500
U-266	433.325	U-281	433.5125
U-267	433.3375	U-282	433.525
U-268	433.350	U-283	433.5375
U-269	433.3625	U-284	433.550
U-270	433.375	U-285	433.5625
U-271	433.3875	U-286	433.575
U-272	433.400	U-287	433.5875
U-273	433.4125		

14) Со оглед на високиот интензитет на радиофреквенциските зрачења, во подрачјето на зрачењето во кое имаат пристап луѓе, средната вредност на густината на моќност мора да се ограничи на 10 W/m².

15) Овој фреквенциски подопсег се користи за аматерска репетиторска работа. Предавателните и приемните фреквенции на аматерските примопредавателни станици што се користат за таа работа, се наведени во Табела 7.

Табела 7

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	
	Предавателна	Приемна
RM-0	1291.000	1297.000
RM-1	1291.025	1297.025
RM-2	1291.050	1297.050
RM-3	1291.075	1297.075
RM-4	1291.100	1297.100
RM-5	1291.125	1297.125
RM-6	1291.150	1297.150
RM-7	1291.175	1297.175
RM-8	1291.200	1297.200
RM-9	1291.225	1297.225
RM-10	1291.250	1297.250
RM-11	1291.275	1297.275
RM-12	1291.300	1297.300
RM-13	1291.325	1297.325
RM-14	1291.350	1297.350
RM-15	1291.375	1297.375
RM-16	1291.400	1297.400
RM-17	1291.425	1297.425
RM-18	1291.450	1297.450
RM-19	1291.475	1297.475

16) Овој фреквенциски подопсег се користи за симплексна работа на аматерските примопредавателни станици на фреквенции наведени во Табела 8.

Табела 8

Ознака на каналот	Фреквенција во MHz	Ознака на каналот	Фреквенција во MHz
SM-20	1297.500		
SM-21	1297.525	SM-31	1297.775
SM-22	1297.550	SM-32	1297.800
SM-23	1297.575	SM-33	1297.825
SM-24	1297.600	SM-34	1297.850
SM-25	1297.625	SM-35	1297.875
SM-26	1297.650	SM-36	1297.900
SM-27	1297.675	SM-37	1297.925
SM-28	1297.700	SM-38	1297.950
SM-29	1297.750	SM-40	1298.000
SM-30	1297.750		

17) Фреквенцискиот подопсег 10368.845-10386.900 MHz е наменет исклучиво за аматерски радиофар од државен карактер и аматерски радиофар од локален карактер што се користат врз основа на техничките услови од овој правилник.

б) Аматерски репетиторски станици

Член 20

(1) Аматерските репетиторски станици може да работат само на определени фреквенции во фреквенциските подопсези: 145.000-145.7875 MHz; 433.000-434.825 MHz и 1291.000-1297.475 MHz.

(2) Приемните и предавателните фреквенции на аматерските репетиторски станици што работат во фреквенцискиот подопсег 145.000-145.7875 MHz се наведени во Табела 3.

(3) Приемните и предавателните фреквенции на аматерските репетиторски станици што работат во фреквенцискиот подопсег 433.000-434.825 MHz се наведени во Табела 5. Приемните и предавателните фреквенции на аматерските репетиторски станици што работат во фреквенцискиот подопсег 1291.000-1297.475 MHz се наведени во Табела 7.

Член 21

(1) Аматерските репетиторски станици се користат за емисиите од видот F3E.

(2) Девијацијата на фреквенцијата на предавателите на аматерските репетиторски станици може да биде најмногу ± 5 kHz.

Член 22

Ефективната зрачна моќност не смее да биде поголема од:

- 1) 20 W - за аматерски репетиторски станици за примарно покривање,
- 2) 10 W - за аматерски репетиторски станици за секундарно покривање,
- 3) 5 W - за аматерски репетиторски станици за локално покривање и за аматерски репетиторски станици за привремено покривање.

в) Аматерски радиофар

Член 23

Аматерски радиофар може да работи само во фреквенциските подопсези и со видовите на емисии наведени во Табела 9.

Табела 9

Фреквенциски подопсег	Аматерски радиофар	Вид на емисија
10.100 - 10.140 kHz	од светски карактер	A1A, A2A
14.000 - 14.100 kHz	од светски карактер	A1A, A2A
28.200 - 28.300 kHz	од светски карактер	A1A, A2A
144.845 - 144.900 MHz	од државен карактер	F1A
	од локален карактер	F1A
432.800 - 432.900 MHz	од државен карактер	F1A
	од локален карактер	F1A
1.296.800 - 1.296.900 MHz	од државен карактер	F1A
	од локален карактер	F1A
10.368,845 - 10.386,900 MHz	од државен карактер	F2A
	од локален карактер	F2A

Член 24

Максималната ефективна израчена моќност може да биде:

- 1) 50 W - за аматерски радиофар од светски карактер;
- 2) 10 W - за аматерски радиофар од државен карактер;
- 3) 1 W - за аматерски радиофар од локален карактер.

г) Аматерски приемни станици**Член 25**

Аматерските приемни станици работат на сите фреквенции и со сите видови на емисии определени во член 12 од овој правилник.

д) Аматерски предавателни станици за радиогониометрија**Член 26**

Аматерските предавателни станици за радиогониометрија работат само во фреквенциските подопсези и со видовите емисии наведени во Табела 10.

Табела 10

Фреквенциски подопсег	Вид на емисија
1.830 - 1.850 kHz	A1A
3.510 - 3.600 kHz	A1A
28.300 - 29.000 kHz	A1A
144.500 - 144.845 MHz	A2A, F2A
432.500 - 432.800 MHz	A2A, F2A

Член 27

Ефективната израчена моќност не смее да биде поголема од:

1) 5 W - за аматерски предавателни станици за радиогониометрија што работат во фреквенциските подопсези: 1830-1850 kHz; 3510-3600 kHz и 28 300-29 000 kHz;

2) 10 W - за аматерски радиостаници за гониометрија што работат во фреквенциските подопсези: 144.500-144.845 MHz и 432.500-432.800 MHz.

3. Стабилност на предавателните фреквенции, нивоа на споредните емисии и широчина на опсезите на емисиите на аматерските радиостаници**Член 28**

Предавателните фреквенции на аматерските станици не смеат да ги преминат границите на фреквенциските опсези наменети за аматерската служба, односно за аматерската-сателитска служба.

Член 29

Средната моќност на секоја споредна компонента со која предавателот го напојува антенскиот вод мора да биде:

1) за аматерски радиостаници што работат во фреквенциски подопсези под 30 MHz

- најмалку 60dB под средната моќност, за предаватели со средна моќност до 500 W;

- помала или еднаква на 50 mW, за предаватели со средна моќност над 500 W.

2) за аматерски радиостаници што работат во фреквенциски подопсези помеѓу 30 MHz и 960 MHz:

- најмалку 40 dB под средната моќност, за предаватели со средна моќност помала од 0,25 W;

- помала или еднаква на 25 μ W, за предаватели со средна моќност од 0,25 W до 25 W;

- најмалку 60 dB под средната моќност, за предаватели со средна моќност поголема од 25 W.

3) за аматерски радиостаници што работат во фреквенциски подопсези помеѓу 960 MHz и 17.7 GHz:

- најмалку 50 dB под средната моќност, за предаватели со средна моќност поголема од 10 W

- помала или еднаква на 100 μ W, за предаватели со средна моќност помала од 10 W.

Член 30

Широчините на опсезите на емисиите на аматерските радиостаници мора да се одржуваат на најмалите вредности што ги овозможува состојбата на техничкиот развој за такви видови радиостаници.

4. Локации и време на работа на аматерските радиостаници**Член 31**

(1) Аматерските примопредавателни станици се користат од фиксни локации, или за време на движење и за време на задржување на точки кои не се однапред определени.

(2) Аматерските приемни радиостаници се користат од фиксни локации, или за време на движење и за време на задржување на точки кои не се однапред определени.

(3) Аматерските предавателни станици за радиогониометрирање се користат на фиксни локации, на точки кои се однапред определени.

(4) Аматерските репетиторски станици се користат од фиксни локации, а аматерските репетиторски станици за привремено покривање се користат и за време на задржување на точки кои не се однапред определени.

(5) Аматерски радиофар се користи од фиксни локации, а аматерски радиофар од локален карактер се користи и за време на задржување на локации што не се однапред определени.

ПОВИКУВАЧКИ ЗНАЦИ**Член 32**

(1) Сите емисии на аматерските радиостаници се идентификуваат со повикувачки знаци.

(2) Емисиите на аматерските репетиторски станици, на аматерските радиофарови и аматерските радиостаници за гониометрија, се идентификуваат со повремено автоматско емитување на повикувачките знаци.

Член 33

(1) Повикувачките знаци со кои се идентификуваат емисиите на аматерските радиостаници се состојат од следните делови:

а) Z3 - меѓународен код (префикс) за радиостаници на Република Македонија;

б) една бројка (0 - 9);

в) една, две или три букви (суфикс).

(2) Суфиксот во повикувачкиот знак го сочинуваат неакцентирани букви на меѓународната латинска абеџада. Акцентирани букви не смеат да се користат.

(3) Во суфиксот на повикувачкиот знак не смее да се употребуваат комбинации на букви кои би можеле да внесат забуна поради сличност со сигналите за несреќа, безбедност, тревога или итност.

(4) По исклучок на став 1 од овој член, врз основа на барање на РСМ, може да се додели специјален повикувачки знак кој после префиксот Z3 има повеќе букви и/или бројки.

(5) Ако аматерот привремено употребува аматерска радиостаница на локација што не му е наведена во одобрението, може на својот повикувачки знак да му ги додаде следните ознаки:

а) кога работи со мобилна аматерска радиостаница во моторно возило – ознака “/M” за телеграфија, односно зборот “mobile” за телефонија.

б) кога работи со аматерска радиостаница на пловен објект – ознака “/MM” за телеграфија, односно зборот “martial mobile” за телефонија.

в) кога работи со аматерска радиостаница во воздух (авион, хеликоптер, параглајдер, падобран, балон ...) – ознака “/AM” за телеграфија, односно зборот “air mobile” за телефонија,

г) кога работи со пренослива аматерска радиостаница-ознака “/P” за телеграфија, односно зборот “portable” за телефонија.

Член 34

(1) Идентификацијата на емисиите на аматерските радиостаници се означени во Табела 12.

Табела 12

Редица на повикувачки знаци	Се користи за идентификација на емисиите на аматерските примопредавателни станици на	Припадност по СЕРТ	Забелешка
Z31A - Z36Z	Аматерски радио оператори од "A" класа	HAREC	
Z37A - Z37Z	Клубски радиоаматерски станици	HAREC	
Z38A - Z38Z	Аматерски радио оператори - странски државјани кои престојуваат во Република Македонија	HAREC	7. 8.
Z39A - Z30Z	Аматерски радио-оператори од "A" класа	HAREC	
Z31AA - Z31ZZ	Аматерски радио-оператори од "A" класа	HAREC	
Z32AA - Z34ZZ	Аматерски радио-оператори од "A" класа	HAREC	
Z35AA - Z35ZZ	Аматерски радио-оператори од "A" класа, аматерски репетиторски станици, радио-фар станици и АРГ станици	HAREC	2.
Z36AA - Z37ZZ	Аматерски радио-оператори од "A" класа	HAREC	
Z38AA - Z38ZZ	Аматерски радио-оператори - странски државјани кои престојуваат во Република Македонија	HAREC	7. 8.
Z39AA - Z30ZZ	Аматерски радио-оператори од "A" класа	HAREC	
Z31AAA Z31ZZZ	- Аматерски радио-оператори од "A" и "P" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z32AAA Z32ZZZ	- Аматерски радио-оператори од "A" и "P" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z33AAA Z33ZZZ	- Аматерски радио-оператори од "A" и "P" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z34AAA Z34ZZZ	- Аматерски радио оператори од "A" и "P" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z35AAA Z35ZZZ	- Аматерски радио оператори од "A" и "P" класа, аматерски репетиторски станици, радио-фар и АРГ станици	HAREC NOVICE	и 2. ; 3. ; 4.
Z36AAA Z36ZZZ	- Аматерски радио-оператори од "A" и "P" класа	HAREC NOVICE	и 4.
Z37AAA Z37ZZZ	- Клубски аматерски радио-станици од "A" класа	HAREC	1. 4.
Z38AAA Z38ZZZ	- Аматерски радио-оператори "A" и "P" - странски државјани кои престојуваат во Република Македонија	HAREC NOVICE	и 4. 7. 8.
Z39AAA Z30ZZZ	- Аматерски радио-оператори "A" и "P"	HAREC NOVICE	и 4.

ЗАБЕЛЕШКИ:

1) Клубските аматерски радиостаници чии што емисии се идентификуваат со повикувачки знаци од редицата повикувачки знаци од Табелата 12, можат да го задржат тој начин на идентификација, при што секој радио клуб може да поседува само еден повикувачки знак.

2) Редиците на знаци Z35VA - Z35VZ, Z35UA - Z35UZ, Z35SA - Z35SZ, Z35VAA - Z35VZZ, Z35UAA - Z35UZZ, Z35SAA - Z35SZZ се користат за идентификација на емисиите на аматерските репетиторски станици и Z35MAA - Z35MZZ се користат за идентификација на емисиите на аматерските радиофарови.

3) Повикувачкиот знак Z35RDF се користи за идентификација на емисиите на аматерските радио гонио-метриски предаватели.

4) Повикувачките знаци: Z37RSM, Z30RSM, Z30HQ, Z30HST, Z30ARDF се повикувачки знаци на PCM за користење за посебни потреби на PCM.

5) Повикувачките знаци со три букви во суфиксот, кај кои првата буква е "Q", не се употребуваат.

6) Повикувачкиот знак може повторно да се издаде, доколку истиот знак е во мирување повеќе од 5 години. Ова се однесува за лица кои починале и за лица на кои одобрието за користење на радиофреквенции во аматерска служба престанало да важи или пак е отповика-но од страна на Агенцијата.

7) Странскиот радиоаматер со престој до 3 месеци во Р. Македонија може да го користи својот повикувачки знак со додавка пред знакот Z3.

8) Странскиот радиоаматер со престој подолг од 3 месеци во Р. Македонија може да добие свој повикувачки знак од редот на Z38A - Z38ZZZ.

Член 35

На ист аматерски фреквенциски опсег не смеат во исто време да се користат повеќе аматерски радиостаници чии што емисии се идентификуваат со ист повикувачки знак.

а) Идентификација на емисиите на аматерските примо-предавателни станици**Член 36**

(1) Повикувачкиот знак задолжително се емитува на почетокот и на крајот на секоја аматерска радиоврска.

(2) Како почеток и крај на аматерска радиоврска, во смисла на одредбата на став 1 од овој член, се смета исто така и почетокот и крајот на низа куси аматерски радиоврска помеѓу исти аматерски радиостаници.

(3) За време на подолги аматерски радиоврска повикувачкиот знак задолжително се емитува секои десет минути.

(4) Повикувачкиот знак се емитува секогаш кога се менува фреквенцијата.

Член 37

(1) Кога повикувачкиот знак се изговара (во радиотелефонијата), буквите од кои се состои повикувачкиот знак можат да се потврдат со искажување на зборови чија почетна буква е иста како буквата на повикувачкиот знак (спелување).

(2) За спелување се користат зборовите наведени во Додатокот 1 на овој правилник и претставува негов составен дел.

(3) Кога повикувачкиот знак се испраќа со сигнали на телевизија со висока дефиниција (аматерска телевизија), сигналот на повикувачкиот знак се поставува во центарот на опсегот на видео сигналот.

б) Идентификација на емисија на аматерски репетиторски станици**Член 38**

Аматерска репетиторска станица мора по истекот на 3 до 10 секунди, од моментот на исчезнувањето на сигналот на влезот на приемникот, да го емитува повикувачкиот знак со помош на меѓународниот Морзев код, со брзина на телеграфирањето од 50 карактери во минута.

Член 39

Емисиите на аматерските репетиторски станици се идентификуваат со повикувачки знаци од редиците на повикувачки знаци:

- Z35VA - Z35VZ, Z35VAA - Z35VZZ во VHF
- Z35UA - Z35UZ, Z35UAA - Z35UZZ во UHF
- Z35SA - Z35SZ, Z36SAA - Z35SZZ во SHF

в) Идентификација на емисии на аматерски радиофар**Член 40**

(1) Аматерски радиофар, заради идентификација, емитува повикувачки знак и податоци за локацијата на тој аматерски радиофар во погодна форма со помош на меѓународниот Морзев код и со брзина на телеграфирањето од 50 карактери во минута.

(2) По емитувањето на повикувачкиот знак и на податоците за локацијата врз основа на одредбата од став 1 на овој член, аматерскиот радиофар емитува непрекинат сигнал во траење од 120 секунди.

Член 41

Емисиите на аматерскиот радиофар се идентификуваат со повикувачки знаци од редицата Z35MAA - Z35MZZ.

г) Идентификација на емисии на аматерски предавателни станици за радиогониометрија**Член 42**

Емисиите на аматерските предавателни станици за радиогониометрија се идентификуваат со карактеристичниот повикувачки знак Z35RDF, кој се емитува еднаш, на почетокот на емисијата, со брзина на телеграфирање од 10 - 60 карактери во минута, а потоа до истекот на 60 секунди се емитува една од следните групи букви односно букви и бројки, и тоа: 1, MOE, MOI, MOS, MOH, MO5.

6. Дневник за работа на аматерска радиостаница**Член 43**

(1) Податоците што се однесуваат на аматерските радиоврска на секоја аматерска радиостаница се запишуваат во дневникот за работа на аматерската радиостаница.

(2) Дневникот за работа на аматерската радиостаница се води на начин кој обезбедува траен запис.

Член 44

(1) Податоци кои задолжително се запишуваат во дневникот за работа на аматерската радиостаница се:

- а) ден, месец и година на остварената аматерска радиоврска;
- б) време на почетокот на аматерската радиоврска, а при подолги емитувања време на почетокот и време на завршетокот на аматерската радиоврска;
- в) повикувачки знак со кој се идентификува емисијата на коресподентната аматерска радио-станица;
- г) назив на користениот аматерски фреквенциски опсег;
- д) вид на емисијата;
- е) оценка за квалитетот на чујноста на радиоврската и
- е) потпис на аматерскиот радиооператор.

(2) Денот и месецот од став 1 точка а) на овој член се запишуваат секогаш како група од четири арапски бројки.

(3) Времето од став 1 точка б) на овој член се изразува како координирано универзално време (UTC), а се запишува секогаш како група од четири арапски бројки што означуваат часови и минути (00.00 - 23.59).

(4) Податоците наведени во став 1 точка а), г), д) и е) на овој член не е задолжително одново да се запишуваат, доколку се исти како во претходното запишување.

(5) Покрај податоците наведени во став 1 на овој член, во дневникот за работа може да се запишуваат и податоци за квалитетот на сигналите и квалитетот на приемот, локацијата на аматерската радиостаница чија емисија е примена, името на операторот на коресподентната аматерска радиостаница, видот и интензитетот на пречките и друго.

Член 45

Дневникот за работа на аматерската радиостаница се чува најмалку две години од денот на последното запишување на податоци за одржана радиоврска и истиот се дава на увид во случај на потреба.

7. Технички мерки за отстранување на пречки

Член 46

(1) Аматерските радиостаници со својата работа не смеат да создаваат штетни пречки во приемот на други видови радиостаници што работат во согласност со соодветните прописи.

(2) Ако аматерската радиостаница создава пречки носителот на правото на користење на аматерската радиостаница е должен да ги преземе сите потребни технички мерки заради отстранување на штетните пречки.

(3) Ако со техничките мерки од став 2 на овој член не е можно во целост да се отстрани штетната пречка, носителот на правото на користење на аматерската радиостаница треба да го промени начинот на работа за да се спречи натамошното попречување на приемот на другите радиостаници или да престане со работа.

Член 47

Заради намалување на можностите за штетни пречки, испитување, калибрирање и мерење на предавателот на аматерската радиостаница се врши на вештачко оптоварување.

ПРАВА И ОБВРСКИ НА РАДИОАМАТЕРИТЕ (содржина на пренесените податоци)

Член 48

(1) Правата на радиоаматерите произлегуваат од одобрението за користење на радио фреквенциите, односно класата на радиоаматерски оператор.

(2) Во аматерските радиокомуникации не се дозволува:

а) размена на информации што не се однесуваат на радиоаматери, со исклучок на повици за помош, несреќа и опасност.

б) рамена на пораки /податоци чија содржина ги загрозува одбраната и националната безбедност или безбедноста на човечките животи.

в) користење на непристоен речник;

г) комуникација со радиостаници што немаат соодветна идентификациска ознака или кои не ја емитираат идентификациската ознака во определениот временски интервал;

д) емитување на меѓународните сигнали за несреќа без потреба "SOS" и ли "MAYDAY".

е) пренос на музика, пренос на други видови на пренесување на забава или било кој вид на огласување, со исклучок на пренос на звук од радиофреквенција доделена за испитување и мерење во траење од најмногу 2 минути.

ж) испраќање на сигнали со нејасна содржина и користење на погрешни повикувачки знаци;

з) пренесување на зборови од трета страна кои не се јавно изговорени.

ПРИЕМ

Член 49

(1) Преку приемникот на аматерските радиокостаници можат да се примаат само сигнали од други радиоаматери, сигнали на фреквенциски норми и временски сигнали, како и сигнали за кои претходно е добиена согласност од Агенцијата.

(2) Ненамерно примените сигнали не смеат да се бележат, ниту да се препраќаат на трети лица.

(3) При прием на повик за помош во случај на несреќа и опасност радиоаматерот мора веднаш да го прекине своето емитување и да воспостави комуникација со радиостаницата што праќа повик за помош.

(4) Приемната опрема што се употребува за испитување на емисиите на сопствената аматерска радиостаница, мора да има пропишани технички параметри.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 50

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Со влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за користење на аматерски радиостаници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/2000).

По влегувањето во сила овој правилник ќе се објави на веб страната на Агенцијата за електронски комуникации.

Бр. 0201-1302/3
5 ноември 2014 година
Скопје

Агенција за електронски
комуникации
Директор,
Роберт Орданоски, с.р.

Додаток 1: Таблица на именување БУКВИ и Таблица на нагласување БРОЈКИ

Во аматерските радиоврски, радиоаматерите од Република Македонија ќе ја употребуваат македонската или меѓународната таблица за именување БУКВИ:

Буква	Македонски збор	Меѓународен збор	Изговор
A	Антиена	Alpha	Alfa
B	Битола	Bravo	Bravou
C	Циклон	Charlie	Carli
D	Дебар	Delta	Delta
E	Европа	Echo	Еко
F	Фаза	Foxtrot	Fokstrot
G	Гостивар	Golf	Golf
H	Херој	Hotel	Houtel
I	Искра	India	India
J	Јавор	Juliet	Juliet
K	Куманово	Kilo	Kilou
L	Лозар	Lima	Lima
M	Матка	Mike	Majk
N	Нице	November	November
O	Охрид	Oskar	Oska
P	Прилеп	Papa	Papa
Q	Кворум	Quebec	Kvebek
R	Ресен	Romeo	Romiou
S	Скопје	Sierra	Sijera
T	Тетово	Tango	Tango
U	Усје	Uniform	Juniform
V	Велес	Victor	Vikta
W	Дуплове	Whiskey	Viski
X	Икс	X-Ray	Eksrej
Y	Ипсилон	Yankee	Jenki
Z	Злетово	Zulu	Zulu
Ѓ	Ѓорче		
Ж	Жеден		
С	Своно		
Љ	Љуботен		
Њ	Њујорк		
К	Куп		
Ч	Чардак		
Џ	Џунгла		
Ш	Штип		

Во аматерските радиоврски, радиоаматерите од Република Македонија ќе ја употребуваат следната таблица за нагласување - именување на бројки:

Број	Македонски	Меѓународен	Изговор
0	Нула	zero	ZIRO
1	Еден	one	UAN
2	Два	two	TU
3	Три	three	TRI
4	Четири	four	FOUR
5	Пет	five	FAIV
6	Шест	six	SIKS
7	Седум	seven	SEVEN
8	Осум	eight	EIT
9	Девет	nine	NAIN
,	Децимална запирка	Decimal	DESIMAL
.	Точка	Stop	STOP

Додаток 2

Ознаки за видови на емисии

Вид на емисија	Ознака
Амплитудна модулација - емисија во која главниот носител е амплитудно модулиран (вклучувајќи и случаи каде подносителите се аголно модулирани)	
Два странични опсега, вклучувајќи еден канал кој содржи квантизирана или дигитална информација, без да се користи модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	A1A
Телеграфија со директен испис	A1B
Факсимил	A1C
Далечинско управување	A1D
Два странични опсези, еден канал што содржи квантизирана или дигитална информација, со користење на модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	A2A
Телеграфија со директен испис	A2B
Факсимил	A2C
Далечинско управување	A2D
Два странични опсези, еден канал што содржи аналогна информација:	
Факсимил	A3C
Телефонија	A3E
Телевизија (видео)	A3F
Делумно пригушен страничен појас, еден канал што содржи аналогна информација:	
Телевизија (видео)	C3F
Еден страничен опсег, потиснат носител, еден канал што содржи квантизирана или дигитална информација, со модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	J2A
Телеграфија со директен испис	J2B
Факсимил	J2C
Пренос на податоци, далечинско управување	J2D
Еден страничен опсег, потиснат носител, еден канал што содржи аналогна информација:	
Факсимил	J3C
Телефонија	J3E
Телевизија (видео)	J3F
Еден страничен опсег, смалени или променливи нивоа на носителот, еден канал што содржи аналогна информација:	
Телефонија	R3E
Немодулиран носител (за тестирање)	N0N
Фреквенциска модулација (F), фазна модулација (G), квадратурна модулација (D) – емисија во која главниот носител е аголно модулиран:	
Фреквенциска модулација, еден носител што содржи квантизирана или дигитална информација, без употреба на модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	F1A
Телеграфија со директен испис	F1B
Факсимил	F1C
Далечинско управување	F1D
Фреквенциска модулација, еден канал што содржи квантизирана или дигитална информација со модулиран подносител:	
Морзеова телеграфија	F2A
Телеграфија со директен испис	F2B
Факсимил	F2C

Пренос на податоци, далечинско управување	F2D
Фреквенциска модулација, еден канал што содржи аналогна информација:	
Факсимил	F3C
Телефонија	F3E
Телевизија (видео)	F3F
Фреквенциска модулација, сложен состав со еден или повеќе канали што содржат квантизирана или дигитална информација заедно со еден или повеќе канали со аналогна информација:	
Пренос на податоци, далечинско управување	F7D
Телефонија	F7E
Телевизија (видео)	F7F
Комбинација на горе наведените	F7W
Фреквенциска модулација, два или повеќе канали што содржат аналогна информација	
Пренос на податоци, далечинско управување	F8D
Телефонија	F8E
Телевизија (видео)	F8F
Комбинација на горе наведените	F8W
Во аматерска служба може да се употребува и фазна и квадратурна модулација. Во поедини случаи може да се користи фазно или квадратурно модулирана емисија, чиј вид на емисија одговара на фреквенциско модулирана емисија, при што првата основна ознака "F" се заменува со "G", односно со "D" (пр. место F1A ќе биде G1A, место F1A ќе биде D1A и сл.)	

Додаток 3:

ПРИЈАВА

за полагање на радиоаматерски испит

Име и презиме _____

Адреса _____

Место и дата на раѓање _____

Државјанство _____

За која класа полага _____

тел: _____

моб. тел. _____

e-mail: _____

ПОТПИС

Додаток 4:

Врз основа на член 8 став 1 од Правилникот за начинот на полагање на радиоаматерски испит, радиоаматерски класи, технички параметри и други услови за употреба на радиоаматерски станици опрема, - Агенцијата за електронски комуникации издава

ДИПЛОМА

за положен радиоаматерски испит

за _____ класа

Име и презиме _____

Адреса _____

Датум и место на раѓање _____

Стручниот испит го положил пред испитна комисија на Агенцијата за електронски комуникации на ден _____ во _____ .

Испитна комисија:

Носителот на дипломата има право и должност да се придржува кон ограничувањата предвидени со Правилникот за начинот на полагање на радиоаматерски испит, радиоаматерски класи, технички параметри и други услови за употреба на радиоаматерски станици и опрема.

Дипломата е со неограничен рок на важење и не може да се преотстапи на друго лице.

Број _____

Скопје _____

М.П.

Директор

Додаток 5: Сертификат за хармонизиран радиоаматерски испит во рамките на CEPT

**СЕРТИФИКАТ ЗА ХАРМОНИЗИРАН РАДИОАМАТЕРСКИ ИСПИТ (HAREC)
врз основа на CEPT Препораката T/R 61-02**

**HARMONISED AMATEUR RADIO EXAMINATION CERTIFICATE (HAREC)
based on CEPT Recommendation T/R 61-02**

**CERTIFICAT D'EXAMEN RADIOAMATEUR HARMONISE (HAREC)
délivré sur la base de la Recommandation de la CEPT T/R 61-02**

**HARMONISIERTE AMATEURFUNK-PRÜFUNGSBESCHEINIGUNG (HAREC)
nach CEPT Empfehlung T/R 61-02**

1. Агенцијата за електронски комуникации на Република Македонија потврдува дека носителот на овој сертификат успешно го положи радиоаматерскиот испит кој е во согласност со барањата пропишани од Меѓународната унија за телекомуникации (ITU). Положениот испит одговара со испитот опишан во CEPT Препораката T/R 61-02 (HAREC).
2. Agency for Electronic Communications of the country Republic of Macedonia declares herewith that the holder of this certificate has successfully passed an amateur radio examination which fulfils the requirements laid down by the International Telecommunication Union (ITU). The passed examination corresponds to the examination described in CEPT Recommendation T/R 61-02 (HAREC).
3. L'Agence des Communications électronique du pays République de Macédoine certifie que le titulaire du présent certificat a réussi un examen de radioamateur conformément au règlement de l'Union internationale des télécommunications (UIT). L'épreuve en question correspond à l'examen décrit dans la Recommandation CEPT T/R 61-02 (HAREC).
4. Die Agentur für elektronische Kommunikation des Landes Republik Makedonien erklärt hiermit, dass der Inhaber dieser Bescheinigung eine Amateurfunkprüfung erfolgreich abgelegt hat, welche den Erfordernissen entspricht, wie sie von der Internationalen Fernmeldeunion (ITU) festgelegt sind. Die abgelegte Prüfung entspricht der in der CEPT-Empfehlung T/R 61-02 (HAREC) beschriebenen Prüfung.
5. Имател (име и презиме) Holders name Nom du titulaire Name des Inhabers

Дата на раѓање

Date of birth

Date de naissance

Geburtsdatum

6. Официјални барања за информации во врска со овој сертификат треба да се достават до Администрацијата што го издава сертификатот.
Officials requiring information about this certificate should address their enquiries to the issuing national Authority or the issuing Administration indicated below.
Les autorités officielles désirant des informations sur ce document devront adresser leurs demandes à l'Administration ou à l'Autorité nationale compétente mentionnée ci-dessous.
Behörden, die Auskünfte über diese Bescheinigung erhalten möchten, sollten ihre Anfragen an die genannte ausstellende nationale Behörde oder die ausstellende Verwaltung richten.
Адреса/Address/Adresse/Anschrift

Телефон/Telephone/Téléphone/Telefon: _____

Телефакс/Telefax/Téléfax/Telefax: _____

Потпис/Signature/Signature/Unterschrift
Stempel

Печат/Official stamp/Cachet Officiel/Offizieller

(Место и дата на издавање/Place and date of issue/Lieu et date d'émission/Ort und Ausstelldatum)

Додаток 6:

СЕРТИФИКАТ ЗА РАДИОАМАТЕРСКИ ИСПИТ ЗА ПОЧЕТНИЦИ
AMATEUR RADIO NOVICE EXAMINATION CERTIFICATE

1. Агенцијата за електронски комуникации на Република Македонија потврдува дека носителот на овој сертификат успешно го положи радиоаматерскиот испит за почетници кој е во согласност со барањата пропишани од Меѓународната унија за телекомуникации (ITU). Положениот испит одговара со испитот опишан во ERC Report 32.
2. Agency for Electronic Communications of the country Republic of Macedonia declares herewith that the holder of this certificate has successfully passed an amateur radio novice examination which fulfils the requirements laid down by the International Telecommunications Union (ITU). The passed examination corresponds to the examination described in ERC Report 32.
3. L'Agence des Communications électronique du pays République de Macédoine certifie que le titulaire du présent certificat a réussi un examen de radioamateur conformément au règlement de l'Union Internationale des Télécommunications (UIT). L'épreuve en question correspond à l'examen décrit dans le rapport "ERC Report 32".
4. Die Agentur für elektronische Kommunikation des Landes Republik Makedonien erklärt hiermit, daß der Inhaber dieser Bescheinigung eine Amateurfunkprüfung erfolgreich abgelegt hat, welche den Erfordernissen entspricht, wie sie von der Internationalen Fernmeldeunion (ITU) festgelegt sind. Die abgelegte Prüfung entspricht der im ERC Report 32 beschriebenen Prüfung.
5. Официјални барања за информации во врска со овој сертификат треба да се достават до Администрацијата што го издава сертификатот.
6. Officials requiring information about this certificate should address their enquiries to the issuing national Authority or the issuing Administration as indicated above.
7. Les autorités officielles désirant des informations sur ce document devront adresser leurs demandes à l'Autorité nationale compétente mentionnée ci-dessous.
8. Behörden, die Auskünfte über diese Bescheinigung erhalten möchten, sollten ihre Anfragen an die genannte ausstellende nationale Behörde oder die ausstellende Verwaltung richten.
9. Имател (име и презиме) Holders name Nom du titulaire Name des Inhabers

Дата на раѓање	Date of birth	Date de naissance	Geburtsdatum
----------------	---------------	-------------------	--------------

Адреса/Address/Adresse/Anschrift

Телефон/Telephone/Téléphone/Telefon: _____

Телекс/Telex/Télég/Telex: _____

Телефакс/Telefax/Téléfax/Telefax: _____

Потпис
Signature
Signature
Unterschrift

Официјален печат
Official stamp
Cachet officiel
Offizieller Stempel

Кеј Димитар Влахов бр.21
1000 Скопје
Република Македонија
тел.: +389 2 32 89 200
факс: +389 2 32 24 611
contact@aec.mk

ОДОБРЕНИЕ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РАДИОФРЕКВЕНЦИИ ВО РАДИОАМАТЕРСКА СЛУЖБА

AUTHORISATION FOR RADIO FREQUENCIES UTILISATION IN RADIO AMATEUR SERVICE

AMATEURFUNKGENEHMIGUNG ZUR RADIOFREQUENZVERWENDUNG IN DEM AMATEURFUNKDIENST

AUTORISATION POUR L'UTILISATION DE RADIOFRÉQUENCES DANS LE SERVICE D'AMATEUR PAR RADIO

Ова одобрение е издадено врз основа на член 24 и 131 од Законот за електронските комуникации (Службен весник на Република Македонија" број 39/14).

This Authorisation has been granted pursuant to Article 24 and 131 of the Law on Electronic Communications (Official Gazette of the Republic of Macedonia No. 39/14)

Diese Genehmigung wird erteilt auf Grund § 24 und 131 des Gesetz zur elektronischen Kommunikation (Amtsblatt der Republik Makedonien, Nr. 39/14)

La présente autorisation est délivrée en vertu de l'article 24, 131 de la Loi de communication électronique ("Journal officiel de République Macédoine " No.39/14)

Имателот на ова Одобрение има право да користи радиофреквенции во радиоаматерска служба во земјите што ја имаат усвоено препораката на СЕРТ-T/R 61-01, согласно условите и обврските наведени во истата, а во Република Македонија согласно Правилникот за користење на радиофреквенции во аматерска служба.

The holder of this Authorisation has a right to utilise radio frequencies in the radio amateur service in the countries that have adopted the CEPT Recommendation T/R 61-01, respecting the conditions and obligations stated therein, and in the Republic of Macedonia in compliance with Rules on radio frequency utilization in amateur service.

Der Inhaber dieser Genehmigung ist ermächtigt die Amateurfunkstellen in denjenigen Ländern, welche die CEPT-Empfehlung T/R 61-01 angenommen haben, unter den in der Empfehlung genannten Bedingungen und Auflagen zu benutzen, in der Republik Makedonien jedoch im Einklang den Regeln zur Anwendung der Radio-Frequenz im Amateur Dienst

Le titulaire de cette autorisation a le droit d'utiliser les radiofréquences dans le service radio amateur dans les pays qui ont adopté la recommandation T/R 61-01 de CEPT, respectant les conditions et les engagements indiqués dans cette dernière, et dans la République de Macédoine conformément avec les Règles relatives à l'utilisation des fréquences dans le service radio amateur.

Агенција за електронски комуникации
Agency for Electronic Communications
Kej Dimitar Vlahov No.21; 1000 Skopje; Republic of Macedonia
Tel.: + 389 2 3289 200; fax: + 389 2 3224 611
www.aec.mk ; e-mail: contact@aec.mk

Датум на издавање Date of issue / Ausstellungsdatum / Date d'émission	
Важи до Date of expiry / Ablaufdatum / Echéance	
Архивски број Archive number / Nummer / Numéro	
Скопије, Skopje	Мп Mп Seal Директор Director Leiter Le Directeur
Забелешка Note / Anmerkung / Note	

Имател: Authorisation holder / Inhaber / Le titulaire	
Адреса: Address / Anschrift / Adresse	
Место Place / Wohnort / Domicile	Држава Country / Staat / État
Национална класа National class / Nationale Zulassungsklasse / Catégorie nationale	
СЕРТ Класа Class / Klasse / Catégorie	
Повикувачки знак Call sign / Rufzeichen / Indicatif d'appel	
Број на одобрение Assignment number / Zuteilungsnummer / Numéro d'assignation	

5580.

Врз основа на член 131 од Законот за електронските комуникации („Сл. весник на Република Македонија“ број 39/14) и членовите 6, од Правилникот за начинот на полагање на радиоаматерски испит, радиоаматерски класи, технички параметри и други услови за употреба на радиоаматерски станици и опрема („Службен весник на Република Македонија“ број ____/2014), директорот на Агенцијата за електронски комуникации на 5.11.2014 година донесе

ПРОГРАМА
ЗА ПОЛАГАЊЕ НА РАДИОАМАТЕРСКИ ИСПИТ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со Програмата за полагање на радиоаматерски испит се определува задолжителниот дел од испитната програма за:

- а) за А класа согласно СЕРТ препораката - T/R 61-01 (Прилог 1) и
- б) за Р класа согласно ERC извештајот ERC Report 32 (Прилог 2).

II. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 2

Оваа програма - влегува во сила со денот на објавувањето на огласната табла на Агенцијата за електронски комуникации.

По влегувањето во сила Програмата за полагање на радиоаматерски испит - ќе се објави на веб страната на Агенцијата за електронски комуникации.

Бр. 0201-1302/4
5 ноември 2014 година
Скопје

Агенција за електронски
комуникации
Директор,
Роберт Орданоски, с.р.

ПРИЛОГ 1**ИСПИТНА ПРОГРАМА ЗА А КЛАСА****а) ТЕХНИЧКА СОДРЖИНА****1. ЕЛЕКТРИЧНА, ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА И РАДИОКОМУНИКАЦИСКА ТЕОРИЈА**

1. Проводливост
2. Извори на електрицитет
3. Електрично поле
4. Магнетно поле
5. Електромагнетно поле
6. Синусоиден сигнал
7. Несинусоиден сигнал, шум
8. Модулирани сигнали
9. Моќност и енергија
10. Дигитално процесирање на сигналот (DSP)

2. КОМПОНЕНТИ

- 2.1 Отпорник
- 2.2 Кондензатор
- 2.3 Калем (намотка, индуктивност)
- 2.4 Трансформатор (функција и употреба)
- 2.5 Диода
- 2.6 Транзистор
- 2.7 Температурна дисипација
- 2.8 Разно

3. ЕЛЕКТРИЧНИ КОЛА

- 3.1 Комбинација на компоненти
- 3.2 Филтер
- 3.3. Напојување
- 3.4 Засилувач
- 3.5 Детектор
- 3.6 Осцилатор
- 3.7 Фазно затворена јамка (PLL)
- 3.8 Дискретни временски сигнали и системи (DSP – системи)

4. ПРИЕМНИЦИ

- 4.1 Типови
- 4.2 Блок дијаграми
- 4.3 Функција и работа на следните склопови
- 4.4 Карактеристики на приемникот

5. ПРЕДАВАТЕЛИ

- 5.1 Типови
- 5.2 Блок дијаграми
- 5.3 Функција и работа на следните склопови
- 5.4 Карактеристики на предавателот

6. АНТЕНИ И ПРЕНОСНИ ЛИНИИ

- 6.1 Типови антени
- 6.2 Карактеристики на антени
- 6.3 Преносни линии

7. ПРОПАГАЦИЈА**8. МЕРЕЊА**

- 8.1 Спроведување на мерења
- 8.2 Мерни инструменти

9. ИНТЕРФЕРЕНЦИЈА И ИМУНИТЕТ

- 9.1 Итерференција во електронски уреди
- 9.2 Причини за интерференција во електронски уреди
- 9.2 Мерки за заштита од интерференција

10. ЗАШТИТА**б) МАКЕДОНСКИ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ ОПЕРАТИВНИ ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ**

- 1. Фонетска азбука
- 2. Q – код
- 3. Оперативни кратенки
- 4. Меѓународни знаци за опасност, сообраќај во итни случаи и комуникација во случај на природни непогоди
- 5. Повикувачки знаци
- 6. IARU- фреквенциски планови
- 7. Општествена одговорност и оперативни процедури

в) МАКЕДОНСКА И МЕЃУНАРОДНА РЕГУЛАТИВА РЕЛЕВАНТНА ЗА АМАТЕРСКА СЛУЖБА И АМАТЕРСКА САТЕЛИТСКА СЛУЖБА

- 1. ITU Радио регулатива (Radio Regulations)
- 2. CEPT регулатива
- 3. Македонски закони, регулатива и услови за добивање одобрение.

ДЕТАЛНА ИСПИТНА ПРОГРАМА ЗА А КЛАСА**а) ТЕХНИЧКА СОДРЖИНА****ДЕЛ 1****1. ЕЛЕКТРИЧНА, ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА И РАДИОКОМУНИКАЦИСКА ТЕОРИЈА****1.1 Проводливост**

- Проводник, полупроводник и изолатор
- Струја, напон и отпор
- Омов закон $[E = I \cdot R]$
- Кирхофови закони
- Електрична моќност $[P = E \cdot I]$
- Единица ват
- Електрична енергија $[W = P \cdot t]$
- Капацитет на батеријата (ампер/час)

1.2 Електрични извори

- Напон на изворот, (електромоторна сила), кратка врска, внатрешна отпорност и напонско поврзување
- Сериско и паралелно поврзување на изворот на напон

1.3 Електрично поле

- Јачина на електричното поле
- Единица (волт/ампер)
- Заштита од електрично поле

1.4 Магнетно поле

- Магнетно поле во простор
- Заштита од магнетно поле

1.5 Електромагнетно поле

- Радио бранови како електромагнетни бранови
- Брзина на простирање, и нејзина зависност од фреквенцијата и брановата должина $[v = f \cdot \lambda]$
- Поларизација

1.6 Синусоиден сигнал

- Графичко претставување во време
- Моментна вредност ($U_{\max}$), амплитуда $[E_{\max}]$, ефективна вредност и

средна вредност $\left[U_{eff} = \frac{U_{\max}}{\sqrt{2}} \right]$

- Период и времетраење на период
- Фреквенција
- Единица Херц
- Фазна разлика

1.7 Несинесуиден сигнал

- Аудио сигнал
- Рамен бран
- Графичко претставување во време
- D.C. Напонска компонента, фундаментален бран и хармоници
- Шум [$P_N = kTB$] (термички шум на приемникот, опсег на шум, густина на шум, моќност на шумот во опсегот на приемникот)

1.8 Модулирани сигнали

- CW
- Амплитудна модулација
- Фазна модулација, фреквентна модулација и (SSB модулација) едно странична модулација
- Девијација на фреквенцијата и модулационен индекс $\left[m = \frac{\Delta F}{f_{\text{mod}}} \right]$
- Носител, странични опсези и широчина на опсег
- CW спектар, AM, SSB и FM сигнали (графичка презентација)
- Дигитални модулатии: FSK, 2-PSK, 4-PSK, QAM
- Дигитална модулација: бит во секунда, (bit rate), симболи (Baud rate) и широчина на опсег
- CRC и ретрансмисија, пакет радио, проследување погрешна конекција

1.9. Моќност и енергија

- Моќност на синусиоден сигнал $\left[P = i^2 \cdot R; P = \frac{u^2}{R}; u = U_{\text{eff}}; i = I_{\text{eff}} \right]$
- Однос моќност /децибел што одговара на 0 dB, 3 dB, 6 dB, 10 dB и 20 dB (both positive and negative)
- Однос на влезно излезна моќност во dB за сервиско поврзување на засилувачи и/или атенуатори
- Максимална пренесена моќност
- Однос меѓу влезна и излезна моќност и степен на искористување $\left[\eta = \frac{P_{\text{out}}}{P_{\text{in}}} \cdot 100 \% \right]$
- Врвна моќност на обвојницата на предавателот (Peak envelope power) p.e.p.

1.10 Процесирање на дигитални сигнали (DSP)

- (Sampling) одбирање и квантизација
- Минимално потребно одбирање (nyquist frequency)
- Convolution (временски домен, фреквенциски домен, графичка презентација)
- Филтрирање, реконструирано филтрирање
- Adc / dac

ДЕЛ 2

2. КОМПОНЕНТИ

2.1 Отпорник

- Мерна единица Ом (ohm)
- Отпорност
- Струјно – напонска карактеристика
- Дисипација на моќност

2.2 Кондензатор

- Капацитет
- Мерна единица фарад
- Релација меѓу капацитет, димензии и диелектрик (само квалитативен третман)
- Реактанса $\left[X_c = \frac{1}{2\pi f \cdot C} \right]$
- Фазна релација меѓу напон и струја

2.3 Калем (намотка)

- Самоиндукција
- Мерна единица Хенри
- Ефект од бројот на намотките, дијаметарот, должината и јадрото на материјалот во индукцијата
- Реактанса
- $[X_L = 2\pi f \cdot L]$
- Фазна релација меѓу напон и струја
- Q – Фактор

2.4 Трансформатор (функција и работа)

- Идеален трансформатор ($P_{prim} = P_{sec}$)
- Релација меѓу број на намотки и напонот и струјата:
- Однос меѓу напони $\left[\frac{u_{sec}}{u_{prim}} = \frac{n_{sec}}{n_{prim}} \right]$
- Однос меѓу струи $\left[\frac{i_{sec}}{i_{prim}} = \frac{n_{sec}}{n_{prim}} \right]$
- Импенданса (impedansa ratio)
- Трансформатори

2.5 Диода

- Работа и прикажување на диода
- Исправувач диода, зенер диода, ЛЕД диода, напонски променлива и варикап диода
- Инверзен напон и струја

2.6 Транзистор

- PNP и NPN транзистор
- Фактор на засилување
- Транзистор со ефект на поле, биполарен транзистор (voltage vs. Current driven)
- Транзистор со:
 - заеднички емитер (шема)
 - заедничка база
 - заеднички колектор
 - влезна и излезна импеданса во заеднички споеви

2.7 Разно

- Едноставни термоелектронски направи (ламби)
- Напони и импеданси во електронски лампи со висока моќност, трансформација на импеданса
- Едноставни интегрирани кола

ДЕЛ 3**3. ЕЛЕКТРИЧНИ КОЛА****3.1 Комбинација на компоненти**

- Сериско и паралелно поврзување на отпорници, намотки, кондензатори, трансформатори и диоди
- Струја и напон во овие кола
- Однесување на реален (не идеален) отпорник, кондензатор и индуктивен елемент на високи фреквенции

3.2 Филтер

- Сериско и паралелно поставување на склопот (колото)
- Импеданса
- Фреквенциска карактеристика

$$\left[f = \frac{1}{2\pi\sqrt{LC}} \right]$$

- Резонантна фреквенција

$$\left[Q = \frac{2\pi f \cdot L}{R_s}; Q = \frac{R_p}{2\pi f \cdot L}; Q = \frac{f_{res}}{B} \right]$$

- Фактор на подесеното коло
- Пропусен опсег
- Филтер пропусник на опсег на фреквенции (банд-пас филтер)
- Нископропусни, високопропусни, банд – пас и банд – стоп филтери (филтер непропусник на опсег) поставени како пасивни елементи
- Фреквентен распон (ширина на фреквенцискиот опсег)
- Рi – филтер и Т – филтер
- Кварцно кристален
- Ефекти од реални (не идеални) компоненти)
- Дигитални филтри (види секции 1.10 и 3.8)

3.3 Напојување

- Кола со полубраново и браново исправување и грец исправувач
- Кола за израмнување на напонот
- Стабилизирани кола во ниско напонско напојување
- Прекинувачко напојување (Switching mode), изолација и EMC

3.4 Засилувач

- Ниско фреквентен и високо фреквентен засилувач
- Добивка
- Засилувачки фактор
- Амплитудно – фреквентна карактеристика и пропусен опсег
- Класа А, А/В, В и С
- Хармоници и нелинеарни дисторзии, презасилен засилувачки степен

3.5 Детектор

- АМ детектори
- Диоден детектор
- Продукт детектори и осцилатори со избивање
- FM детектори

3.6 Осцилатор

- повратна врска (сакани и несакани осцилации)
- Фактор на делување на фреквенцијата и услови за фреквенциска стабилност неопходна за осцилирање
- С осцилатор
- Кристален осцилатор, овертон осцилатор
- Напонски контролиран осцилатор (VCO)
- Фазен шум

3.7 Фазно затворена јамка (PLL)

- Контролирана јамка со фазно компониран склоп
- Фреквенциска синтеза со програмибилен разделник во повратна спрега

Процесирање на дигитални сигнали (DSP системи)

- FIR и IIR филтер топологии
- Фуриева трансформација (DFT; FFT, графичка презентација)
- Директна дигитална синтеза

ДЕЛ 4**4. ПРИЕМНИЦИ****4.1 Типови приемници**

- Единичен и двоен суперхетеродински приемник
- Приемник со директно мешање

4.2 Блок дијаграми

- CW приемник ((A1A)
- АМ приемник (A3E)
- SSB приемник со потиснат носител (J3E)
- FM приемник (F3E)

4.3 Функција и начин на работа на следните склопови (Само блок дијаграми)

- Високо фреквентен засилувач (HF засилувач)
- Осцилатор (фиксен и променлив)
- Мешач
- Меѓуфреквентен засилувач
- Лимитер
- Детектор, вклучувајќи продукт детектор
- Аудио засилувач
- Автоматска контрола на засилување
- S- метар
- Пригушувач на шум (Squelch)

4.4 Карактеристики на приемници (едноставен опис)

- Соседен канал
- Селективност
- Осетливост, шум на приемникот, noise figure
- Стабилност
- Огледални фреквенции
- Desensitization / блокирање
- Интермодулација; вкрстена модулација
- Реципрочно мешање (фазен шум)

ДЕЛ 5**5. ПРЕДАВАТЕЛИ****5.1 Типови**

- Предаватели со или без фреквентно претварање

5.2 Блок дијаграми

- CW предавател (A1A)
- SSB предавател со потиснат носител за телефонија (J3E)
- FM предавател со аудио сигнална модулација на VCO на PLL (F3E)

5.3 Функција и работа на следните склопови (Само блок дијаграми)

- Мешач
- Осцилатор
- Бафер (buffer)
- Драјвер (побуда)
- Фреквентен умножувач
- Излезен степен
- Излезен филтер
- Фреквентен модулатор
- SSB модулатор
- Фазен модулатор
- Кристален филтер

5.4 Карактеристики на предавателот

- Фреквентна стабилност
- RF пропусен опсег
- Странични опсези
- Аудио-фреквенциски опсег
- Не-линеарност (хармоници и интермодулациска дисторзија)
- Излезна импеданса
- Излезна моќност
- Ефикасност, корисно дејство
- Фреквентна девијација
- Модулационен индекс
- CW клуч телеграфско типкање (кликс и чирпс)
- SSB премодулација и попрскување (splatter)
- Споредна RF (високо фрекветни) зрачења
- Внатрешни зрачења (во кабинетот)
- Фазен шум

ДЕЛ 6

6. АНТЕНИ И ПРЕНОСНИ ЛИНИИ

6.1 Типови на антени

- Централно напојувана полубранова антена
- Полубранова антена со напојување на едниот крај
- Свиткан дипол
- $\frac{1}{4}$ бранова вертикална антена (GP)
- Антена со додатни паразитни елементи (ЈАГИ)
- Параболична антена
- Дипол за повеќе опсези (трап дипол)

6.2 Карактеристики на антена

- Струјно напонско пренесување
- Импеданса во точката на напојување
- Капацитивна или индукативна импеданса на нерезонатна антена
- Поларизација
- Антенска насоченост, коефициент и добивка
- Зона на покривање
- Ефективна израчена моќност (ERP, EIRP)
- Однос напред – назад
- Хоризонтален и вертикален дијаграм на зрачење

6.3 Преносни линии

- Паралелен вод
- Коаксијален кабел
- Брановод
- Карактеристична импеданса Z_0
- Брзина на пренос
- Стојни бранови (SWR)
- Губитоци
- Балон трансформатор
- $\frac{1}{4}$ бранов трансформатор на импедансата
- Склопови за подесување на антената (само Р и Т конфигурација)

ДЕЛ 7

7. ПРОПАГАЦИЈА

- Слабеење на сигналот, однос сигнал шум
- Линија на видливост (слободна пропагација во вселената)
- Јоносферски слоеви
- Критични фреквенции
- Влијание на сонцето на јоносферата
- Максимум употреблива фреквенција
- Површинско и просторно простирање, агол на простирање и скокање на растојанија
- Повеќестрано прекршување во јоносферско простирање
- Фединг
- Тропосфера (проводливост и рефлексција)
- Влијание на висината на антените за далечината на покривањето (радио хоризонт)
- Температурна инверзија
- Споредна Е-рефлексција
- Поларна рефлексција
- Метеорска рефлексција
- Рефлексии од месечината
- Атмосферски шум (од грмотевици)
- Шум од галаксијата
- Шум на Земјата (термички)
- Основи за планирање на пропагација (link budget):
- доминантен извор на шум (шум во опсегот спрема шум во приемникот)
- минимален однос сигнал/шум
- минимална моќност на приемниот сигнал
- загуби
- добивка на антената, загуби во преносните линии
- минимална моќност на предавателот

ДЕЛ 8**8. МЕРЕЊА****8.1 Мерење на:**

- Прав (DC) и наизменичен (AC) напон и струја
- Грешки при мерењата:
 - влијание на фреквенција
 - влијание на брановите
 - влијание на внатрешниот отпор на мерниот инструмент
- Отпорност
- DC и RF моќност (средна моќност и врвна моќност, анvelopa на моќноста)
- Однос на стојни бранови
- Бранова форма на анvelopата на RF сигналот
- Фреквенција
- Резонантна фреквенција

8.2 Мерни инструменти

- Мерења со употреба на:
 - Универзален инструмент (дигитален и аналоген)
 - Мерач на моќност (Rf-power meter)
 - SWR метар (мерач на рефлексija)
 - Сигнал генератор
 - Мерач на фреквенции (counter)
 - Осцилоскоп
 - Анализатор на спектар

ДЕЛ 9**9. ИНТЕРФЕРЕНЦИЈА И ИМУНИТЕТ****9.1 Интерференција во електронски уреди**

- Блокирање
- Пречки во корисниот сигнал
- Интермодулација
- Детекција во аудио електрични кола

9.2 Причини за интерференција во електронски уреди

- Електромагнетно поле во предавателот
- Паразитни зрачења на предавателот (паразитно зрачење, хармоници)
- Несакани влијанија во уредите:
 - преку антенскиот влез (индуциран напон, влезна селективност)
 - преку други спојни линии
 - од директно зрачење

9.3 Мерки за заштита од интерференција

Мерки за заштита и елиминирање на ефекти од интерференција:

- филтрирање
- раздвојување
- заштита (оклопување)

ДЕЛ 10**10. ЗАШТИТА**

- Човечко тело
- Главен извор за напојување со електрична енергија
- Висок напон
- Искрење

б) МАКЕДОНСКИ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ ПРОЦЕДУРИ И ПРАВИЛА ЗА РАБОТА**ДЕЛ 1****1. ФОНЕТСКИ АЛФАБЕТ**

A = Alpha	J = Juliet	S = Siera
B = Bravo	K = Kilo	T = Tango
C = Charlie	L = Lima	U = Uniform
D = Delta	M = Mike	V = Victor
E = Echo	N = Novembar	W = Whiskey
F = Foxtrot	O = Oscar	X = X-ray
G = Golf	P = Papa	Y = Yankee
H = Hotel	Q = Quebeck	Z = Zulu
I = India	R = Romeo	

ДЕЛ 2**2. Q – КОД (кратенки)**

<u>Код</u>	<u>Прашање</u>	<u>Одговор</u>
QRK	Каква е разбирливоста на моите сигнали?	Разбирливоста на моите сигнали е..
QRM	Дали имате пречки од други радиостаници?	Имам пречки од
QRN	Дали имате атмосферски пречки?	Имам атмосферски пречки
QRO	Дали да ја зголемам моќноста на предавателот?	Зголеми ја моќноста на предавателот
QRP	Дали да ја намалам моќноста на предавателот?	Намали ја моќноста на предавателот
QRT	Дали да престанам со предавање?	Престани со предавање
QRZ	Кој ме повикува?	Те повикува...
QRV	Дали си подготвен?	Подготвен сум
QSB	Дали опаѓа нивото на мојот сигнал?	Твојот сигнал опаѓа
QSL	Дали го потврдувате приемот?	Го потврдувам приемот
QSO	Можете ли директно да комуницирате со?	Можам да комуницирам директно со ...
QSY	Дали може да предавам на друга фреквенција?	Промени ја предавателната фреквенција
QRX	Кога може повторно да ме повикате?	Ке те повикам повторно во...часот на .. kHz (или MHz)
QTH	Која е вашата позиција во географска широчина и должина (latitude/longitude) или на друг начин?	Мојата позиција егеографска широчинадолжина...

ДЕЛ 3**3. КРАТЕНКИ КОИ СЕ УПОТРЕБУВААТ ВО АМАТЕРСКА СЛУЖБА**

BK	Сигнал употребуван за предавање со прекин
CQ	Општ повик за сите радиостаници
CW	Континуиран бран
DE	Од, се користи за одвојување на повикувачки знак од повикувачка станица
K	Повик за предавање
MSG	Порака
PSE	Молам
RST	Разбирливост, јачина на сигналот, тон-рапорт
R	Прием
RX	Приемник
TX	Предавател
UR	Ваш

ДЕЛ 4**4. МЕЃУНАРОДНИ ЗНАЦИ ЗА ПОВИК ВО СЛУЧАЈ НА НЕСРЕЌА, СООБРАЌАЈ ВО ИТНИ СЛУЧАИ И КОМУНИКАЦИЈА ВО СЛУЧАЈ НА ПРИРОДНИ НЕПОГОДИ**

Знаци во случај на несреќа:

- радиотелеграфија ...---... (SOS)
- радиотелефонија * MAYDAY*
- меѓународна употреба на на аматерска станица во случај на природни непогоди (несреќи)
- фреквенциски опсези наменети за аматерска и аматерска сателитска служба

ДЕЛ 5**5. ПОВИКУВАЧКИ ЗНАЦИ**

- Идентификација на аматерска станица
- Употреба на повикувачки знаци
- Составување на повикувачки знаци
- Национални префикси

ДЕЛ 6**6. IARY ПЛАНИРАНИ ОПСЕЗИ**

- IARY планирани опсези
- Намена

ДЕЛ 7

7.1 ОДГОВОРНОСТ НА РАДИОАМАТЕРОТ ЗА НЕГОВАТА РАБОТА

7.2 ПРОЦЕДУРИ ЗА РАБОТА

в) МАКЕДОНСКА И МЕЃУНАРОДНА РЕГУЛАТИВА РЕЛЕВАНТНА ЗА АМАТЕРСКА И АМАТЕРСКА САТЕЛИТСКА СЛУЖБА

ДЕЛ 1

1. ITU РАДИО РЕГУЛАТИВА

- Дефиниција на аматерска и аматерска сателитска служба
- Дефиниција на аматерска станица
- Член S 25 од Radio Regulations (RR)
- Статус на аматерска и аматерска сателитска служба
- ITU Радио региони

ДЕЛ 2

2. СЕРТ РЕГУЛАТИВА

- Препорака T/R 61-01
- Привремена работа на аматерска станица во СЕРТ земји
- Привремена работа на аматерска станица во земји што не се во СЕРТ но партиципираат во T/R 61-01 системот

ДЕЛ 3

3. МАКЕДОНСКИ ЗАКОНИ, РЕГУЛАТИВА И УСЛОВИ ЗА ДОБИВАЊЕ ОДОБРЕНИЕ

- Македонски закони
- Регулатива и услови за добивање одобрение
- Приказ на знаење за водење на дневник за работа
 - чување на дневник за работа
 - примена
 - запишување на податоци

ПРИЛОГ 2:**ИСПИТНА ПРОГРАМА ЗА Р КЛАСА****а) ТЕХНИЧКА СОДРЖИНА****1. ЕЛЕКТРИЧНА, ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА И РАДИОКОМУНИКАЦИСКА ТЕОРИЈА**

Проводливост
Извори на електрицитет
Радио бранови
Аудио и дигитални сигнали
Модулирани сигнали
Моќност

2. КОМПОНЕНТИ

- 2.1 Отпорник
- 2.2 Кондензатор
- 2.3 Калем
- 2.4 Трансформатор (функција и употреба)
- 2.5 Диода
- 2.6 Транзистор
- 2.7 Кола за подесување

3. ЕЛЕКТРИЧНИ КОЛА

- 3.1 Филтри

4. ПРИЕМНИЦИ

- 4.1 Типови
- 4.2 Блок дијаграми
- 4.3 Начин на работа и функција

5. ПРЕДАВАТЕЛИ

- 5.1 Блок дијаграми
- 5.2 Начин на работа и функција
- 5.3 Карактеристики на предавателот

6. АНТЕНИ И ПРЕНОСНИ ЛИНИИ

- 6.1 Типови антени (физичка конструкција, насоченост и поларизација)
- 6.2 Методи на напојување на антени
- 6.3 Упарување

7. ФРЕКВЕНЦИСКИ СПЕКТАР И ПРОПАГАЦИЈА**8. МЕРЕЊА**

- 8.1 Спроведување на мерења
- 8.2 Мерни инструменти

9. ИНТЕРФЕРЕНЦИЈА И ИМУНИТЕТ

- 9.1 Итерференција во електронски уреди
- 9.2 Причини за интерференција во електронски уреди
- 9.3 Мерки за заштита од интерференција

10. ЗАШТИТА

- 10.1 Човечко тело
- 10.2 Напојување од електрична мрежа
- 10.3 Опасности
- 10.4 Грмење

б) МАКЕДОНСКИ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ ОПЕРАТИВНИ ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ

- 1. Фонетска азбука
- 2. Q – код
- 3. Оперативни кратенки што се користат во аматерска служба
- 4. Повикувачки знаци

в) МАКЕДОНСКА И МЕЃУНАРОДНА РЕГУЛАТИВА РЕЛЕВАНТНА ЗА АМАТЕРСКА СЛУЖБА И АМАТЕРСКА САТЕЛИТСКА

- 1. ITU Радио регулатива
- 2. СЕРТ регулатива
- 3. Македонски закони, регулатива и услови за добивање одобрение.

ДЕТАЛНА ИСПИТНА ПРОГРАМА ЗА Р КЛАСА

а) **ТЕХНИЧКА СОДРЖИНА**

ДЕЛ 1

1. **ЕЛЕКТРИЧНА, ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА И РАДИОКОМУНИКАЦИСКА ТЕОРИЈА**

1.1 **Проводливост**

- Проводник, полупроводник и изолатор
- Струја, напон и отпор
- Единици ампер, волт и ом
- Омов закон $[E = I \cdot R]$
- Електрична моќност $[P = E \cdot I]$
- Единица ват

1.2 **Електрични извори**

- Батерија и напојување од електрична мрежа

1.3 **Радио бранови**

- Радио бран како електромагнетен бран
- Брзина на пропагација и врска со фреквенција и бранова должина
- Поларизација
- Фреквенција
- Единица Херц

1.4 **Аудио и дигитални сигнали**

- Аудио сигнали
- Дигитални сигнали

1.5 **Модулирани сигнали**

Предности и мани на:

- Амплитудна модулација
- Модулација со еден бочен опсег
- Фреквенциска модулација
- Носител, странични опсези и широчина на опсег

1.6 **Моќност**

- Еднонасочна влезна моќност и излезна радиофреквенциска моќност

ДЕЛ 2**2. КОМПОНЕНТИ****2.1 Отпорник**

- Отпорност
- Мерна единица Ом (ohm)
- Дисипирана моќност
- Означување со бои
- Отпорници во сериска и паралелна врска

2.2 Кондензатор

- Капацитет
- Мерна единица фарад
- Користење на константни и променливи кондензатори: воздушни, мика, пластични, керамички и електролитски кондензатори
- Кондензатори во паралелна врска

2.3 Калем (намотка)

- Мерна единица Хенри

2.4 Трансформатори (функција и работа)

- Трансформатори (функција)

2.5 Диода

- Користење и примена на диода
- Исправувач диода, зенер диода

2.6 Транзистор

- Знаење дека транзисторот може да се користи како засилувач или осцилатор

2.7 Кола за подесување

- Функција на сериски и паралелни подесувачки кола

ДЕЛ 3**3. ЕЛЕКТРИЧНИ КОЛА****3.1 Филтри**

- Нископропусни, високопропусни, банд – пас и банд – стоп филтри (користење и примена)

ДЕЛ 4**4. ПРИЕМНИЦИ****4.1 Типови приемници**

- Единичен суперхетеродински приемник
- Приемник со директно мешање

4.2 Блок дијаграми

- CW приемник ((A1A)
- AM приемник (A3E)
- SSB приемник (J3E)
- FM приемник (F3E)

4.3 Функција и начин на работа на следните степени (само блок дијаграм)

- Високо фреквентен (HF) засилувач
- Осцилатор (фиксен и променлив)
- Мешач
- Меѓуфреквентен засилувач
- Детектор
- Oscillator so izbivawe (BFO)
- Нискофреквентен (LF) засилувач
- Напојување
- Пригушувач на шум (Squelch) (само намена)

ДЕЛ 5**5. ПРЕДАВАТЕЛИ****5.1 Блок дијаграми**

- CW – Предавател (A1A)
- SSB – предавател (J3E)
- FM – предавател (F3E)

5.2 Функција и работа на следните степени (само блок дијаграми)

- Мешач
- Осцилатор (кристален и VFO)
- Бафер (buffer)
- Драјвер (побуда)
- Фреквентен умножувач
- Излезен степен
- Излезен филтер (пи-филтер)
- Фреквенциски модулатор
- Фреквенциски модулатор
- SSB модулатор
- Напојување

5.3 Карактеристики на предавателот (едноставен опис)

- Фреквенциска стабилност
- RF пропусен опсег
- Странични опсези
- Излезна моќност
- Споредна емисија и хармоници

ДЕЛ 6**6. АНТЕНИ И ПРЕНОСНИ ЛИНИИ****6.1 Типови антени (физичка конструкција, насоченост и поларизација)**

- Централно напојувана полубранова антена
- Антена со напојување на едниот крај
- $\frac{1}{4}$ бранова вертикална антена (ГП)
- Антена со парзитни елементи (ЈАГИ)
- Израчена моќност [ERP, EIRP]

6.2 Методи на напојување на антени

- Коаксијален кабел и паралелен вод
- Предности и мани
- Конструкција и користење

6.3 Упарување

- Склопови за подесување на антената (само намена)

ДЕЛ 7**7. ФРЕКВЕНЦИСКИ СПЕКТАР И ПРОПАГАЦИЈА**

- Јоносферски слоеви
- Влијание на јоносферски слоеви врз HF пропација
- Фединг
- Тропосфера
- Влијание на временски услови врз VHF/UHF пропација
- Сончеви циклуси и влијание врз комуникации
- HF, VHF, UHF опсези
- Врска помеѓу фреквенција и бранова должина

ДЕЛ 8**8. Мерења****8.1 Вршење на мерења**

Мерење на:

- еднонасочен и наизменичен напон
- еднонасочна и наизменична струја
- Отпорност
- Фреквенција

8.2 Мерни инструменти

Мерења со употреба на:

- AVO метар (дигитален и аналоген)
- SWR метар (мерач на рефлексивност)
- Мерач на абсорпција на бранови
- Вештачко оптоварување

ДЕЛ 9**9. ИНТЕРФЕРЕНЦИЈА И ИМУНИТЕТ****9.1 Итерференција во електронска опрема**

- Интерференција со посакуван сигнал (TV, VHF и радиодифузија)
- Интерференција со аудио системи

9.2 Причини за пречките во електронските уреди

- Споредни зрачења на предавател (паразитни зрачења, хармоници)
- Несакано влијание на опремата:
 - Преку антенски влез на приемник
 - Преку други патишта (електрична мрежа, звучници и кабли)
 - Преку директно зрачење

9.3 Мерки за заштита од интерференција

Мерки за превенција и минимизирање на интерференција:

- Филтрирање кај аматерска станица
- Филтрирање кај интерферирана опрема
- Одвојување
- Оклопување
- Сепарација на предавателни и TV антени
- Избегнување на користење на антена со напојување на едниот крај
- Минимална моќност
- Добро RF заземјување
- Социјални ефекти (добри релации со соседите)

ДЕЛ 10**10 ЗАШТИТА****10.1 Човечко тело**

- Последици од електричен удар
- Предострожност од електричен удар

10.2 Напојување од електрична мрежа

- Разлика помеѓу линии, нула и заземјување (означување со бои)
- Важност на добри заземјувачки врски
- Брзи и спори осигурувачи, вредности на осигурувачи

10.3 Опасности

- Висок напон
- Наполнети кондензатори

10.4 Грмење

- Опасност
- Заштита
- Заземјување на опрема

б) МАКЕДОНСКИ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ ПРОЦЕДУРИ И ПРАВИЛА ЗА РАБОТА

ДЕЛ 1**1. ФОНЕТСКИ АЛФАБЕТ**

A = Alpha	J = Juliet	S = Siera
B = Bravo	K = Kilo	T = Tango
C = Charlie	L = Lima	U = Uniform
D = Delta	M = Mike	V = Victor
E = Echo	N = Novembar	W = Whiskey
F = Foxtrot	O = Oscar	X = X-ray
G = Golf	P = Papa	Y = Yankee
H = Hotel	Q = Quebec	Z = Zulu
I = India	R = Romeo	

ДЕЛ 2**2. Q – КОД (кратенки)**

<u>Код</u>	<u>Прашање</u>	<u>Одговор</u>
QRK	Каква е разбирливоста на моите сигнали?	Разбирливоста на моите сигнали е..
QRM	Дали имате пречки од други радиостаници?	Имам пречки од
QRN	Дали имате атмосферски пречки?	Имам атмосферски пречки
QRO	Дали да ја зголемам моќноста на предавателот?	Зголеми ја моќноста на предавателот
QRP	Дали да ја намалам моќноста на предавателот?	Намали ја моќноста на предавателот
QRT	Дали да престанам со предавање?	Престани со предавање
QRZ	Кој ме повикува?	Те повикува...
QRV	Дали си подготвен?	Подготвен сум
QSB	Дали опаѓа нивото на мојот сигнал?	Твојот сигнал опаѓа
QSL	Дали го потврдувате приемот?	Го потврдувам приемот
QSO	Можете ли директно да комуницирате со?	Можам да комуницирам директно со ...
QSY	Дали може да предавам на друга фреквенција?	Промени ја предавателната фреквенција
QRX	Кога може повторно да ме повикате?	Ке те повикам повторно во...часот на .. kHz (или MHz)
QTH	Која е вашата позиција во географска широчина и должина (latitude/longitude) или на друг начин?	Мојата позиција егеографска широчинадолжина...

ДЕЛ 3**3. КРАТЕНКИ КОИ СЕ УПОТРЕБУВААТ ВО АМАТЕРСКА СЛУЖБА**

BK	Сигнал употребуван за предавање со прекин
CQ	Општ повик за сите радиостаници
CW	Континуиран бран
DE	Од, се користи за одвојување на повикувачки знак од повикувачка станица
K	Повик за предавање
MSG	Порака
PSE	Молам
RST	Разбирливост, јачина на сигналот, тон-рапорт
R	Прием
RX	Приемник
TX	Предавател
UR	Ваш

ДЕЛ 4**4. Повикувачки знаци**

- Идентификација на аматерска станица
- Употреба на повикувачки знак
- Составување на повикувачки знаци
- Национални префикси

**в) МАКЕДОНСКА И МЕЃУНАРОДНА РЕГУЛАТИВА РЕЛЕВАНТНА ЗА
АМАТЕРСКА И АМАТЕРСКА САТЕЛИТСКА СЛУЖБА****ДЕЛ 1****1. ITU Радио регулатива**

- Дефиниција на аматерска и аматерска сателитска служба
- Дефиниција на аматерска станица
- Член 25 од Радио регулатива (RR)
- Статус на аматерска и аматерска сателитска служба
- ITU Радио региони

ДЕЛ 2**2. СЕРТ Регулотива**

- ЕСС Препорака (05)06
- Привремена работа на аматерска станица во СЕРТ земји
- Привремена работа на аматерска станица во земји што не се членки на СЕРТ но партиципираат во СЕРТ Novice Radio Amateur Licensing системот

ДЕЛ 3**3. Македонски закони, регулатива и услови за добивање одобрение**

- Македонски закони
- Регулотива и услови за добивање одобрение
- Приказ на знаење за водење на дневник за работа
- Чување на дневник за работа
- Примена на дневник за работа
- Запишани податоци во дневник за работа

**АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ
МЕДИУМСКИ УСЛУГИ**

5581.

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 8 и член 20 став 1 алинеја 11, во врска со член 92 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14) и член 15 став 1 алинеја 7 и член 39 став 1 алинеја 3 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги бр. 01-4351/1 од 29.8.2014 година, а во согласност со Заклучокот на Советот на Агенцијата бр.02-5903/3 од 4.12.2014 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 20-та седница одржана на 4.12.2014 година, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ОБВРСКИТЕ ЗА ЕМИТУВАЊЕ ИЗВОРНО СОЗДАДЕНА ПРОГРАМА, МУЗИКА, ДОКУМЕНТАРНА
И ИГРАНА ПРОГРАМА**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет на Правилникот

Со овој Правилник се пропишува начинот на примена на одредбите од член 92 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, во поглед на обврските на радиодифузерите за емитување изворно создадена програма во Република Македонија на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во Република Македонија, за емитување инструментална, вокална и/или вокално-инструментална музика и за производство и емитување домашна документарна и играна програма.

Член 2

Дефиниции

Одделни изрази употребени во овој Правилник го имаат следново значење:

- Изворно создадена програма во Република Македонија на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во Република Македонија (понатаму во текстот: изворно создадена програма) е програма создадена од даватели на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и независни продуценти основани во Република Македонија во која говорот изворно се емитува на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во РМ, како и програмите кои се дела на аудиовизуелното културно наследство во РМ;

- Дела на аудиовизуелното културно наследство на РМ се аудио-визуелни добра и фонотечни добра кои претставуваат културно наследство на РМ и кои се наменети за јавно прикажување;

- Програма од сопствено производство е радио или телевизиска програма создадена по иницијатива и во организација на самиот радиодифузер, програма нарачана од радиодифузерот (нарачана продукција) или произведена во копродукција.

II. ИЗВОРНО СОЗДАДЕНА ПРОГРАМА

Член 3

Што не се смета за изворно создадена програма

Според производството, изворно создадената програма може да биде од сопствено производство на радиодифузерот или создадена од други радиодифузери или од независни продуценти основани во Република Македонија.

Во изворно создадена програма влегуваат сите видови програми емитувани од радиодифузерот, освен вестите или радио и телевизиските дневници; преносите или снимките од седниците на органите на власт; преносите или снимките од општествено-политички настани; програмите со хороскоп, тарот, јасновидци или толкување соншта; музичките спотови, и содржините што не подлежат на класификација утврдени во точка 17 од Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми¹ (аудиовизуелни и аудио комерцијални комуникации; објави на радиодифузерот во врска со неговите сопствени програми; соопштенија од јавен интерес; апели за добротворни цели; интермецо; верски програми, служби и проповеди; програми за физичка култура и рекреација; и најавни и одјавни шпици, цинглови и авизо).

Член 4

Јазик на кој се исполнува обврската

Јавниот радиодифузен сервис ја остварува обврската за емитување изворно создадена програма на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во Република Македонија, во зависност од тоа на кој јазик или јазици се емитува програмскиот сервис.

Трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи се должни обврската за изворно создадена програма да ја исполнат на јазикот на кој го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис, согласно дозволата за радио или телевизиско емитување.

Трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи, кои со дозволата за емитување се обврзани да го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис на повеќе јазици, обврската за изворно создадена програма можат да ја исполнуваат на сите јазици наведени во дозволата.

Член 5

Премиерно емитување

Во процентот за изворно создадена програма се смета само премиерното емитување на видовите програми во текот на едно деноноќие, кај секој радиодифузер поединечно.

Член 6

Начин на пресметување на процентот

Кај телевизиските програмски сервиси, задолжителниот процент за изворно создадена програма се пресметува од вкупното време на емитуваната програма во текот на едно деноноќие, со исклучок на времето што отпаѓа на содржините што не подлежат на класификација утврдени во точка 17 од Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми.

¹ Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми, на кое се реферира во членовите 3 и 6 од овој Правилник, е објавено во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 171/14.

Кај радиските програмски сервиси, задолжителниот процент за изворно создадена програма се пресметува од вкупното време на емитуваните видови програми во говорниот дел од програмата во текот на едно деноноќие.

Член 7

Најавување на делата од аудиовизуелното културно наследство на РМ

На емитувањето на програмите кои се дела на аудиовизуелното културно наследство во РМ, треба да им претходи соодветна говорна или визуелна најава во која е наведено името на авторот, називот на делото, годината на создавање и други информации за делото.

III. ИНСТРУМЕНТАЛНА, ВОКАЛНА И/ИЛИ ВОКАЛНО-ИНСТРУМЕНТАЛНА МУЗИКА

Член 8

Музички жанри со кои се исполнува обврската кај телевизиските програмски сервиси

Телевизиските програмски сервиси од општ формат и телевизиските сервиси на Јавниот радиодифузен сервис обврската за емитување народна и забавна инструментална, вокална и/или вокално инструментална музика ја исполнуваат преку следниве музички жанри и стилови определени во согласност со Националната класификација на културно наследство („Службен весник на РМ” бр.37/06) и Универзалната децимална класификација:

- Народна музика: традиционална (изворна музика-неавторизирана), етно/музика од светот и новосоздадена народна музика (новосоздадена народна музика во народен дух, турбо фолк, диско фолк, поп фолк);
- Забавна (популарна) музика: поп (диско, денс, хип-хоп, поп-рок, ритам и блуз, соул, фанк, рап, реге, ска, даб итн.), џез (регтајм, диксиленд, свинг, би-бап, хард-бап, кул џез, фри џез, фјуџн, смут џез, ајсид џез итн.), блуз, рок/рок енд рол (рокабили, ајсид-рок, хард-рок, панк, фолк-рок, психоделичен рок; прогресивен рок, хеви-метал, нју вејв, алтернативен рок, гранџ, брит-поп, инди-рок, софт-рок итн.), електронска музика/техно (хаус, ејсид, гоа, транс, џангл, драм итн.).

Член 9

Отстапување од 5% во поделбата меѓу народната и забавната музика кај телевизиските сервиси

Отстапување од 5% во однос на барањето за подеднаква застапеност на народната и забавната музика во вкупно емитуваната музика во текот на неделата, кај телевизиските програмски сервиси од општ формат, значи 24 минути повеќе или помалку во распределбата меѓу народната и забавната музика.

Отстапување од 5% во однос на барањето за подеднаква застапеност на народната и забавната музика во вкупно емитуваната музика во периодот од 7:00 до 19:00 часот, кај телевизиските програмски сервиси од општ формат, значи 12 минути повеќе или помалку во распределбата меѓу народната и забавната музика.

Отстапување од 5% во однос на барањето за подеднаква застапеност на народната и забавната музика во вкупно емитуваната музика во текот на неделата, кај телевизиските програмски сервиси на Јавниот радиодифузен сервис, значи 42 минути повеќе или помалку во распределбата меѓу народната и забавната музика.

Отстапување од 5% во однос на барањето за подеднаква застапеност на народната и забавната музика во вкупно емитуваната музика во периодот од 7:00 до

19:00 часот, кај телевизиските програмски сервиси на Јавниот радиодифузен сервис, значи 21 минута повеќе или помалку во распределбата меѓу народната и забавната музика.

Член 10

Начин на пресметување на обврската за емитување музика кај радиските сервиси

Задолжителниот процент инструментална, вокална и/или вокално-инструментална музика на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во Република Македонија, кај радиските програмски сервиси, се пресметува од вкупно емитуваната музика од сите жанри и стилови во текот на едно деноноќие.

Член 11

Јазик на кој се исполнува обврската за емитување музика

Јавниот радиодифузен сервис ја остварува обврската за емитување вокална и/или вокално-инструментална музика на македонски јазик или на јазиците на мнозинските заедници кои живеат во Република Македонија, во зависност од тоа на кој јазик или јазици се емитува програмскиот сервис.

Трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи се должни обврската за емитување вокална и/или вокално-инструментална музика да ја исполнат на оној јазик на кој се обврзани да го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис, согласно дозволата за емитување.

Трговските радиодифузни друштва и непрофитните радиодифузни установи кои, со дозволата за емитување, се обврзани да го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис на повеќе јазици, обврската за емитување вокална и/или вокално-инструментална музика можат да ја исполнуваат на сите јазици наведени во дозволата.

IV. ДОМАШНА ДОКУМЕНТАРНА И ИГРАНА ПРОГРАМА

Член 12

Јазик на кој се исполнува обврската за домашна документарна и играна програма

Јавниот радиодифузен сервис обврската за производство и емитување на домашна документарна и играна програма ја исполнува на македонски јазик и/или на јазиците на мнозинските заедници на кои ја емитува програмата.

Трговските радиодифузни друштва на државно ниво кои имаат дозвола за телевизиски сервис од општ формат се должни обврската за производство и емитување домашна документарна и играна програма да ја исполнат на оној јазик на кој се обврзани да го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис, согласно дозволата за емитување.

Трговските радиодифузни друштва на државно ниво кои имаат дозвола за телевизиски сервис од општ формат и кои со дозволата се обврзани да го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис на повеќе јазици, обврската за производство и емитување домашна документарна и играна програма ја исполнуваат на јазиците на кој се обврзани да го емитуваат говорниот дел од програмскиот сервис, согласно дозволата за емитување.

Јавниот радиодифузен сервис и трговските радиодифузни друштва од став 3 на овој член, документарната и играната програма може да ја произведат на два или повеќе јазици, при оценката на исполнувањето на обврската, бројот на произведени часови програма се брои само еднаш, доколку станува збор за истата документарна или играна програма.

Член 13 Копродукција меѓу трговски радиодифузни друштва

Во случаите кога две или повеќе трговски радиодифузни друштва во копродукција произведуваат домашна документарна или играна програма, при оценката на исполнувањето на обврската, бројот на заеднички произведените часови програма се дели подеднакво на сите копродуценти, или според учеството во трошоците за производство на програмата доколку тоа значајно се разликува.

Член 14 Обврска за известување на Агенцијата

Јавниот радиодифузен сервис и трговските радиодифузни друштва на државно ниво кои имаат дозвола за телевизиски сервис од општ формат, се должни пет дена пред емитувањето на домашната документарна и играна програма, со која ги исполнуваат обврските предвидени во член 92 ставови 8 и 9 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, да ја известат Агенцијата за датумот и времето на нивното емитување.

Обврската за известување од ставот 1 на овој член важи за сите програми кои радиодифузерот ги емитува со цел да ги исполни обврските за домашна документарна и играна програма, без оглед дали има намера да ги пријави за надоместокот за покривање на трошоците во висина од 50%, предвиден во член 92 став 10 од Законот.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 15
Со влегувањето во сила на овој Правилник престанува да важи Правилникот за примена на одредбите поврзани со заштитата и негувањето на културниот идентитет („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/06).

Член 16
Овој Правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-5976/1
4 декември 2014 година
Скопје

Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги
Претседател на Советот,
Лазо Петрушевски, с.р.

5582.

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 8 и член 20 став 1 алинеја 11, во врска со член 91 став 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14) и член 15 став 1 алинеја 7 и член 39 став 1 алинеја 3 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги бр. 01-4351/1 од 29.8.2014 година, а во согласност со Заклучокот на Советот на Агенцијата бр. 02-5903/4 од 4.12.2014 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 20-та седница, одржана на 4.12.2014 година, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ЕМИТУВАЊЕ ЕВРОПСКИ АУДИОВИЗУЕЛНИ ДЕЛА И ДЕЛА ОД НЕЗАВИСНИ ПРОДУЦЕНТИ

Член 1 Предмет на Правилникот

Со овој Правилник се пропишува начинот на кој радиодифузерите што вршат дејност на државно ниво на своите телевизиски програмски сервиси ќе обезбедат застапеност на европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти.

Овој Правилник не се однесува на обврската на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање да го промовираат производството и пристапот до европски аудиовизуелни дела, од член 60 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Член 2 Дефиниции

Одделни изрази употребени во овој Правилник го имаат следново значење:

Европски аудиовизуелни дела се делата што се дефинирани во член 3 став 1 точка 9 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, а кои потекнуваат од држави членки на Европската унија, од трети европски држави потписнички на Конвенцијата за прекугранична телевизија на Советот на Европа или се произведени во рамки на договори кои се однесуваат на аудиовизуелниот сектор, склучени меѓу ЕУ и трети земји;

Македонски аудиовизуелни дела се делата изворно произведени од државјани на Република Македонија на македонски јазик или на јазиците на етничките заедници кои не се мнозинство во Република Македонија, како и делата на културното наследство во Република Македонија;

Дела на аудиовизуелното културно наследство во РМ се аудиовизуелни добра и фонотечни добра кои претставуваат културно наследство на РМ и кои се наменети за јавно прикажување.

Аудиовизуелни дела од сопствено производство се дела создадени по иницијатива и во организација на самиот радиодифузер, дела нарасани од радиодифузерот (нарасана продукција) или произведени во копродукција.

Независен продуцент е физичко или правно лице кое нуди продукција на аудио или аудиовизуелни дела, под услов:

- да нема учество во капиталот на радиодифузерот повеќе од 25% и
- радиодифузерот да нема учество во капиталот на продуцентот.

Член 3 За кои сервис не важи обврската

Обврската да обезбедат застапеност на европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти, не се однесува на:

- телевизиските програмски сервиси исклучиво посветени на вести, спортски настани, игри, рекламирање, телешопинг и телетекст услуги;
- телевизискиот програмски сервис на МРТ на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кој е различен од македонскиот јазик и на другите мнозински заедници;

- сервисот на МРТ наменет за емитување на активностите на Собранието на Република Македонија; и
- телевизиските програмски сервис на МРТ преку сателит, наменети за иселениците и граѓаните на Република Македонија кои живеат во Европа и на другите континенти.

Член 4

Што не се смета за европски аудиовизуелни дела

Во европски аудиовизуелни дела влегуваат сите видови програми емитувани од радиодифузерот, освен вестите или телевизиските дневници; спортските настани; игрите; преносите или снимките од седниците на органите на власт; преносите или снимките од општествено-политички настани; инфо-сервис; програмите со хороскоп, тарот, јасновидци или толкување соничта; музичките спотови; и содржините што не подлежат на класификација утврдени во точка 17 од Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми²¹ (аудиовизуелни комерцијални комуникации; објави на радиодифузерот во врска со неговите сопствени програми; соопштенија од јавен интерес; апели за добротворни цели; интермецо; верски програми, служби и проповеди; програми за физичка култура и рекреација; и најавни и одјавни шпици, цинглови и авизо).

Член 5

Начин на пресметување на застапеноста на европски аудиовизуелни дела

Процентот на европски аудиовизуелни дела се пресметува од вкупното време коешто во текот на годината е одвоено за емитување на видовите програми што не се исклучени во член 4 од овој Правилник.

Во процентот за европски аудиовизуелни дела се сметаат само две емитувања на секое дело (премиерното и првото репризно) во текот на годината, без оглед на годината на производство.

Во европски аудиовизуелни дела спаѓаат и аудиовизуелните дела од сопствено производство на радиодифузерот и македонските аудиовизуелни дела.

Член 6

Прогресивно исполнување на обврската за европски аудиовизуелни дела

Телевизиските програмски сервис кои за првпат ќе добијат дозвола за телевизиско емитување на државно ниво по стапувањето во сила на овој Правилник, обврската за застапеност на европски аудиовизуелни дела, ја исполнуваат прогресивно, во период од 5 години, така што:

- првата година процентот на застапеност на европски аудиовизуелни дела треба да изнесува најмалку 10%, а

- во втората, третата и четвртата година, процентот на застапеност на европски аудиовизуелни дела треба да се зголемува по најмалку 10% годишно, а петтата година треба да биде најмалку 51%.

¹ Упатството за начинот на класификација на видовите аудиовизуелни и аудио програми, на кое се реферира во членот 4 од овој Правилник, е објавено во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 171/14

Член 7

Обврска за дела од независни продуценти

Радиодифузерите кои емитуваат телевизиски програмски сервис на државно ниво се должни од годишниот буџет наменет за програми (и за производство и за купување на телевизиска програма), да издвојат најмалку 10% за европски аудиовизуелни дела произведени од независни продуценти, при што најмалку половина од нив треба да бидат произведени во последните пет (5) години.

Член 8

Обврска за евиденција и за обезбедување податоци

Радиодифузерите кои емитуваат телевизиски програмски сервис на државно ниво се должни да водат дневна евиденција за емитуваните европски аудиовизуелни дела и дела произведени од независни продуценти во текот на годината и најдоцна до 31 март наредната година, да ја известат Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за исполнувањето на овие обврски во претходната календарска година.

Податоците ги пополнуваат во Образец за европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти пропишан од Агенцијата. Прегледот на земјите чиешто аудиовизуелни дела според географскиот услов се квалификуваат како европски е составен дел на Образецот.

Заедно со известувањето, радиодифузерите можат да и достават на Агенцијата и какви било други квалитативни податоци за напорите и предизвиците со кои се соочуваат при производството, нарачувањето, купувањето и емитувањето европски аудиовизуелни дела и дела од независни продуценти, како и за која било иницијатива што ја презеле или планираат да ја преземат за да ги исполнат целите на Законот.

Член 9

Со влегувањето во сила на овој Правилник престанува да важи Правилникот за европски аудиовизуелни дела („Службен весник на Република Македонија“ бр. 133/2006 година).

Член 10

Овој Правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-5977/1
4 декември 2014 година
Скопје

Агенција за аудио и
аудиовизуелни медиумски услуги
Претседател на Советот,
Лазо Петрушевски, с.р.

5583.

Врз основа на член 18, став 1, алинеја 8 и член 20, став 1, алинеја 11 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14), и член 15, став 1, алинеја 7 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги бр.01-4351/1 од 29.8.2014 година, а во согласност со Заклучокот на Советот на Агенцијата бр.02-5903/7 од 4.12.2014 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на својата 20-та седница одржана на 4.12.2014 година, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА НИВЕЛАЦИЈА НА ТОНОТ НА
АУДИОВИЗУЕЛНА СОДРЖИНА****ОПШТИ ОДРЕДБИ****Член 1**

Овој правилник се однесува на работењето на радиодифузерите кои емитуваат телевизиска програма (во понатамошниот текст радиодифузери) и ги пропишува максимално дозволеното ниво на тонот и нивото на дозволива бучава на аудиовизуелни содржини кои се испраќаат за емитување од страна на радиодифузерите до операторите на јавни електронски комуникациски мрежи (оператори на дигитални терестријални мултиплекси и оператори на јавни електронски комуникациски мрежи кои користат неограничен ресурс).

НИВО НА БУЧАВА И ЈАЧИНА НА ТОНОТ**Член 2**

Во однос на нивото на бучава која се јавува во студијата каде што се произведува програма од разни електро акустички инсталации (микрофони, засилувачи, уреди за снимање и репродукција и сл.), радиодифузерите треба да се придржуваат кон препораката EBU R-128 на Европската радиодифузна унија (EBU – European Broadcasting Union), како и на техничките упатства EBU TECH 3343 и EBU TECH 3344 кои се во врска со имплементацијата на препораката EBU R-128.

Член 3

Во однос на јачината на тонот, при обработка на аудиовизуелните материјали кога се работи во аналогна технологија јачината на тонот треба да изнесува од -6 dB до -4 dB.

Член 4

Во однос на јачината на тонот, при обработка на аудиовизуелните материјали кога се работи во дигитална технологија јачината на тонот треба да изнесува од -18dB до -6dB.

Член 5

Јачината на тонот на аудиовизуелниот материјал кој од страна на радиодифузерот се испраќа за емитување, треба да изнесува 0 dB (zero VU) во скалата на VU метарот (Volume Unit Meter).

Јачината на тонот на аудио визуелниот материјал кој од страна на радиодифузерот се испраќа за емитување, треба да изнесува 0 dB (zero PM) во скалата на PPM метарот (Peak Programme Meter).

Член 6

При емитување на вести и аудиовизуелни комерцијални комуникации, во однос на јачината на тонот на аудиовизуелниот материјал, може да има отстапување, при што јачината на тонот може да биде поголема за 10% во однос на вредностите пропишани во член 5 на овој Правилник.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 7**

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-5981/1
4 декември 2014 година
Скопје

Агенција за аудио и
аудиовизуелни медиумски услуги
Претседател на Советот,
Лазо Петрушевски, с.р.

5584.

Врз основа на член 18, став 1, алинеја 8, член 20, став 1, алинеја 11, а во врска со член 27 и член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14), и член 15, став 1, алинеја 7 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги бр.01-4351/1 од 29.8.2014 година, а во согласност со Заклучокот на Советот на Агенцијата бр.02-5903/8 од 4.12.2014 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на својата 20-та седница одржана на 4.12.2014 година, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА УСЛОВИТЕ, НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА
ЧУВАЊЕ И БРИШЕЊЕ СНИМКИ НА РАДИО И
ТЕЛЕВИЗИСКИ ПРОГРАМСКИ СЕРВИСИ****I. Општи одредби****Предмет на уредување****Член 1**

Со овој Правилник се утврдуваат:

- условите, начинот и постапката за чување и бришење снимки на радио и телевизиски програмски сервиси во и од системот за прием, снимање и архивирање на програмите на радиодифузерите во Република Македонија (во понатамошен текст: системот за прием, снимање и архивирање) на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на државно, регионално и локално ниво, и

- други прашања кои се поврзани и се однесуваат на материјалата/проблематиката која е предмет на уредување на овој Правилник.

II. Посебни одредби**Услови, начин и постапка за чување и бришење
снимки на радио и телевизиски програмски сервиси****Член 2**

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги е должна во системот за прием, снимање и архивирање, да чува снимки на радио и телевизиски програмски сервиси на државно, регионално и локално ниво, во следниве рокови:

1. 120 (сто и дваесет) дена од денот на снимањето на содржини кои се емитувани на државно ниво,
2. 90 (деведесет) дена од денот на снимањето на содржини кои се емитувани на локално и регионално ниво;
3. 5 (пет) години од денот на преносот на архивирани снимки од системот за прием, снимање и архивирање.

Член 3

Бришењето на снимките на радиодифузерите кои емитуваат програмски сервиси на државно, регионално и локално ниво од системот за прием, снимање и архивирање, се врши во следниве рокови и на следниов начин:

1. по изминување на 120 (сто и дваесет) дена од денот на снимањето на содржини кои се емитувани на државно ниво;
2. по изминување на 90 (деведесет) дена од денот на снимањето на содржини кои се емитувани на локално и регионално ниво, и
3. по изминување на 5 (пет) години од денот на снимањето во делот од системот за архивирање.

Член 4

Роковите за бришење на снимките од системот за прием, снимање и архивирање, утврдени во членот 3 на овој Правилник, можат да се продолжат по писмен налог на директорот на Агенцијата.

Во писмениот налог, наведен во став 1 на овој член, треба да бидат наведени причините поради кои се бара продолжување на рокот, како и времетраењето на дополнителниот рок.

Член 5

За постапување по овој Правилник, надлежна е организационата единица на Агенцијата која ги врши работите од областа на информатичко-комуникациската технологија.

III. Завршни одредби**Влегување во сила****Член 6**

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 7

Со денот на влегувањето во сила на овој Правилник престанува да важи Правилникот за условите, начинот и постапката за чување и бришење снимки на радио и телевизиски програмски сервиси бр.01-862/1 од 11.3.2011 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 31/11).

Бр. 01-5986/1
4 декември 2014 година
Скопје

Агенција за аудио и
аудиовизуелни медиумски услуги
Претседател на Советот,
Лазо Петрушевски, с.р.

5585.

Врз основа на член 18, став 1, алинеја 9, и член 20, став 1, алинеја 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14 и 132/14), и член 15, став 1, алинеја 8 од Деловникот за работа на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги бр.01-4351/1 од 29.8.2014 година, а во согласност со Заклучокот на Советот на Агенцијата бр.02-5903/9 од 4.12.2014 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на својата 20-та седница одржана на 4.12.2014 година, донесе

П РА В И Л Н И К
ЗА УСЛОВИТЕ, НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА
ИЗДАВАЊЕ КОПИЈА ОД СНИМКА НА ОБЈАВЕ-
НА ИНФОРМАЦИЈА ВО РАМКИТЕ НА ПРОГРА-
МСКИОТ СЕРВИС НА РАДИОДИФУЗЕРИТЕ НА
ДРЖАВНО, РЕГИОНАЛНО И ЛОКАЛНО НИВО ВО
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I. Општи одредби**Предмет на уредување****Член 1**

Со овој Правилник се утврдуваат:

- условите, начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија, на барање на заинтересирано лице;

- содржината на барањето за добивање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија;

- водење на евиденција за издавањето копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија, и

- други прашања кои се поврзани и се однесуваат на материјата/проблематиката која е предмет на уредување на овој Правилник.

II. Посебни одредби**Услови, начин и постапка за издавање копија од снимка на објавена информација****Член 2**

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги ќе издаде копија од снимка на објавена информација, емитувана во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија, на барање на заинтересирано лице, а сочувана во нејзиниот систем за прием, снимање и архивирање на програмите на радиодифузерите во Република Македонија, врз основа на уредно поднесено барање.

Член 3

Барање може да поднесе секое физичко или правно лице чие право или интерес е непосредно засегнато со информацијата која е објавена во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерот, а копијата од снимка која ја бара му е потребна за остварување заштита на своите права и интереси пред надлежен суд во Република Македонија или за други потреби.

Барањето за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија, се поднесува преку архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Член 4

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги доколку ја поседува ќе ја издаде бараната копија од снимка на објавена информација, доколку:

- кон барањето во прилог се доставува фотокопија од доказ за поведена судска постапка (фотокопија од тужба со судски приемен печат)

- врз основа на изјава (заверна на нотар), за намера за поведување на судска постапка, доколку снимките се бараат за таа намена, и

- врз основа на писмен допис од државни органи и други тела и субјекти, наведени во член 7 од овој Правилник.

Член 5

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на подносителот на барањето е обврзана да му обезбеди копија од снимката на бараната информација, доколку располага со истата.

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги доколку располага со снимка од бараната информација, е обврзана да постапи по поднесеното барање, доколку подносителот на барањето ги исполнил условите за издавање копија од снимка на објавена информација, согласно овој Правилник.

Член 6

Копијата од снимката на објавената информација во рамките на програмски сервис на радиодифузер во Република Македонија, се издава исклучиво за потребите на веќе поведената судска постапка пред надлежниот суд, односно за потребите на судската постапка што подносителот има намера да ја поведе, како и за други потреби и намери, по одлука на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Не е дозволено умножување ниту јавно објавување на копијата, освен во рамките на судската постапка од став 1 на овој член.

Член 7

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на барање на надлежен суд во Република Македонија, е обврзана да достави копија од снимка на објавена информација, кога за тоа е во тек постапка пред тој суд.

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, врз основа на писмен допис на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија и други државни тела и органи, е обврзана да достави копија од снимка на објавена информација, кога за тоа наведените субјекти имаат правен интерес.

Содржина на барањето**Член 8**

Барањето за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите во Република Македонија, се поднесува на пропишан образец, кој е објавен на веб-страницата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, (www.avmu.mk).

Образецот на барањето е составен дел на овој Правилник, (Прилог бр. 1).

Член 9

Барањето треба да ги содржи следните податоци:

- име и презиме на физичко лице, или називот за правно лице, подносител на барањето, и неговите општи податоци (адреса, телефон, факс, е-пошта, и сл.);
- назив на радиодифузерот на чиј програмски сервис е објавена информацијата,
- датум и време кога е објавена информацијата и емисијата во која истата е објавена, и
- причината поради која се бара снимката.

Постапување по барањето**Член 10**

По добивањето на барањето, се утврдува дали Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги ја поседува снимката од бараната емитувана информација и дали барањето е доставено на пропишан начин и форма.

Член 11

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги доколку располага со снимката, и доколку барањето со поднесените прилози е уредно, е должна во рок од 5 (пет) дена од денот на приемот на барањето, на заинтересираното лице да му издаде копија од снимката на бараната информација.

На обвивката од ЦД/ДВД копијата, се назначува следното: „Копијата ја издава Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги само за потребите на веќе поведената судска постапка пред надлежниот суд, односно за потребите на судската постапка што барате-

лот има намера да ја поведе, или за потребите на државните и други органи и тела, со податоци за радиодифузерот чиј програмски сервис е снимен, и временскиот термин на кој се однесува копијата“.

Член 12

Доколку Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги утврди дека не располага со бараната снимка на објавената информација во рамките на програмскиот сервис, од објективни технички причини (техничка недостапност на тој сервис до нејзиниот систем за прием, снимање и архивирање, прекин на дотурот на сигналот до системот на Агенцијата од страна на операторот на јавна електронска комуникациска мрежа, евентуален дефект на системот за прием, снимање и архивирање) или поради бришење на снимката по протекот на рокот за нејзино чување, обврзана е за тоа да го извести подносителот на барањето во примен рок.

Водење на евиденција за издадените копии од снимки**Член 13**

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги воспоставува посебен регистар во кој води евиденција за издадените копии од снимки на објавени информации во рамките на програмските сервиси на радиодифузерите во Република Македонија.

Регистарот на евиденција за издадени копии од снимки на објавени информации во рамките на програмските сервиси на радиодифузерите во Република Македонија се води во организационата единица на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги која ги врши работите од областа на информатичко-комуникациската технологија.

Доставување на копија од снимка**Член 14**

Доставувањето копија од снимка на објавена информација во рамките на програмски сервис на одреден радиодифузер во Република Македонија, на заинтересирано лице се врши по пошта, или со лично подигање на копијата од седиштето на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во Скопје.

III. Завршни одредби**Влегување во сила****Член 15**

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 16

Со денот на влегувањето во сила на овој Правилник престанува да важи Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно во Република Македонија и регионот Скопје (Градот Скопје и неговата околина) бр.01-861/1 од 11.3.2011 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 31/11).

Бр. 01-5988/1
4 декември 2014 година
Скопје

Агенција за аудио и
аудиовизуелни медиумски услуги
Претседател на Советот,
Лазо Петрушевски, с.р.

Прилог бр. 1

**АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И
АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ
УСЛУГИ**

Булевар ВМРО бр.3, 1000 Скопје
Република Македонија
Тел: +389 23 103 400
Факс: +389 23 103 401
e-mail: contact@avmu.mk

(приемен печат на ААВМУ)

ПРЕДЛОГ - БАРАЊЕ¹
ЗА ИЗДАВАЊЕ КОПИЈА ОД СНИМКА НА ОБЈАВЕНА ИНФОРМАЦИЈА ВО
РАМКИТЕ НА ПРОГРАМСКИОТ СЕРВИС НА РАДИОДИФУЗЕР

Физичко лице²

Име и презиме	
Адреса	
ЕМБГ	
Телефон	
Електронска пошта (e-mail)	

Правно лице³

Целосен назив	
Седиште	
Телефон	
Факс	
Електронска пошта (e-mail)	

¹ Согласно член 9 и 10 од Правилникот за условите, начинот и постапката за издавање копија од снимка на објавена информација во рамките на програмскиот сервис на радиодифузерите на државно, регионално и локално ниво во Република Македонија, бр. _____ од _____ 2014 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. ____/____).

² Се пополнува само кога барателот е физичко лице

³ Се пополнува само кога барателот е правно лице

Барам да ми се издаде копија од:

- Снимка на информација објавена во рамките на програмскиот сервис на следниот радиодифузер:

- Наслов на емисијата во која е објавена бараната информација:

- Датум и време кога е објавена информацијата:

- Копијата на снимката/те е/се потребна/и за:

Барател: _____

Потпис: _____

Датум на поднесување на барањето: _____

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. Ќ Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
в. д. директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2014 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД Ќ Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2014180